

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbaja vsak dan zvečer izvenredni modelje in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplaatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 20. junija.

Zbornica končuje svoje predpoletno delo. Kakor za slovo je snoči še razgrajala slovanska nevihta proti nemški oholosti, danes pa je mirno in naglo gre delo izpod rok. Nič manj kakor 17 točk se nahaja na dnevnem redu.

Ker se ponoči tretje branje budgetnega provizorija ni moglo več vršiti, je bilo izvedeno danes. Vlada ima svojo bianco - menico prolongirano do konca tekočega leta. Vsi dodatni in spremenijski predlogi so bili odklonjeni, izmed sprejetih resolucij pa je treba posebno poudariti ono, ki zahteva takojšnje odpuščenje mobiliziranih rezervistov. Zbornica se je za to resolucijo soglasno izrekla.

Danes je odobrila podaljšanje provizoričnega poslovnika do 15. maja 1914 ter celo vrsto manjših socialno političnih, pristojbinskih in justično - organizatoričnih zakonov deloma brez debate.

Se zvečer se parlament razide do konca septembra.

Kakor smo že naznačili je zbornično predsedstvo v očitnem sporazumu z Nemci in vlado potlačilo Ravniharjev predlog, ki izreka ministru Hohenburgerju nezaupnico. Ko so klerikalci odgnali svoj predlog, je bilo jasno, da bo njihovo izdajstvo težko popraviti. Nemci so postali pozorni in se pravočasno pripravili, da odvrnejo vsako nadaljno nevarnost, če treba s teroristično silo. V bistvu so le nadaljevali to, kar so naši klerikalci pričeli in pomagale so jim še burne okolnosti včerajšnjega dne, ki so po viharju, katerega je povzročil posl. Steinwender preprečile od posl. Ravniharja in njegovih jugoslovanskih in čeških tovarišev pripravljeno ostrejšo akcijo.

Hohenburger je rešen. Zahvali naj se predvsem slovenskim klerikalcem, ki so od nekdanjega njegovega sodruženja pri njegovem germanizatoričnem delu v našem pravosodstvu!

Izmed zakonov, ki se danes razpravljajo omenjamo:

Zakon o pokojninah za državne nastavljenice in njihove vdove ter sirote. Normalna pokojnina državnega uradnika ne sme znašati manj kakor 1100 K, pokojnina sluga ne manj kakor 600 K. Pokojnine vdov po drž. uradnikih naj se fiksirajo in naj znašajo v XI. razredu 1100 K, v X. 1200 K, v IX. 1300 K, v VIII. 1400 K, v VII. 1400 K itd., vdove po drž. slugah naj dobe tretjino plače umrlega soproga, najmanj pa 600 K. Preskrbovalnina vdov in sirot po vpokojenih drž. nastavljenicah mora znašati najmanj 1100 K oziroma 600 K.

Zakon, ki določa, da je dovoljen proti kazni v kolikor gre za vračunjenje preiskovalnega zapora, le priziv, in da je vračunjenje preiskovalnega zapora tudi takrat dopustno, kadar gre za izredno olajšavo ali za spremembo kazni.

Zakon, ki določa, da se vračuna izredna vojaška služba v sodno - pripravljeno službo v sodno, odvetniško in notarijsko prakso.

Resolucijski predlog, ki pozivlja vlado, da predloži zakon o odpravi »delavskih bukvic« za odrasle delavce, katere se naj nadomestijo s primernimi legitimacijami.

V današnji seji je vložil posl. Rybač interpelacijo, ki zavrača italijanske trditve o sloveniziranju tržaških uradov. Obsežna interpelacija navaja natančne statistične podatke, ki dokazujejo kako žalostno smo Slovenci na Primorskem zapostavljeni in zahteva od vlade, da se prične vendar enkrat ozirati na naše upravičene težnje in zahteve.

Seja trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

Ljubljana, 20. jun.

Predsednik gosp. Ivan Knez je konstatiral ob 5. sklepčnost in otvoril javno sejo. Pozdravil je novostopivšega člana gosp. Engelberta Franchettija in vladnega za-

stopnika deželnega vladnega svetnika Gustava Kulavica ter imenoval za overovatelja zapisnika svetnika g. Ložarja in g. Franchettija. Oprostili so se od udeležbe seje svetniki gg. dr. Ambrositsch, Lavoslav Bučar, Viktor Rohrmann in Ivan Hribar.

Nato je bil brez ugovora sprejet in odobren zapisnik zadnje seje.

Nato je poročal predsednik gospod I. Knez, da je potrjena izvolitev za predsednika zbornice g. Ivana Kneza, za podpredsednika g. Kamila Pammerja in za provizorne predsednika g. Ivana Schreya. Obenem je menovan g. Kamilo Pammer v carinski svet.

Zbornični predsednik je nato obširno poročal

o telegrafskih projektih na Kranjskem.

Za progo Ljubljana-Kamnik-Domžale so bili na strani interesentov že pred belim letom vsi pogoji izpolnjeni. Navzlic temu se projekt ne uresniči. Projekt, po katerem se Ljubljana zveže čez Vrhniko, Logatec, Planino s Postojno, je še v štadiju pripravljanja, ker doslej ni bilo moč zagotoviti velikih prispevkov. Trasa stane 40.000 K. Zbornica se je sedaj spričo bližnje otvoritve tretje proge Dunaj-Trst obrnila na pristopna mesta za to, da se Postojna saj začasno sprejme v obstoječo progo. Silno težavna dela pri interesentih za zagotovitev prispevkov za progo Postojna-Ljubljana se med tem nadaljujejo. Rakek mora priti v glavno progo. Projekt telefonske zveze po Gorenjskem je že leta star, ogromnih prispevkov pri občinah doslej ni bilo moč zagotoviti. Dispozicija na strani interesentov je sedaj ugodnejša, želje so se konkretizirale. Ker pa je med tem narasla cena za vse gradbene potrebščine, treba je dobiti nov načrt, ki vpoštevata sedanje cene in pa želje interesentov.

Zbornica je poročilo odobrila. Temu je sledilo obširno in temeljito tajniško poročilo zborničnega tajnika g. dr. Murnika, iz katerega posnemamo sledeče:

Ministrstvo je dovolilo, da nosi zbornica pogrebne stroške za dne 18. januarja letos umrlega zborničnega tajnika, cesarskega svetnika Ivana Murnika. Nečakinja pokojnika se

je zahvalila za to častno naklonjenost in je podarila v znak zahvale zbornici iz zapešne pokojnika več knjig in precej dragocenih spisov. Nato je poročal gosp. poročevalec podrobno o raznih spremembah v združnem, v trgovskem in v varstvenem registru, o konkurzi in o komisijah v železniški zadevah. Železniških komisij se je udeleževal zbornični tajnik gosp. dr. Fran Windischer, ki je podal v imenu zbornice tozadevne izjave. Podpiral je prošnje za razširjenje postaj Javornik in Zirovnica. Na obeh postajah promet, bodisi osebni kakor tudi blagovni, silno narašča, in v vsakem oziru je velike važnosti za razvoj in napredek obrti in trgovine, kakor tudi za pomnožitev tujskega prometa, da se postaji razširita. Glede avtomobilne zveze Škofja Loka-Gorenja vas - Žiri, da je uvedla stalne in redne vožnje v teh krajih znamenit in potreben napredek, ki bo zelo vzdignil ves promet v tem gospodarsko močnem in razvitem okraju. Uvedba teh voženj je velikega gospodarskega pomena za vse občine, bodisi glede blagovnega, kakor tudi osebnega prometa. Ta zveza pa je tudi strateški važnosti zaradi prehoda na Primorsko. Iz vseh razlogov se mora torej v svrhu splošnega napredka to podjetje podpirati.

Poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto.

Nato je vzela zbornica na predlog predsednika gosp. Iv. Kneza na znanje zahvalo nečakinja pokojnega cesarskega svetnika Murnika in ji izrekla zahvalo za zbornici podarjene knjige in spise.

Delavska zavarovalnica zoper ne-zgode v Trstu.

Zbornični član g. Ivan Ogrin je podal sledeči samostojni predlog:

1. Ministrstvo se naprosi, da zaradi pojasnitve razmer uvede revizijo pri delavski zavarovalnici zoper ne-zgode v Trstu.

2. Ministrstvo se opozarja, da od ogromnega kapitala delavske zavarovalnice, katerega prispevek je tudi iz dežele Kranjske, ni niti vinarja naloženega na Kranjskem. Ministrstvo se naprosi, naj odredi, da se gotova vsota kapitala, ki odpada na Kranjsko, tudi tu nalaga.

3. Ministrstvo se naprosi, da radi vedno se množčih zavarovanju podvrženih podjetij za Kranjsko ustanovi lastno delavsko zavarovalnico s sedežem v Ljubljani, kateri naj se pridruži tudi starostno zavarovanje, kadar se vpeleje.

4. Ministrstvo se naprosi, da sedanja pravila delavske zavarovalnice izpremeni tako, da bi podjetništvo imelo pravico uvrščati zavarovalne obrate v nevarnostne razrede in odstotne postavke ter razsojati o odškodbah. Razveljavi naj se tudi proporcijni volilni sistem in naj se uveljavi zopet prejšnja norma, da ima vsak delodajalec en glas. Po kratkem utemeljevanju poročevalca tega predloga se je razvila živahna debata o posameznih točkah predloga, katere so se udeležili pred vsem svetniki gg. Kamilo Pammer, Josip Lenarčič in Jernej Ložar. Glede druge točke predloga, ki se tiče nalaganja kapitala, so bili vsi govorniki edini v tem, da je predlog umesten in da se mora energično delati na to, da ne bo dežela zapostavljena. Ta predlog je bil sprejet.

Glede 1., 3. in 4. točke predloga pa se je zbornica po raznih predlogih in merodajnih nasvetih zedinila na predlog svetnika Ložarja tako, da naj se voli poseben odsek, kateremu se izroče te točke v natančen študij, nakar bo podal po dovršenem študiju referent odseka tozadevne konkretne izpreminjalne predloge. V ta odsek so bili izvoljeni na predlog svetnika g. Ložarja gg. dr. Fran Windischer, Josip Lenarčič, Kamilo Pammer in Ogrin.

Zbornični član svetnik g. Ivan Mejač je poročal nato

o zborničnem računu za leto 1912. in o petih zborničnih zakadih za isto leto.

Zbornični redni dohodki so znašali 99.382 K 32 h, redni stroški pa 75.833 K 18 h; presežka je torej 23.549 K 14 h. Po proračunu je bila potrebščina določena na 75.131 K, pokritje pa na 84.436 K; proračunjen je bil torej presežek 9305 K. Dejanski dohodki so proti proračunjenim dohodkom večji za 14.946 K 32 h. Dejanski stroški so proti proračunjenim večji za 702 K 18 vin. Končni uspeh je proti proračunu ugodnejši za 14 tisoč 244 K 14 vin. Za nakup lastne

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.

(Dalje.)

»Upam, da vam bom mogel pomagati,« je odgovoril Conners. »Vašega gospoda očeta sem spoznal pred več leti, ko sem bil nekako v vaši starosti, in hvaležen sem mu, da me je tedaj tako prijazno sprejel, česar ne bom nikdar pozabil. Žal je vaša zadeva — kakor se bojim — zelo zamotana.«

»Da, žal,« je ponovil mladi mož ter globoko vzdihnil; »in morda postane za me osebno še mnogo usodnejša, nego si morem misliti.«

»Kako pa to?« je vprašal Conners z dobro igrano nedolžnostjo.

Mladi mož je izpremenil barvo in je prišel očitno v zadrego.

»Jaz sem v grozni zadregi, mr. Conners,« je ječjal, »in če pomagata mojemu očetu, tedaj pomagata posredno tudi meni. Menda bo pač najboljša, da se vam popolnoma izpovem kakor zdravniku ali odvetniku. Na vašo in vašega prijatelja molčljivost se pač lahko zanašam?«

Vprašujoče me je tedaj pogledal. »Govorite le popolnoma brez vseh ovinkov,« ga je pomiril Con-

ners. »Mojemu prijatelju smete ravnati kakor meni.«

»Popolnoma jasno mi je, v kako čuden položaj je prišel moj oče vsled te nesrečne zadeve,« je začel mladi mož. »Prav lahko izgubi zaupanje svoje vlade; pri meni pa gre za življenje in smrt.«

Iznenaden ga je Conners pogledal.

»To me kar najbolj zanima,« je rekel, »če pa naj faktilno storim kakor korake za vas, tedaj moram prositi, da govorite popolnoma odkrito. Ne zmolčite mi niti najmanjše malenkosti, kajti včasih je od navideznega malenkostnih stvari več odvisno, nego mislimo.«

Mladi mož se je nekoliko obotavljal in je neodločno in nervozno snažil svoje naočnike. Ko si je snel naočnike, se je njegova napaka na desnem očesu še natančneje videla, vendar pa so bile njegove poteze ravnatoko prikupljive.

»Jaz ljubim in spoštujem neko mlado damo. Če bi to izgubil bi izvršil samomor,« je končno rekel. »Bila je moja nevesta. In nikdar niti mislim, da bi jo mogel izgubiti, nikdar nisem dvomil o njeni ljubezni, dokler nisem dobil danes popoldne od nje pisma, v katerem mi sporoča, da je najina zaroka brezpomenbna. Moja prva misel je bila, da pohitim takoj k njej ter jo prosim, naj mi pojasni ta meni popolnoma nerazumljiv korak.

Ko sem pa natančneje vso stvar premislil, sem zopet opusil svojo namero. Tudi zdaj sem še trdno prepričan, da me ljubi,« je nadaljeval mladi mož po malem odmoru, ko mu je Conners prikimal ter ga s tem nekoliko označil. »Ima pa veliko česticev, in njeni sorodniki jo hočejo kar najbolj oddati. Ker ima sama precejšnje premoženje, tedaj je pri njej starih, ki imajo seveda velik vpliv na njo, predvsem merodajno družabno stališče njenega bodočega soproga. Če pride moj oče v nemilost in so s tem uničene tudi moje nade v bodočnost, tedaj je hči Jeroma Olmerja za me izgubljena.«

»Kaj je po vašem mnenju tako hitro izpremenilo naziranje mlade dame?« je vprašal Conners.

»Ne morem vam prav nič povedati; kvečjemu da se je kaj izvedelo o neprijetnostih, v katerih se ravnokar nahajamo.«

»Ali tudi v odslovljenem pismu ni navedla nobenega vzroka?«

»Pismo je obsegalo sploh samo dve vrsti: Smatram najino zaroko kot razločeno. Moj sklep je nepreklicljiv.«

»Zadnji stavek da mislite,« je rekel Conners. »Dama je že vnaprej vedela, da se ne boste brez ugovora udali.«

»Nedvomno.«

»In vi mislite, da je kaj slišala o škandalu, ki vam grozi?«

»Sploh ne more drugače biti; kajti da je bila njena ljubezen do mene prava in odkrita, za to položim vedno roko v ogenj. Tem bolj me boli, da sem tako brez moči, kajti pri vsakem poskusu jo pregovoriti bi moral omeniti to škandalozno zadevo.«

»Da, toda če se tudi najhujše zgodi in če bi stvar vašega očeta v resnici slabo stala, kakor se on boji, tedaj bi morala vaša nevesta — če je njena ljubezen v resnici prava — tem zvestejše stati na vaši strani. To bi storila plemenito, ljubeča žena.«

»Tudi ona bi to storila, če bi ne vplivali na njo,« je hitro odgovoril mladi mož.

»Vi upate torej, da jo zopet pridobite?«

»Upam? Moram? Pridobiti, ali pa umreti!« je vskliknil mladi mož strastno.

»O, čas celi rane, ki jih je vseka la ljubezen,« je odgovoril Conners s pritaženo grenkobo. »Imate-li morda tekmeča?«

»Ne, nimam ga,« je odgovoril mladi mož. »Dami so seveda, kakor sem že omenil, zelo dvorili, vendar pa je dala prednost meni pred vsemi svojimi ostalimi čestitci. Posebno se je trudil polkovnik Adrian Vanotti, ki pa menda zdaj dvori njeni sestri.«

»Kdo je ta Vanotti?«

»Poslaniški ataše in obenem eden najbolj znanih salonskih mož v Washingtonu.«

»Ali je dosegel pri vaši nevesti kake uspehe?«

»Domišljeval si je,« je odgovoril mladi mož, ježno; »toda jaz vem, da se to ni zgodilo.«

»Vi ste pred kratkim dobili ne-navadno mnogo denarja,« ga je kar naenkrat prekinil Conners. »Oprostite mi vprašanje — toda ali mi ne morete kaj več o tem povedati?«

Mladi mož je bil iznenaden in postal očitno zmeden.

»Naglašati moram,« je nadaljeval Conners s povzdignjenim glasom, »da smatram to okolščino za zelo važno. V neposredni zvezi je z zadevo, s katero se zdaj bavimo mi vsi.«

»Tega ne uvidim,« je odgovoril mladi mož s hladno rezervo. »Zadeva je čisto osebna, in ne morem si razlagati, kako ste to izvedeli.«

»Vaš oče mi je to pred kratkem povedal,« je odgovoril Conners, »in jaz še enkrat ponavljam, da je včasih tudi najmanjša, navidezna postranska okolščina velikega pomena. Vi mi torej ne smete dati samo polovičnih pojasnil.«

Poslanikov sin je nagrbčič čelo.

»Če je stvar tako važna, tedaj se moram seveda udati. Tukaj — danes sem dobil ravnatoko visoko vsoto.«

(Dalje prihodnjik.)

hiše se je izdalo s pristojbinami vred 123.837 K 99 vin. in se je ta strošek deloma pokrila s prejetimi posojili v znesku 118.750 K, manjkajoči znesek 5087 K 99 vin. pa se je pokrila iz zgoraj navedenega presežka pri tekočih zborničnih denarjih. Iz tega presežka se je leta 1912 povrnil tudi znesek 3915 K 16 vin., ki se je leta 1911 vzel iz pokojninskega zaklada kot zaloga, odnosno v začasno pokritje končnega primanjkljaja leta 1911 v znesku 736 K 25 vin. Po pokritju zneska 5087 K 99 vin. in zneska 3915 K 16 v., skupaj 9003 K 15 vin., je preostalo od presežka leta 1912 v znesku 23.549 kron 14 vin., še znesek 14.545 K 99 vin. Prištevisi denarno zalogo ob koncu leta 1911 v znesku 3178 K 91 vin., je ob koncu leta 1912 preostalo denarja 17.724 K 90 vin. Razen tega je imela zbornica ob koncu leta 1912 terjati na zaostalih zborničnih dokladah 9620 K 32 vin. in je bila v posesti hiše, katere vrednost se je dočela na 123.000 K. Skupno premoženje zbornice ob koncu leta 1912 je znašalo 150.345 K 22 vin., katero pa je bilo obremenjeno z dolgovi za hišo v ostanku 117.734 K 51 vin. Čisto premoženje zbornice je torej znašalo ob koncu leta 1912 32.610 K 71 vin. Pokojninski sklad zborničnih uslužbenecv je imel leta 1912 dohodkov 11.437 K 33 vin. in stroškov 7440 K, torej presežka 3997 K 33 vin., ki se je približal glavnici. Končno premoženje tega zaklada je znašalo 85.620 K 17 vin. Ustanovni sklad za onemogle obrtnike je imel leta 1912 dohodkov 612 K 15 vin., stroškov pa 600 kron. Njegovo stanje je znašalo ob koncu leta 1912 14.760 K 94 vin. Zaklad za višjo trgovsko šolov Ljubljani se je pomnožil leta 1912 za 3710 K 05 vin. in je znašalo njegovo stanje ob koncu leta 1912 90.088 K 74 vin. Zaklad za južnoavstrijsko razstavo v Ljubljani se je pomnožil leta 1912 za 2192 K 90 vin. in je znašal ob koncu leta 1912 6284 K 40 vin. Zaklad za volitve je imel stroškov 3023 K 70 v., dohodkov pa le 2023 K 70 vin.; primanjkljaj 1000 K se je pokrila iz zakladov glavnice, ki je znašala ravno 1000 K. Ob koncu leta 1912 je bil torej ta sklad prazen.

K tozadevni debati se ni nihče priglasi in je bilo poročilo soglasno odobreno.

Nato se je vršila volitev zborničnega zastopnika v odboru obrtno-nadaljevalne šole v Mokronogu. Po kratkem posvetovanju, v svrhu katerega je predsednik prekinil za kratke čas seje, je bil nato izvoljen na predlog gosp. Franchettija za zborničnega zastopnika v odboru obrtno-nadaljevalne šole v Mokronogu gosp. Pasecki v Mokronogu.

Nato je poročal zbornični tajnik gosp. dr. Murnik o prošnji krajevne skupine zveze škottistov za podporo. Odseki so se zedinili v to, da je umestno, dovoliti podporo in se predlaga za podporo enkratni znesek 50 kron. Predlog je bil sprejet.

S tem je bil dnevni red javne seje izčrpan in predsednik je, zahvalivši se navzočim za sodelovanje, javno sejo zaključil in otvoril tajno sejo.

V tajni seji so se podelile podpore: gđc. Zori Gärtner podpora za pouk v strokovni šoli v znesku 50 kron. Prosilcema Merharju in Koširju za obisk strokovnega dimnikarskega tečaja podpora 50 K; Karlu Lenčetu, slušatelju eksportne akademije podpora 200 K, drugemu prosilcu Frideriku Pogorelcu se pa naznani, da se mu podeli podpora ob prihodnji priliki; Francu Zalarju, krojaškemu pomočniku iz Višnje gore, podpora 30 K za obisk krojaškega strokovnega tečaja v Ljubljani. Slugi Pogorčniku se dovoli letni pavšal za popravilo kolesa 40 K iz fonda za pisarniške potrebsčine.

Dogodki na Balkanu.

Srbija in Bolgarska.

Pasić je izjavil v poslanskih krogih, da Srbija ne bo pod nobenim pogojem popustila od svoje zahteve glede revizije pogodbe. Vsekakor ni izključeno, da bi bolgarske zahteve v sedanji izmeri mogle tvoriti podlago za sporazum. Položaj pa je resen. Srbija je vojaško pripravljena.

Na vprašanje korespondenta »Neue Freie Presse« o sedanjem stanju položaja, je izjavil ministrski predsednik Danev: Mi se trdno držimo naše pogodbe in naše dobre pravice, naj se zgodi, kar hoče. Isti list je izvedel od nekega balkanskega državnika, da zahteva Bolgarska, predno odpošlje svoje zastopnike v Petrograd, garancije za to, da bo Srbija respektirala pogodbo o razdelitvi osvojenega ozemlja. V vojaškem oziru se čuti Bolgarska sedaj tem varnejša, ker so čete na ogroženih meji že zbrane. Bolgarska je iz prebivalstva osvojenega ozemlja postavila dve diviziji.

Prihod srbskega prestolonaslednika Aleksandra v Belgrad, je zopet povzročil vesti, da bo Srbija kot odgovor na odklonitev revizije pogodbe od strani Bolgarske, proglasila aneksijo okupiranih ozemelj. »Dnevnik« izjavlja, da bi bil ta korak za Bolgarsko povod za vojno.

Belgradska »Tribuna« poroča, da pojde prestolonaslednik v spremstvu Stojana Novakovića, Andre Nikolića in Pavlovića v Petrograd. — Prestolonaslednik bo izročil carju lastnoročno pismo kralja Petra in bo osebni tolmač srbskega stališča v konfliktu z Bolgarsko. To potovanje je zamišljeno kot paralelna akcija k potovanju grškega prestolonaslednika v Petrograd.

Glavni armadni stan v Sofiji je odredil, naj se otvori zopet normalni promet osebnih vlakov, ki je bil dalj časa ustavljen vsled prevažanja čet.

Bolgarska in Grška.

Bolgarski poslanik v Atenah je izročil grškemu zunanjemu ministru pritožbo bolgarske vlade zaradi zatiranja Bolgarov od strani solunskih oblasti. Grška vlada bo skoraj gotovo predložila dolg seznam ropov, umorov in nasilstev, ki so jih Bolgari izvršili nad Grki v ozemlju, ki so je zasedli Bolgari.

Bolgarska vlada je pri grški vladi zopet energično protestirala proti zapiranju nedolžnih Bolgarov in je izjavila, da bo Grška nosila odgovornost za vse posledice. Ministrski predsednik Danev je osebno interveniral pri grškem poslaniku. Makedonske bratovščine so poslane siru Edvardu Greyu apel, v katerem pozivajo Evropo na intervencijo proti grozovitostim v Makedoniji.

Finačna vprašanja.

»Daily Telegraph« poroča iz Pariza: Balkanske države brezpogojno ne bodo odnehale od svoje zahteve glede vojne odškodnine, in če bo to v principu dovoljeno, bodo tudi navedle višje, iz katerih se odškodnina lahko dobi. Ta vir bi bila po mnenju balkanskih držav triodstotna carinska doklada, ki so jo svoj čas vele-vlasti dovolile za izvedbo reform v Makedoniji. Teh 500.000 do 600.000 funtov sterlingov letno bi lahko tvorilo podlago za posojilo 10 do 12 milijonov funtov in to posojilo bi lahko tvorilo del vojne odškodnine. Turčija je, ko je bila carinska doklada dovoljena, prevzela, da da vsako leto v isto svrhu četrtilijona funtov sterlingov. To bi znašalo, kapitalizirano, štiri milijone funtov, kar po računu balkanskih držav znaša kvoto, ki bi jo morale one prevzeti.

Slike iz vojne.

Napisal Mile Pavlović.

IX.

Ujedinjenje.

Božična proslava v železniški kurilnici v Skoplju.

Zastopane so vse vrste orožja — od četnika pa do častnika generalnega štaba.

Navzoče so tudi osebe iz civilne službe.

Domačini so veseli in zadovoljni, da imajo okrog sebe tako mile in redke goste.

Zastopano je celo srbstvo:

Tu je inženir iz Dubrovnika, dva zdravnik iz Zagreba, več četnikov iz Krajine, iz Bosne in Hercegovine, dva bolničarja; tu je tudi mali Fran Gorec, Slovenec iz Ljubljane, ki je preplaval Savo, noseč svojo obleko na glavi, samo da bi mogel vstopiti med naše četnike. V družbi je prijatelj iz Boke Kotorske, zdravnik iz Subotice, po narodnosti Slovak, neki časnikar in neki duhovnik iz Novega Sada in neki obrtnik iz Pančeva. V tej železniški kurilnici so bili v božičnih praznikih zastopani vsi srbski kraji. Družba je bila veselo razpoložena, razgovor živ in šumen kot Vardar pod Dušanovim mostom.

Gostje so sedeli za mizo in se živahno razgovarjali. Miza je bila bogato obložena, okrašena s polnimi steklenicami in raznimi slaščicami. Gospodar je hitel na levo in desno ter nudil gostom jedila.

»Evo, gospodje, vzemite, kajmak (srbska narodna jed) je iz Čačka, gnat je iz Užice, vino iz Krivolake, iz Tikveša in iz Karlovca, riba je iz Ohrida, kolači so iz Novega Sada in Zagreba, jabolka so iz Bosne...«

Eden izmed gostov je, kakor da bi se na nekaj opomnil, plosnil z rokami ter vskliknil: »Bravo! bravo! pa to je, gospodje, ujedinjenje Srbstva, ne samo v ljudeh, marveč tudi v stvarih, vsaj to je edinsvena vi-

zija srbskega ujedinjenja, ker so zastopani tako ljudje, kakor tudi jedila iz vseh srbskih pokrajin.

Navzoči zagrebški zdravnik je k tem pripomnil:

»Takšno ujedinjenje bi ne moglo priti na misel niti kakšnemu našemu Tarabocchiju, sodnik v zagrebškem veleodbojnem procesu« niti takrat, kadar je v popolnem deliriju...

X.

Vukovi ujetniki.

Pozicije med Nebregovom in Prilipom se smatrajo za nedostopne. Za ceno dragocene krvi so jih naši vojaki po dolgotrajni borbi vendarle osvojili. V štirih dneh so naši vse pozicije na Prisatu in Pletvaru očistili od sovražnika.

Bilo je 6. novembra. Dan je bil meglen, deževen in hladen. Vršila se je poslednja bitka okrog Prilepa. Turki so se umikali ter zapuščali pozicije, ker so čutili premoč srbske vojske. Navdušenje je bilo brezmejno. Sovražnik se je umikal brez glave. Nihče ni mislil na obrambo, vsakdo je gledal samo na to, da reši svojo kožo in svojo glavo.

Naši vojaki so prodirali naprej in se z naporom vpenjali na turške pozicije. Čim so se povzpeli na sam vrh, so izkočili iz rova trije turški vojaki. Brzo so vrgli puške na zemljo ter dvignili roke kvišku.

»Teslim! Teslim!« (Udamo se!) Naši so pristopili, pobrali proč vrženo orožje ter natančno preiskali Turke.

Začetkoma so bili ujetniki vznemirjeni in preplašeni. Vsi trije so se jeli križati. Končno se je eden izmed njih osmelil ter rekel po grško, da oni niso Turki, marveč da so po narodnosti Grki, da pa so kot vojni obvezanci morali služiti v turški vojski.

Vojvoda Vuk je opustil svoj namen, da jih pošlje k armadnemu poveljstvu, čim je izvedel, da ujetniki niso Turki.

Vojvoda je poklical enega izmed četnikov, ki je znal grško, in jim pojasnil, da jih poveljnik Vuk ne smatra za ujetnike, marveč za zaveznike in da smatra za njihovo dolžnost, da bi se kot sinovi grškega naroda, ki se v zvezi s Srbi bojuje proti Turkom, morali ravno ob rami boriti z našimi četniki.

Vsi trije Grki so z navdušenjem sprejeli Vukovo ponudbo in dvorejšnji sovražniki, ki so se udali na milost in nemilost, so se naenkrat izpreobrili v zaveznike in so skupno s srbskimi četniki krenili proti Prilepu. Tam so jih sprejeli in pozdravljali z velikim navdušenjem. Ko je vojvoda Vuk krenil naprej, so šli z njim tudi ti trije Grki. Udeležili so se borbe pred Bitoljem in bili prisotni v vseh bojih, večih in manjših, od Prilepa do Elbasana in pokazali so se v vseh razmerah kot hrabri in vstrajni četniki.

Šele ko so naši četniki kot zmagovalci vkorakali v Elbasan, jih je vojvoda Vuk odrešil od četništva in jim ukazal, naj gredo na pomoč svojemu narodu.

Štajersko.

Južna železnica proti Slovenem! Na progi Južne železnice Laški trg-Trbovlje se mi je zopet pripetil slučaj, ki zasluži biti objavljen in ki jasno kaže, kako naduto nesramno postopa nemčursko osebje Južne železnice s slovenskimi potniki ako se ti le drznejo ziniti slovensko besedo, notabene na svoji lastni slovenski zemlji. Vozil sem se s popoldanskim brzovlakom na gori omenjeni progi ter stal v natlačeno polnem kupeju pri vratih, katere vežejo en odtelce z drugim. Ko vstopi konduktar, mu ponudim listek z vljudnimi slovenskimi besedami »tukaj listek«. Tega pa seveda nemčurska ušesa sprevednika niso mogla prenesti, ter mi začne v nesramno porogljivem tonu v nemščini razlagati, da kaj jaz pravzaprav mislim, njemu vendar ni potreba slovensko znati in govoriti ter ako od njega kaj hočem, moram nemško govoriti. Na kar mu seveda precej glasno razjasnim svoje mnenje in kaj je njegova služba; da samo listek pregledati, preščitniti, vrniti in basta — ne pa ljudi kritizirati, v katerem jeziku mu listke ponudijo. Ni mu pa bilo dovolj te ene nesramnosti katero je že zakrivil, marveč v tej glasni debati skoči proti meni, ki sem držal v roki tri male škatljice, kakršne se dobijo v avtomatih po 10 v in vpije naprej, kako da si jaz dovolim krošnjariiti s temi rečmi in kupeju, kar je strogo prepovedano in kaznivo itd. Torej take gorastne nesramnosti se pripetijo človeku, ako se vozi po Južni železnici v sredi slovenske zemlje in ako se le predrzne preje izpregovoriti dve

slovenski besedi v najvljudnejšem tonu. Da, res skrajni čas bi že bil, da se na tej železnici odpravijo te različne škandalozne, naš narodni čut žaleče razmere. K temu bi pa še pripomnil, da je mnogo slovenska potujoča inteligenca tudi sama vzrok nesramno izzivalnemu obnašanju nemčurskega osebja Juž. žel., ker se to slov. občinstvo tako redko poslužuje svojega materinega jezika proti temu osebju in se sploh veliko premalo narodnozavestno obnaša; tako da če se tu pa tam pripeti kaka nzmja, je tak Germanček, katerega mi ravno tako pomagamo plačevati s svojim denarjem, že popolnoma zbesnel ako sliši slovensko besedo. Torej več vsestranskega narodnega ponosa bi bilo živo priporočajo. M.

Avtomobilna zveza Celje-Ljubljana. Občinstvo, ki hoče potovati v Savinsko dolino in dalje čez Trojano proti Ljubljani, opozarjamo, da odhaja avtomobilna podjetja »Avtomobilna zveza Celje-Ljubljana« od hotela »pri belem volu« v Celju zjutraj ob pol 7, in popoldne ob pol 2. S tem se je zlasti vstreglo onim, ki imajo po Savinski dolini opravke in so jim železniške zveze nekomodne. V Celje prihaja avtomobilus iz Ljubljane ob pol 10. dopoldne in ob pol 7. zvečer. Celjani imajo sedaj osobito ugodno zvezo s St. Pavlom, Vranskim in Trojano; izleti v te krasne kraje se zelo priporočajo.

Iz Celja. (Občini zbor okr. bolniške blagajne) se vrši v nedeljo, dne 29. junija ob 9. dopoldne na rotovžu. Ako bi prvi občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 10. ravno tam drugi občni zbor. Na dnevnem redu je računski zaključek in volitve nadzorstva ter razsodišča. Gotovo se bo obširno govorilo tudi o Oechnovih poverbah.

Iz Celja. Umrl je poslovodja Rakuscheve železarske trgovine gosp. Avgust Egersdorfer. Pokojnik je bil svoječasnno marljiv čitalničar, kasneje se je pa držal nemške stranke.

Iz Sevnice ob Savi. Ko je na nedeljski veselici delavcev tukajšnje polentarske parne žage, ki je bila v pruskem »Neuheimu«, neki slovenski delavec pel pesem »Slovenec sem«, so mu prepovedali peti slov. pesmi. Prišlo bi bilo skoro do hrupnih prizorov. Svetujemo neuheimovcem, da naj prepovejo še nositi slovenske groše notri.

Slov. pevsko društvo »Vraska Vila« priredi, dne 27. julija s sodelovanjem c. kr. vojaške godbe iz Celovca na Vrskem veliki koncert. Ker bode ta prireditev za Savinsko dolino nekaj posebnega, opozarjamo na njo že danes vse prijatelje petja in godbe.

Od Sv. Bolfenka pri Središču. Salezijanci iz Veržeja imajo v Gomili svoj vinograd, katerega nadzoruje mož, ki ne zna besedice slovenski. Ker z viničarjem ne more govoriti, mu napiše na papir opravila za naslednji teden — tudi v nemščini. Ubogi viničar mora pač dolgo iskati človeka, ki mu prečita te »levite«. Žalostno je, da se s slovenskim denarjem vzgojujejo priptenci, ki pod krinko »svete vere« širijo nemški vpliv med naše ljudstvo.

Iz Maribora. Strelne vaje na mariborskem učiteljsku so se dovršile 14. t. m. s tekmovalnim streljanjem na vojaškem strelišču. Udeležilo se je tekme do 60 gojencev pod vodstvom nadporočnika g. E. Vauptiča. Dijaški orkester in telovadni nastopi so dali tej tekmi značaj lepe šolske slavnosti. Razen vojaških zastopnikov se je zbralo na strelišču obilo občinstva, ki je z velikim zanimanjem zasledovalo uspehe mladih strelcev. Po vzpodbujevalnem nagovoru g. ravnatelja H. Schreinerja se je razdelilo najboljšim strelcem 21 praktičnih in primernih daril.

Iz Ormoža nam pišejo: Pisava »Gr. Tagblatt« in »Štajerca« prav jasno kaže, da nemškimi požarnimi brambam ni šlo s prireditvijo »gaugtaga« v Loperčicah za kako strokovno, društveno interno zadevo, temveč izrecno za izzivanje Slovencev. Kaj bi rekli nemškutarji in Nemci, ako bi priredile slovenske požarne brambe kako slavnost v Ptuj ali Mariboru? Pokonci bi bil ves nemškutarjski Izrael in došlo bi do male meščanske vojne proti Slovincem. O kaki »blamaži« Slovencev govoriti, ljubi »Tagblattovci«, je več kot smešno. Da se pa hvalite vi z »varnostmi odredbami« ptujskega okrajnega glavarstva, si bodedo dobro zapomnili, ker vidimo, na čegav nasvet in iz kakih motivov so se zgodile. Okrajni glavar vam za to priznanje ne bo hvaležen. Zgodilo se je sedaj prvič, da smo odločno nastopili proti prireditvam nemškutarjskih požarnih bramb v slovenskih krajih, odslej se bo to godilo redno. Ornig in Delpin nas s pomočjo gasilcev ne bosta izzivala. Ormožani se bodo pa svojega sovražnega nasto-

pa proti Slovincem še bridko kesali! — K našemu poročilu o frankovski slavnosti se dostavljam, da je govoril zbranemu ljudstvu tudi predsednik ormoške Čitalnice kot prireditelj slavnosti, g. dr. Ovidio Serenec. Njemu gre tudi največ zaslug za izbiro potek cele prireditve.

Iz Zetali pri Rogatu nam pišejo: Dne 19. junija 1913 je bil za župana zaprisežen Anton Peklič v Dobrini. Tistemu hujšaku v duhovniški suknji lahko v tolažbo povemo, da od njegovih pristašev ne bi nihče v tej občini mogel izvoljen biti, ker še takih tam toliko ni kakor imamo prstov na eni roki. Nič ne bi bil pridobil tisti pisec »Slov. Gospodarja«, ki je nekoč pisal, da bodo Dobrinčani Antonu Pekliču županski stolček spodmaknili. Pa vrlj prebivalci te občine že vedo, komu smejo zapupati. Boljšega in priljubljenejšega moža sploh ne bi mogli najti. Za to je pa že zdaj tretjekrat izvoljen županom. Vsa čast vrlim Dobrinčanom, ki vedo zaslužne može častiti!

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. smo prejeli sledeče pismo: Velečeni gospod urednik. Mož sumljive zgodovine hoče postati kot dopisnik »Slov. Gospodarja« nek »faktor«. Želi namreč naprej od Sv. Lenarta, samo reklame mu še manjka. Jaz mu je ne bodedo delal, kvečjemu če želi, da mu napišem malo njegovo zgodovino izza študentovskih let, katere je preživel v krasnem penzionatu blizu Ljubljane na državne stroške. S tem bi mu pa bilo malo ustrezno. Prosim vas zato, da pustite »Gospodarja« glede mene na miru. Kdor je namreč čital njegove prejšnje članke glede »narodne« krivde in nas, se mora razjokati nad njegovo otročjostjo. Le naprej —!! Z odličnim spoštovanjem dr. Gorišek.

Iz Gradca. »Grazer Zeitung« z dne 19. junija javlja, da je cesar potrdil sklep štajerskega deželnege odbora glede nadaljnjega proviz. pobiranja deželnih doklad v drugem polletju 1913.

Iz Gradca. Nemški klerikalci so naprednjake skoraj popolnoma zrinili z dežele v trge in mesta. Vkljub temu pa imajo nemški naprednjaki še vedno večje število pristašev na Srednjem, zlasti pa na Zgornjem Štajerskem, kjer imajo eden državnoborski in dva deželnozbornska kmečka mandata. Med nemškimi klerikalci je nastal, kakor bo bralcem »Slov. Naroda« že znano, hud razdor. Razcepili so se na dve skupini. Eno, takozvano konservativno, ki je močnejša in drži z njo višja duhovščina in plemstvo, vodi dež. odbornik Hagenhofer, drugo pa dr. posl. pl. Pantz. Pri bodočih deželnozbornskih volitvah bo prišlo med obema do hudega boja in gori omenjene napredne manjšine bodo tvorile jeziček na tehtnici. Zato se približuje sedaj »židovskim liberalcem« na eni strani Pantz, na drugi Hagenhofer. Na shodih si pa očitajo drug drugemu zavezništvo z liberalci. Na Zg. Štajerskem se je že začela prava deželnozbornska volilna kampanja in skoro čudno je, da je pri vas v domovini tako mirno. Tišina pred viharjem?

Drobne novice. V St. Jurju ob J. ž. je zgorole gospodarsko poslopje in hiša posestnika Pečarja. Ker je bil precej visoko zavarovan, ga sumijo, da si je zažgal sam. — Iz Smarja pri Jelšah. Vlak je povozil blizu Stranj nekoliko slaboumno kmetico Marijo Vozlič. — Iz Maribora. Spediterja Unterkoflerja, ki je prišel v konkurz in potem pobegnil, so prišli v Monakovem. Zasledovali so ga s tiralicco zaradi goljufije. — Iz Dobreve poroča »S. G.«, da so zgorale posestniku Cvetku in trgovcu Pergerju nekatera gospodarska poslopja. — Iz Gradca. Tedenski žvižski sejm dne 19. junija je bil sicer dobro obiskan, a je bilo le malo kupčije in cene so za slabšo živino nazadovale. — Iz Gradca. Za rektorja graškega vseučilišča je izvoljen profesor nemškega jezika in literature dr. Seuffert.

Koroško.

Vsenemški patriotizem. Značilna je tale zgodnica za naše vrle patrijote Nemce: Celovski občinski svet je sklenil postaviti v Celovcu cesarju Francu Josipu spomenik. Sklep je bil, kakor smo že poročali sprejet. Podžupan celovski, hud vsenemec strojni nadkomisar c. kr. avstrijskih železnice Otton Schneller se je pri dotični seji edini in sicer načeloma kot vsenemec protivil sklepu. Ko je uvidel, da s svojim protestom nič ne opravi, se je ta patrijot od glasovanja umaknil.

Vojaški dopusti za čas žetve. Dopusti za moštvo celovške garnizije se prično 29. junija in trajajo 3

jedne. Na dopust bo odšlo za čas žetev 2500 mož. V svrhu stražne službe ostane v Celovcu pri vsaki stotnici po 18 mož.

Zaprte šole. Na ukaz zdravstvene oblasti so zaprli v Celovcu zaradi škrlatice in davice tri razrede ljudske šole.

Velik požar je izbruhnil na Brdu pri Šmohorju. Ogenj je nastal v listnici Antona Oswalda in je uničil 5 hiš z gospodarskimi poslopji. Škodo cenijo čez 50.000 K, zavarovalnica pa znaša skupno komaj 20.000 K.

Nepreviden avtomobilist. Pri Sp. Goričah pri Celovcu je povozil avtomobil Ožbete Baldauf iz Celovca triletno Nežo Jančkovo. Otrok ima težke poškodbe na glavi in so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Zagoneten dvojni samomor pojasnjen. Svoječasno smo poročali, da so našli nedaleč od Koč letos meseca januarja pod snegom mrtva dva čedno oblečena tujca moškega in ženskega. Trupli sta ležali že od septembra l. l. na mestu. Ker niso mogli dognati, kdo sta tujca, so jih pokopali na tamošnjem pokopališču. Šele pred kratkem so končno dognali, da sta bila tujca zakonska haina iz Monakovega. Mož je bil večletni in priznani kritik za godbo in petje in je delal več let za »Münchener Zeitung«. Haina je obolela na živcih, šel je s soprogo na dopust in na Koroskem pri Kočah sta izvršila zakonska samomor.

Primorsko.

Goriški občinski svet, ki se je vršil v četrtek zvečer pod predsedstvom župana Bombiga in v navzočnosti okr. glavarja namestniškega svetnika Rebeka je sklenil med drugim, da se dovoli kredit v znesku 81.000 K za tlakovanje glavne ceste in 26.500 K za nabavo avtomobila za škropljenje cest. Avtomobil se bo lahko porabil tudi za oskrbovanje vode pri požarih. — Za ravnatelj ženske bolnišnice je bil imenovan dr. O. Morpurgo.

Aretacija deželnega uradnika laškega mogotca v Gorici. V Gorici je povzročila veliko senzacijo nepričakovana aretacija laškega deželnega uradnika Adriana Gaidesa zaradi zgrešenega slovenozorca. Gaides je bil tudi tajnik laškega gledališča, predsednik društva »Apollo« in sploh agilen človek na društvenem polju med Lahi. Bil je tudi blaginjak v »Furlanskem konviktu«. Tam je počel z dečki razne nesramnosti in to ga je privedlo v zapor. O tem se veliko govori in na vidiku je odkritje velikega nesramnega škandala, ki se tiče laških krogov. Poleg Gaidesa so aretirali tudi občinskega tajnika v Terzu Maria Degrassija, ki je bil prej prefekt v omenjenem »Furlanskem konviktu«.

Porotna obravnava proti Rosini in Finžgerju zaradi malverzacij pri okr. šolskem svetu goriškem je došla na dan 30. t. m. in bo trajala skoro cel teden.

Samomor trgovskega pomočnika. V Gorici se je zastrupil 25letni trgovski pomočnik Josip Altran. Umrl je takoj. Vzrok samomora je prepil s svojim očetom, ki je čevljar v Židovski ulici, od katerega je zahteval sin denar.

Umrl je v Gorici vpokojeni stražmojster Anton Bratina.

Roparski umor. Orožniški stražmojster H. Dobrova je našel blizu breginske občine ob cesti, ki vodi v Robidišče na pol mrtvo trgovčev hčer Jožefo Čenčičevo. Dal jo je prepeljati v bolnišnico, kjer je dekle kmalo po prihodu umrlo. Imela je težke rane na roki in na spodnjem delu telesa. Pred smrtjo se je še enkrat zavedla in je izpovedala, da jo je napadel zloglasni tat, goljuf in ropar Viktor Zohan, doma iz Italije. Oropal ji je 5 K. Zohan je izginil v Italijo.

Iz Devina. V torek, 24. t. m., na dan sv. Ivana, bo v Devinu starodavni in znameniti konjski semenj. Taki semenji so se vršili že ob času rimskih cesarjev v Sv. Ivanu ob Tilmavu, več stoletij pa se vrše v Devinu. Tu so se shajali Kranjci, Vipavci, Istrijani, Kraševci in Furlani in celo Italijani iz Benečije. Tudi letos je pričakovati velike udeležbe. Pri ti priliki priredi pevsko društvo »Ladja« svoj običajni veliki ples na občinskem vrtu; pri plesu bo svirala godba iz Nabežine.

Zlet Tržaške Sokolske Župe. Opčine 29. junija 1913. Evo spored določen za dan zleta jadranskih Sokolov za dan največjega narodovega praznika: **Dopolodne:** Ob 8. začetek izkušnje za popoldanski nastop: a) člani, b) naraščaj, c) članice. **Popoldne:** Ob 3. uri 30 min. sprejeto. Društva se zbera ob 3. uri 15 min. pri obelisku. Sledi pozdrav v vasi, na-

kar se sprejeto razide. **Javna telovadba:** Začetek ob petih; a) proste vaje naraščaj; b) proste vaje članic; c) orodna telovadba župnih vrst; d) nastop vzornih vrst; e) proste vaje članstva. — **Ljudska veselica** na zletnem prostoru. Začetek po telovadbi. — Prosta zabava, petje, godba, paviljoni, ples, srečolov itd. Pri telovadbi svira godba c. in kr. 19. pešpolka, pri sprejedu in ljudski veselici obvezna godba iz Mavhinj. Vse priprave za zlet vodi zletni odbor T. S. Ž., ki je radevolje na razpolago z vsemi pojasnili. Na dan slavnosti bodo poslovala na telovadišču posebna zletna pisarna. Slavno občinstvo se opozarja na to, da si preskrbi vstopnice na zletni prostor, kakor tudi sedeže in stojišča na krasno zgrajenih tribunah pravočasno! Dobiti jih je v predprodaji pri funkcionarjih sokolskih društev. Vstopnice na zletni prostor se mora nositi vidno. V tem oziru se bode izvajala, v svrhu, da se prepreči nerednosti neizprosna natančna kontrola. Odznaki zletnih funkcionarjev so: za reditelje (vsi v kroju): rdeč trak na rokavu; za blaginje (ne glede na to, če so v kroju ali v civilni obleki): moder trak na rokavu. — Da se onemogočijo pritožbe radi odiranja udeležencev zleta, je omejil zletni odbor prodajo raznih predmetov na paviljonu. Vsako ponujanje, kakršnihkoli predmetov izven paviljonov je prepovedano. Cvetlice in razglednice se bodo prodajale v posebnem šotoru. — Naproša se brate amaterje - fotografe, da porabijo priliko zleta ter izvrše kolikor mogoče dobrih slik, iz katerih se po zletu sestavi spominski album T. S. Ž. Za slikanje pridejo v prvi vrsti v poštev: sprejeto, telovadba, posamezne skupine, vrste na orodju, udeležniki iz posameznih društev, zletni prostor itd.

Ponesrečena kolesarja. 20letni Jernej Gabrijelič iz Ločice v kanalskem okraju je trčil na cesti s kolesom v kolo svojega strica Valentina Gabrijeliča iz Anhovca. Padla sta oba in se oba znatno poškodovala. Stric Valentin Gabrijelič je vsled dobljenih poškodb čez dva dni umrl. Nesrečo je zakrivil nesrečen slučaj ali neprevidnost, vsekakor pa se trdi, da fanta ne zadene nobena krivda.

Ponesrečen orožnik. Neki orožnik iz Ročinja je padel s kolesa in si zlomil hrbet. Prepeljali so ga v brezupnem stanju v bolnišnico v Gorico.

Požigi. V zadnjem času so se pojavili v okolici Rovinja izredno pogosto požari, posebno gozdni požari. Pri vseh požarih, ki so napravili ogromno škodo, se opaža, da je bil ogenj podtaknjen. Oblasti imajo na sumu že več sumljivih oseb, toda do sedaj se še ni posrečilo prijati kakvega požigalca. Gotovo pa je, da gre v vseh slučajih za maščevanje.

Preganjanja v Dalmaciji. — **Hišne preiskave.** V uredništvu demokratičnega organa »Slobode« in v stanovanju urednika tega lista Tartaglia so uvedli, kakor poročajo iz Splita hišne preiskave. Delj časa že iščejo tiskarno in izdajatelja neklih letakov pod naslovom: »8. junija 1912.« V teh letakih se poziva jugoslovanska mladina, da naj maščuje Jukića, ki je kakor znano izvršil dne 8. junija 1912. atentat na hrvaškega kraljevega komisarja Čuvaja v Zagrebu, in da naj toliko časa ne miruje, dokler ne bodo dosegli jugoslovani popolne svobode. Ta letak se je v več tisoč izvodih razdelil med ljudstvo po Dalmaciji, Hrvaški in po Bosni. Policija z mrzlično vneto išče krivce, toda zaman. Mislili so, da je bil letak tiskan v ti tiskarni in da ga je sestavil morda urednik »Slobode« Tartaglia. Toda tudi te hišne preiskave so ostale brezuspešne.

Iz življenja rezervistov. Nemški in primorski slovenski listi pišejo, da se je v Radovčah, blizu Krtole pri Dalmaciji ustavilo več stotnih rezervistov, ki niso hoteli nastopiti. Poslali so k bataljonskemu komandantu deputacijo, ki je zahtevala ali vojno ali dopust. Poveljnik jim je pojasnil, da tega ne more storiti brez višjega ukaza in jih ne more peljati niti v boj, niti jih ne more pustiti na dopust. Rezervisti so tožili, da so že 6 mesecev z doma, kjer imajo žene, otroke in neobdelana posestva, in da trpe velikansko škodo. (Te dni je bila podana v navedenem slučaju v poslanski zbornici tozadevna interpelacija.)

Skrivnost paviljona.

Izpod tivolskih kostanjev pelje kratka pot skozi Frančiškansko ulico do udobnih blazin kavarne »Union«, kamor od časa do časa zahajajo naši mojstri palete in tintnika. V zadnjih dneh je zavladalo po teh kavarniških

prostorih nekako mističsko razpoloženje, mistika nejasnosti, nesloge in medsebojne nezupnosti. Može rene in možate zunanosti se potapljajo v težke, trudne misli...

Kdaj pride spoznanje? Vedno in vedno se je pisarilo in tožilo o malobrižnosti našega občinstva, in potrepljivim davkoplačevalcem je že skoro pošla dobra volja. Mojstri in učenci, ko sami ne vedo ne kod, ne kam, zvrčajo krivdo za vsako veliko in malo zmoto na utrujena pleča ljudstva, ki se požrtvovalno bori za gmodni in narodnostni obstanek. Gospodje umetniki, dajte, da se domemo mirno in pametno. Predvsem pa bodi povedano: ako se naša umetnost ne razvija tako, kakor mi vsi želimo, iščimo vzroke tam, kjer so! Naše občinstvo izpolnjuje svojo dolžnost v polni meri, ono ni krivo, če obilne žrtve ne rode pravega sadu. Toliko razsodnosti, toliko ljubezni do umetnosti, kakor najdete pri nas, iščete zaman v mnogo imovitejših krajih.

Okroglo 60.000 K je nabral narod, da postavi dostojen spomenik slovenskemu pesniku Prešernu, in kaj si je kupil za ta denar? Kdo je kriv, da se vsak tujec — ko prvi pride v Ljubljano — porogljivo nasmeje nestvoru na Marijinem trgu? V malo mesecih se je razprodalo mnogo tisoč srečk umetniške loterije, mesto, dežela in država kupujejo vsako leto celo vrsto slik in risb. Gorup ne more biti vsak. Vendar se najde mnogo zasebnik, ki naroči in plača. Bodimo pravični.

Že enkrat sem poudarjal: obisk najnovejših razstav je zanimiv in podoben. Žal, tudi to pot pogrešamo v paviljonu zaželjeni »clou«, pogrešamo umotvor, ki bi po silni kompoziciji, po ponosnem predmetu privlačno vplivalo na maso občinstva. A večje oko najde mnogo prijetnih užikov v nizko zastrtih prostorih, in vesel obstojijo pred enim in drugim resnim umetniškim proizvodom. Gospoda Franketa »Kokra pri Kranju« je zelo ljubeznjivo delo, ki se mora vsakomur prikupiti. Dve kitajski sličici njegovi ugajata posebno našim slikarjem. Grohar, Strnen, Jama, s temi krajinarji se lahko ponašamo tudi pred razvajenim tujim občinstvom. O gospodu Vavpotiču se ne upam govoriti, ker se mi itak šteje v zlo prijateljstvo z distingviranim umetnikom. Pa tudi sicer ne manjka snažnih umetnin. Skušal sem že zadnji izreči pravično sodbo o gospodu Jakopiču; ljubše od najnovejših so mi lanske slike njegove. Do popolnega uživanja Jakopičevih umotvorov se še nisem povzpeli, ker sem preplitev in premalo večjaka.

Gospod Rihard Jakopič, lastnik paviljona pod Turnom, ima neoporne zasluge za slovensko umetnost. Na drugi strani pa je ravno njegova popustljivost napram vsem nerodnim diletantom sila veliko zakrivila. Zdi se, da bo po njem povzročena škoda kmalu dvakrat odtehtala vse zasluge. Nikdar nismo videli na kupu toliko nezmožnosti, kakor to pot. Pod protektoratom gosp. Jakopiča so vzrasli Zajci in Žmitki, in sedaj nam vsiljuje Koželja in Magoliča. Ničesar nimamo osebno proti tem gospodom; vendar moramo glasno protestirati: tako diletantstvo ne sodi v razstavo! Kako naj naše občinstvo mirno prenaša to žalitev okusa, to špekulacijo na njegove žepce? Tudi očito protežiranje svojih učencev naj bi gospod Rihard opustil.

Odpuščam mu smelo trditev, da od mene omenjeni psevdonim »ni ničesar razstavil«. Čisto odveč pa se mi zdi, da se je gospod Rihard tako svečano zaklel glede »sporazuma z razstavljajočimi umetniki«. Ničesar mi nisem bil očitel v tem oziru. Danes lahko rečem: sodba o gospici A. Zupančevi bi mnogo ugodnejše izpadla, ko bi bilo prišlo v paviljon le onih petero podobik, ki jih je umetnica sama v to določila; ko bi bila druga šara ostala doma. In da gospod Jakopič ni »škartiral« večine vposlanih Magoličev, si štejemo še vedno v dobro, ker si moramo vsi enkrat za vselej priti na jasno glede kvalitete tega slikarja - rokodelca. Ne razumem, zakaj se danes gospod Jakopič zanj zavzema. To zadnje vprašanje »umetnosti« je rešeno, in ni mi žal, da sem ga rešil.

Z veseljem pozdravljam vsak novi talent, ki se pojavi med mladino. Še danes sem zadovoljen, da sem pred leti prvi — saj menim tako — opozoril širšo javnost na mladega Dolinarja in ko opetovano omenjam osebno neznane mi gospoda Perhacca, upam, da me ne bo varala nada. Diletantizem brez talenta pa je nezno.

Prvi pogoj za ožji stik med občinstvom in našo umetniško kolonijo, obenem predpogoj za izboljšanje gmodnega položaja naših mojstrov je: da se odrečejo vsakemu skupnemu nastopu z negodnimi in nezmožnimi mazači v barvi in ilovici. Že oziri na lastni družabni ugled jih si-

lijo v strogo ekskluzivnost. Potem se ne bodo tako nesrečno razbile in razdelile vse razmerne velike vsote, s kojima plačuje narod in posameznik delo umetnikov. Občinstvo bo pa tudi vse drugače uvaževalo kulturno vrednost pridnih delavcev.

A končno naj vendar navedem še eno prav utemeljeno željo, željo po vselejšem umetniškem razvoju in napredku naših slikarjev in kiparjev. Redkokdaj sicer, a le časih, se namreč dogodi, da pride celo Kranjec v zapadne evropske dežele. Pri taki neugodni priliki se, žal, prepriča, da gre tudi umetniško življenje tam daleč znanj po veseli, novi poti naprej — mimo nas. Kritička diktatura strogih leposlovnih tiranov zadobi tem potom dokaj prijetnih nasprotnikov in polagoma se pojavlja neko anarhiško razpoloženje, ki se izraža v rastoči nezadovoljnosti. Gospodje, prevzvišeno je vaše naziranje! Delajte, napredujte, in če se časih celo malo dobrohotno pomizate, da se nekoliko prilagodite skromnejšemu okusu občinstva, ne bo vam žal! Hvaležni vam bodo meščan, kmet in delavec, zadovoljili boste mnogo novih prijateljev in slednjič popeljete naše občinstvo še seboj v one sinje višave, kjer danes osamljeni stolujete, zaviti v plašč srdite nejevolje. Na delo!

M. M. S.

Shod celokupnega slovenskega dunajskega dijaštva.

Neznatna notica je bila čitati prejšnji teden po vseh slovenskih dnevnikih; tam med dnevnimi novicami je vabilo na shod dne 16. junija celokupno slovensko dunajsko dijaštvo, da se posvetuje o pereči dijaški socialni bedi, da poišče pota od pomoči in da odgovori, ali je za solidarnost celokupnega slovenskega dijaštva in kako to solidarnost realizirati. Vabilu in osebni agitaciji se je odzvalo slovensko dunajsko dijaštvo, brez razlike struj in strank v nenaadno velikem številu. Vabilu pa se je odzvalo tudi naše dunajsko podporno društvo, pri kojem je našla naša akcija nepričakovano zanimanje. Prijetno nas je iznenadilo in nemalo je pomagalo navzoče odposlanstvo podpornega društva, da smo rešili vse preporne točke v smislu solidarnosti, da je bil uspeh shoda popoln. Bodi mu izrečena na tem mestu naša najiskrejša zahvala!

Vse priprave za uspehi shod je izvršil poseben odbor, kjer so bile zastopane vse skupine, struje in stranke. V tem ozkem krogu smo se bili posvetovali in kovali načrt, v tem ozkem krogu smo dosegli tudi sporazum v vseh točkah. Ali čakal je še forum javnega shoda, načrt je moral pokazati i tukaj, da ima v sebi življenjsko silo, da ni le produkt blekaste sentimentalne želje po slogi, ampak zavestno spoznanje, da je možno hoditi v gotovih vprašanih dijaških stanovskih interesov skupno. Dejstva so presenetila največje optimiste, ker akcija pripravljalnega odbora se je posrečila nad vse pričakovanje in postavljeni so temelji za solidarno delo v svrhu odprave dijaške socialne bede.

Shod je otvoril tovariš Koder, pozdravil prisrčno odposlanstvo našega podpornega društva, zlasti gospoda Luzarja, ki je bil živahno aklimiran od zborovalcev. V uvodnih besedah je očrtal tov. Koder pomen shoda, utemeljeval njega potrebo in poudarjal, da treba solidarnosti celokupnega slovenskega dijaštva, ako hočemo započeti veliko akcijo za odpravo dijaške mizerije, in končno apeliral na zborovalce, naj se zavadejo, da nas čaka delo, pozitivno delo, da ni tu časa in mesta za rekrimacije o preteklosti, ki bodi pozabljena, ker čaka nas delo.

Na predlog tov. Lemeža je bil nato sprejet soglasno za predsednika zborovanja tov. Koder, za podpredsednika pa tov. Kobler iz »Danice«, Lapažne iz »Save« in Oražen iz »Slovenije«. — Tov. Koder je nato predlagal za častnega predsednika zborovanja gospoda Luzarja, kar je bilo sprejeto z velikim aplavzom.

Prva točka dnevnega reda je bil referat tov. Ambrožiča o naši akciji na Dunaju. Naslikal nam je mizerno stanje blaginje dunajskega podpornega društva, ki je prazna, podal nam je načrt, kako bi se moglo doseči sporazumno delo vsega dunajskega dijaštva s podpornim društvom, izrazil nekaj želj, kako bi se reformiral način podpiranja, plediral za dijaško zastopstvo in končno podal še nekaj drugih načrtov, kako bi si pomagalo slovensko dijaštvo na Dunaju samo.

O počitniški akciji je referiral tov. Lemež. Počitniška akcija je neobhodno potrebna, če hočemo izvršiti dunajsko akcijo, ker napolniti moramo blaginjo podpornega dru-

štva. V referatu je razložil, kako naša dijaštvo na eni strani dohodki podpornih društev, kako pa na drugi strani število slovenskega dijaštva od leta do leta rase in kako se avtomatično dvigujejo odstotki podpore potrebnih dijakov. Dalje je poudarjal dejstvo, da so popolnoma vsahnili denarni krediti pri slovenskih denarnih zavodih, tako da so podporna društva edino upanje za slovenskega dijaka. Treba je, da započne slovensko dijaštvo veliko akcijo za svoja podporna društva, ker ona potrebujejo tisočake. Da pa se to doseže, treba solidarnosti celokupnega dijaštva, treba načina za skupno delo, in to bi bil za počitnice vsedijaški cvetlični dan meseca septembra ter dijaška socialna konferenca v Ljubljani, ki postani forum, kjer se lahko posvetuje celokupno slov. dijaštvo o dijaških stanovskih vprašanjih.

Nato so se prečitale resolucije in se je pričela debata o njih. Po živahni debati so se sprejele z malimi popravki vse predlagane resolucije.

Zadnja točka je bila volitev provizoričnega odbora, ki vzemi vso akcijo v roke, da udeležiti resolucije. Za predsednika odbora je bil soglasno izvoljen tovariš Koder. Odbornike so pa imenovali sledeče skupine: »Danica«, divjaki, »Jugoslavija«, »Kras«, »Sava«, skupina Slovencev v »Zvonimiru«, »Slovenija«, socialisti, veterinarji.

Sprejeto so bile sledeče resolucije:

I. Slovensko dunajsko dijaštvo vseh struj, zbrano na shodu dne 14. junija 1913 v restavraciji »Schwarzspanierhof«, uvažujoč dejstva: 1. da se dohodki slovenskih vseučiliških podpornih društev vedno bolj manjšajo; 2. da narašča število siromanih slovenskih dijakov od leta do leta; 3. da se spričo splošne denarne krize manjša tudi kredit dijakom pri sloven. denarnih zavodih, se je sklenilo, da nastopa solidarno v odporu s socialne bede celokupnega slovenskega dijaštva.

A. Ker je zbrano dijaštvo mnenja, da je možno izvršiti tako akcijo le tedaj, če pritegne k nji kar največ slovenske javnosti, zato se obrača: 1. na vse slovensko akademsko dijaštvo; 2. na vse slovenske vodilne kroge; 3. na vso slovensko javnost, da se priredi splošen dijaški cvetlični dan, katerega dohodki bi se razmerno razdelili na vseučiliška podporna društva na Dunaju, v Gradcu in v Pragi.

B. Ker je zbrano dijaštvo mnenja, da ne zadostuje samo akcija za zvišanje dohodkov podpornim društvom, ampak je treba delo za izboljšanje socialnega stanja slovenskih dijakov fundirati globlje, treba najti forum, kjer bi se moglo posvetovati celokupno slovensko dijaštvo o aktualnih splošnih in specialnih vprašanjih dijaškega podpirništva, zato se izreka za prireditve vsedijaške socialne konference v Ljubljani, ki naj se vrši že letos o priliki ljubljanskega dijaškega cvetličnega dne.

II. Slovensko dunajsko dijaštvo, zbrano na shodu dne 14. junija 1913, smatra za umestno, da aranžira združeno, brez razlike struj in strank v zimskem semestru zabavne prireditve na Dunaju, kojih čisti dobiček naj se steka v blaginjo dunajskega slovenskega dijaškega podpornega društva.

V obliki posebne resolucije je shod izrekel še nekaj želj, kako naj bi se oblika podpiranja od strani dunajskega podpornega društva izboljšala.

Opomba uredništva: Prijavili smo ta dopis, da opozorimo slovensko javnost na potrebo slovenskih visokošolcev, sicer pa si pridržimo pravico, precizirati svoje stališče glede nameravane akcije, če bi se izkazalo to za potrebno, kajti družke izkušnje uče, da je pri vsaki skupni akciji računati s klerikalno nelojalnostjo.

Dnevne vesti.

⊕ **Zaplenjeni!** Včeraj se je razšel državni zbor, včeraj je postalo nemogoče z interpelacijami v državnem zboru pokazati najširši javnosti konfiskacijsko prakso slavnostnega ministra Hohenburgerja, in včeraj je bil tudi naš list **zaplenjen**. Konfiskaciji je zapadla notica, v kateri smo govorili o postopanju državne policije v najnovejšem času, sosebno napram voznikom, kolesarjem, obrtnikom in sprehajalcem. Ker se je vlada srečno iznebila državnega zbora, z deželnim zborom je pa itak, kakor s hrvaškim saborom, so nam vezane roke in usta zamašena. Samo toliko sape še imamo, da lahko zakličemo: Slava Hohenburgerju!

⊕ **25letnica nemškega cesarja.** Slovanski poslanci so v državnem zboru prepredili, da bi bil predsednik v imenu celega parlamenta, torej tudi v imenu slovenskih poslancev in slovenskih narodov čestitaj nemške-

mu cesarju na 25letnici njegovega vladanja. Nemško časopisje je zaradi tega tri dni tulilo, kakor bi bilo obsejeno. Nemcem kar ne gre v glavo, da Slovani v Avstriji nečesto biti samo »Kanonenfutter« za nemško-madžarske koristi. Slovanski poslanci so s svojim nastopom napravili debelo črto čez različne vladne in nemške račune. Vsa Evropa je zdaj videla, da nima trozveza nobene zaslonbe v slovanskih narodih v Avstriji in videla je, da so slovanski narodi avstrijski odločni nasprotniki Nemčije. Po vsi pravici bo Evropa iz tega izvajala, da avstrijska politika, ki dobiva svoja povelja iz Berlina in se naslanja na zvezo z Nemčijo, ne odgovarja željam slovanskih narodov, nego se naslanja samo na Nemce in Madžare. To je velikanske važnosti in zato so vsi slovanski narodi tako iskreno veseli odločnega nastopa slovanskih poslancev v parlamentu. Nemci znajo pomen tega nastopa ceniti. Nekateri so kar pobesneli. Tako znani širokoustež dr. Steinwender, ki je bil tako predzren, da je kot poročevalec proračunskega odseka nesramno prekratil svoje pravice in zalučal parlamentu, reprezentantu vseh narodov v državi, v obraz, da na srečo glede zveze z Nemčijo nima nič govoriti. Verjame, da vleče dr. Steinwenderja srce v Nemčijo, saj je časih romal na Bismarckov grob in saj je Nemčija domovina slavnostnega Eulenburga, toda v avstrijskem parlamentu jo je skupil, kakor je zaslužil. Slovanski poslanci so ga izplačili in sramotno je moral zlesti pod klopi in svojo nesramnost preklicati. S tem pa je tudi njegova čestitka nemškemu cesarju padla pod klopi. Za vpitje nemškega časopisja, da je oškodovana zveza z Nemčijo in kar je še takih očitanih, se pa Slovonom ni treba zmeniti. Vsa avstrijska politika se dela brez Slovancev in proti Slovonom, naj torej tisti, ki jo delajo, sami skrbijo, kako bodo izhajali.

— **Ljubljanska državna policija.** Policijski svetnik pri deželni predsedništvu v Ljubljani gosp. Pertot je odšel v Trst in čuje se, da se več ne vrne semkaj. Temu se nič ne čudimo in verjame, da mu ostane Ljubljana v trajnem spominu. Evo, kakaj! Proti koncu leta 1908. se je začela deželna vlada v Ljubljani zavzemati za poddržavljenje ljubljanske mestne policije. Najprej je poslala v Trst nazaj takratnega policijskega svetnika pri deželni predsedništvu Wratschka, potem pa so začeli pri policijskem ravnanstvu v Trstu iskati uradnika, ki naj ima zmožnost, da postane ravnatelj bodoče poddržavljene policije v Ljubljani, prav kakor da bi bila taka potreba, iskati policijskega ravnatelja med policijskimi uradniki!! Končno so izbrali višjega komisarja Pertota, o katerem je šel glas, da je izvrsten uradnik in posebno sposoben za Ljubljano, ker je politično in narodno popolnoma nevtralen, slovenskega jezika pa res popolnoma vešč. Gospodu Pertotu so v Trstu obljubili, da postane v Ljubljani policijski ravnatelj, če se policija poddrži, a ko je bilo poddržavljenje policije enkrat zagotovljeno, so odlični gospodje pozabili na svojo obljubo in našli izgovor, da morajo uradniki tržaškega policijskega ravnanstva, brez ozira na zmožnost in porabnost, avanzirati po vrsti, to je po službenih letih in da torej še govora ne more biti, da bi gosp. Pertot postal policijski ravnatelj v Ljubljani, ker ima med uradništvom tržaškega policijskega ravnanstva še toliko prednikov. Ponudili so mu menda samo vodstvo ljubljanskega policijskega ravnanstva s »prijetnim« upanjem, da sme toliko in toliko let čakati na boljšo bodočnost, seveda pa se je gosp. Pertot lepo zahvalil. Ponudili so potem pač mesto policijskega ravnatelja v Ljubljani še vladnemu svetniku gosp. dr. Mahkovecu v Trstu, seveda so pa vedeli že vnaprej, da bo dr. Mahkovec to ponudbo na vsak način odklonil. To se je tudi zgodilo. No in zdaj je bilo vse v redu! Ker pri tržaškem policijskem ravnanstvu ni bilo drugih, za ravnateljsko mesto v Ljubljani zmožnih uradnikov, g. Pertot pa je imel »preveč prednikov«, so spravili na to mesto — okrajnega glavarja grofa Künigla. To je bil najbrže že od začetka glavni namen, to je bila od kraja glavna želja deželne vlade v Ljubljani in ko so se »iskali« bodočega ravnatelja, so imeli pri deželnih vladah že natančen načrt, kako ga bodo iskali in kje ga bodo našli! Tako je obšel svetnik Pertot, a tudi prizadevni in agilni mladi komisar Trnovca je dobil za ves svoj trud plačilo v obliki brce, menda zaradi tega, ker se je preveč potegoval za to, da bi dobili za ravnateljsko mesto kandidata, kateremu naj bi on postal namestnik. Načelo, da naj pri uradniških povišanjih odločuje samo službena starost, ima seveda za posledico, da je postalo policijsko ravnanstvo v Trstu v zadnjih letih pravi Eldorado za razne plitve glave, ka-

tere si tam napravljajo karliero, ki bi bila povsod drugod nemogoča.

— **Naše barve.** Realnega ravnatelja Junowicza in njegove objestne profesorje grozno bodejo v oči slovanske barve, ki se hkratu krijejo z onimi kranjske kronovine in ki so sankcionirane od cesarja samega. Najraje bi jih zamenjali s frankfurtskimi, dasi so naše prastare, a one le mlad izrodek jesenskih študentov. Impertinentni ukrep imenovanega ravnatelja glede venca, ki so ga poklonili slovanski realci svojemu učitelju, je vse razburil. Baje pa je zakrivil ravnatelj Junowicz tudi še drugo netaktnost, ki bi je vsaki pieteti do umrlega v obraz. Po Ljubljani se namreč govori, da je mož zabranil dijakom slovansko pesem, s katero so hoteli počastiti rajnikove mane, zahtevajoč, da se mora peti nemško. Pravijo pa, da so se uprli pevci. — **Slovenskemu profesorju in Sokolu** pojemo ali slovenco, ali pa sploh ne! In izostalo je petje! Če je to resnica, vsa čast zavednim muzikim sinovom! — Nasprotniki naši bi nas najraje zatrli. Kvarijo nam jezik, raznačujejo nam mladino in uničujejo nam kar morejo; kaj radi bi nam spravili s sveta našo trobojnico, če bi to bilo mogoče; ne strašijo se v to svrhu niti falsificiranja. Nekateri teh smešnih možicev nam hočejo vsiliti takozvano »služničadino barvo« rajnih kranjskih stanov — »Bedientenfarben der krainischen Landstände«, — id est — rumenomodro; drugi zopet substituirajo priznane belo z zlato. In naši oficijalni krogi? Nedavno so imeli naši slovanski srednješolci tekmovalno streljanje. Najboljšim strelcem so naklonili dobitke. Vsak teh dobitkov, ki so bili razstavljeni v Krisperjevi trgovini, je imel svojo etiketo, umije se, da edinole v blaženi švabščini. Na etiketi je bil naslikan kranjski orel, toda v grbu ni nosil naših pravih barv: belo - modro - rdečo, nego, bela je bila izključno zamenjana z zlato! — Kdo je zakrivil to? **Naši kranjski uradni krogi!** Žalostno, da ti ne poznajo pravega grba kranjske dežele! Naj bi se saj informirali pri kakem domačem zgodovinarju, ki bi jih poučil, da je nosil naš prvotni prastari grb belo - modro - rdečo barvo. (Glej »Valvazor« X., pag. 297). Ta grb je sicer »poboljšal« Kranjec leta 1463. cesar Friderik IV. za zasluge, ki so si jih stekli naši prednamci v njegovih bojih proti puntarskim Dunajčanom v toliko, da mu je zamenjal belo barvo z zlato. Toda leta 1836. je določil cesar Ferdinand I. za grb Kranjske zopet prvotne stare barve: belo - modro - rdečo. In končno, ko so se leta 1848. naši pradedje prekalili radi deželnih barv, je avstrijsko ministristvo izza dne 23. kimavca imenovanega leta vnovič in zadnjič veljavno se izreklo in potrdilo za barve kranjske dežele: **belo - modro - rdečo in edino te veljajo še danes.** Roma locuta est, causa finita! (Glej Dimitz: »Gesch. Krains« I., pag. 277 in Apih: »Sloveni« I., pag. 111. sq.). — To v resno uvaževanje cesarskim kraljevim, potem deželnim in drugim uradom, posebno še našim švabskim šovinistom in falsifikatorjem kranjske zgodovine.

— **Glasovanje o Tomschikovem in Diamandovem predlogu v državni zbornici.** Kakor znano, sta bila Tomschikov in Diamandov predlog pri glasovanju o proračunskem provizoriju odklonjena. Tomschik je predlagal 17 milijonov za železničarje in državne delavce, dr. Diamand pa je predlagal, naj se dovoli 20 milijonov za državne uradnike, pogodbene uradnike, poštne in državne službenice. »Zarja« piše o glasovanju: »Zanj so glasovali samo socialisti, Rusini, češki radikali in češki agrarci.« Noče torej povedati resnice, ker noče, da bi njeni verni bralci izvedeli, da so tudi napredni Jugoslovani glasovali za enega obeh predlogov, namreč za dr. Diamandov predlog. »Zarja« pa nadalje tudi prav dobro ve, da je bil Tomschikov predlog le prazna demonstracija, ker je bilo vendar že prej dogovorjeno z vlado, da dovoli železničarjem in državnim delavcem 15 milijonov. In po naših mislih je vendar bolje, da se je pri današnjih razdrapanih parlamentarnih razmerah saj to doseglo, nego nič. Svetujemo torej »Zarji«, naj pride s popolno jasnostjo na dan in naj ne slepmiši.

— **Ministrova netaktnost.** »Berliner Börsenzeitung« je pred kratkim priobčila članek o družbi, ki vodi upravo turških železnic. V tem članku je povedano, da so velike avstrijske banke kupile 51.000 delnic teh železnic, seveda za avstrijsko vlado. Vsled tega so se tudi v vodstvu rečenih železnic zgodile razne spremembe. Kot zastopnik avstrijske vlade je prišel v upravni odbor turških železnic dr. Alfred Treichl. Ta mož je podravnatelj male dunajske banke, ki se bavi največ z efektivnimi poravnami na borzi. Niti po veljavi te banke, niti po stališču, ki ga zavzema dr. Treichl v javnosti in v finanč-

nih krogih, se ne da opravičiti, da je vlada poslala prav tega moža v velevažni upravni odbor orientalskih železnic. Pač pa se je ta srečni dr. Treichl pred kratkim poročil z netaktno železniškega ministra. Ali je morda ta poroka kar naenkrat usposobila dr. Treichla, da je postal zastopnik avstrijske vlade v upravnem odboru orientalskih železnic, s katero častjo so seveda združeni jako mastni dohodki? Železniški minister bo moral to vsekako pojasniti.

— **Politika zmerne vzdržljivosti.** Tako imenuje dunajska »Die Information« politiko slovanskih klerikalcev in piše o nji tako - le: »Začetkom tega parlamentarnega zasedanja se je bilo bati, da bodo Jugoslovani etabrirali politiko najostreje opozicije radi protustavnega režima na Hrvaškem, radi narodnega razpoloženja v Dalmaciji, zlasti pa radi balkanske krize. V začetku zasedanja se je zdelo, da se bo vse to uredničilo, zlasti ko sta nastopila poslanca Biankini in dr. Tresić - Pavičić. Toda dr. Dulibič je odstopil od predsedstva hrvaško - slovenskega kluba in na to mesto je došel dr. Šusteršič, ki se je zavzel za »politiko zmerne vzdržljivosti« in s to šahovsko potezo so bile uničene vse nade prijateljev krize.« — K temu pripominja zadržski »Narodni List«: »Vredno bi bilo slišati, kaj o tem mislijo naši pravaški poslanci, ki sede v klubu dr. Šusteršiča.« Mi pa pravimo: Nič ne mislijo, ker sicer bi morali že zdavnaj uvideti, da so samo igrači in marionete v rokah dr. Šusteršiča!

— **Zavidljiv kostrun.** S tem značilnim imenom je krstila dunajska »Die Zeit« — Avstrija, ki z zavidljivim očesom opazuje razvoj dogodkov na Balkanu. »Avstrijec je v nevarnosti, da se mu v javnem mnenju Evrope vtisne fiziognomija zavidljivega kostruna. Zavidljivost napram uspehom drugih je vodilni motiv za naše potopanje za časa balkanske vojne, to pa ni samo proti naravi Avstrija, marveč tudi proti našim političnim tradicijam. Kaj je bil cilj balkanske vojne? Osvoboditev krščanskih balkanskih narodov od turškega gospodstva, pod katerim je brezpravna raja živela 500 dolgih let, in pridobitev evropske Turčije za evropsko kulturo, katere središče so bile te pokrajine od turškega zavojavanja. Vsak kulturen človek je moral ta cilj odobravati. Kdo pa bi naj najglasneje ploskal vojujočim balkanskim državam? Avstrijec! Zakaj 500 let je bila Avstrija predboriteljica Evrope proti turškemu gospodstvu... Na kateri strani pa je stala službena avstrijska politika od začetka do konca balkanske vojne? Na strani Turčije!... Mir s Turčijo je bil sklenjen in prišel se je preprič med balkanskimi zavezniki zaradi plena. Grd preprič! Kje pa so ga pozdravljali z zadoščenjem? Nikjer drugje, kakor v našem ministristvu zunanjih del. Že tedne in mesece obstoji slavnostna umetnost našega tiskovnega urada v tem, da vliva olje v ogenj, da ščuva balkanske zaveznike drugega proti drugemu in se na vse načine trudi prepričati in prepričati mirno poravnano. Naša zunanja politika je tako bogata na neuspelih, da ne privoščim drugim njihovim uspehom, balkanskim državam ne njihovih vojni uspehov proti Turčiji, Rusiji pa ne njenega morebitnega mirovnega uspeha v notranjem sporu balkanskih držav. Naš minister zunanjih del je postal zavidljiv kostrun, ki se dobro počuti samo takrat, ako je na Balkanu zopet vse skrižem...«

— **Onečašenje mrtveca po duhovniku.** Na Selu pri Ihanu št. 4 je živel mož France Hribar, star 52 let. Pred pol letom mu je umrla na porodu žena, zapustivša osem malih črvičev, katerih ima najstarejši 12 let. Mož je bil dober in skrben gospodar in je imel precej posestva. Ta družinska nezgoda pa mu je tako zagrenila in otežila življenje, da je iskal konca in gotovo sta mu skrb in žalost hipno omračila duh — mož se je obesil. Gotovo je vse pomilovalo siromaka in njegovo zapuščenost družinico! Brat umrlega, Jakob Hribar, mu je preskrbel krsto in ves pogreb. Peljali so mrljica k pokopu in sicer ga je pripeljal njegov sosed Rudolf Kimovec iz Sela, jamo izkopali in zagrebli pa so ga Jože Lunar, Janez Lunar in Stefan Povž, to se ve, da za cerkvijo, na neblagoslovljenem prostoru. Pogrebcev je bilo več in med njimi tudi brat Jakob Hribar. Krsta je bila čedna, imela je zgoraj križ in ob straneh angelle in druge okraske. Pogreb je bil v ponedeljek 9. t. m. ob pol 4. popoldne. Zvonili niso niso in tudi drugih pogrebnihih ceremonij ni bilo. Ko so pred pokopališčem vzeli krsto z voza, je pristopil ihanški župnik, ki se je silno grdo držal. Prišel pa ni pokopavat, temveč mrljica oskruniti. Ne samo, da je delal nedostojne opazke, planil je h krsti in pričel trgati in praskati raz krsto križ, angelle in druge okraske. Ker pa divjak v duhovski obleki ni

mogel vsega hitro raztrgati s prsti, vzal je žepni nož ter rezal križ in drugo toliko časa, da je bila krsta čisto gola. Po tem junaškem delu je odšel urno proč. Vendar pa se ni zadovoljil s tem oskrnutvom mrtvega Hribarja, v šoli je vprilo hčerke umrlega rekel otrokom, da je mrtvec pogubljen in so šolarji, posnemajoč svojega vrlega kateheta, vpili iz šole grede nad ubogo, nedolžno siroto: »Tvoj ta star je že v peklu!« — Duhovnik, ki je zagrešil vsa ta dejanja, se piše Železný in je znan po svojem klerikalnem fanatizmu. V čem se pač razločuje ta človek od hijene? In tak človek je postavljen nad stotine ljudi, da jih duševno vodi? In take ljudi poslušajo narod pri raznih dogodkih v življenju. Tak človek jim grehe odpušča, tak človek jemlje v roke živega boga in to vsak dan! Tak človek gospodari v občini; tak človek ima važno besedo pri oblastvih. Človeka mora biti sram, da vladajo v deželi ljudje, ki postopajo z živimi ljudmi kakor z backi, z mrtvimi pa, če se jim tako zdi, kakor duhovnik Železný v Ihanu. V imenu človeškega dostojanstva zahtevamo, da se za to stvar zavzame državno pravdnistvo v obrambo mrtvega, ki se sam ne more braniti in tega zverinskega človeka v duhovski obleki izroči zasluženi kazni.

— **Dr. Krek na Limbarski gori.** Piše se nam izpod Limbarske gore: Vsako leto na kresno nedeljo povabijo župniki iz okolice Limbarske gore svoje kimovce na Krekov shod. Tam grmi Krek in čvekajo še nekateri koruzniki, ki samo to pripovedujejo, kar v »Domoljubu« in »Slovincu« berejo. Ljudje jih poslušajo in zato niso pravi nič bolj pametni. Letos pride Kreku pomagat kamniški dekan Lavrenčič. Priporočamo dr. Kreku, naj letos pove na Limbarski gori 1. kako se je imel poltrugo leto z gospodično Theimerjevo na Dunaju? 2. Kakšna pisma ji je pisaril? 3. Kje je bil letos aprila meseca, ko ga je Theimerjeva iskala okrog 4. Ali ni bil ta čas na Brdu, kjer so imela mlada dekleta gospodinjki tečaj in jih je učila gđ. Peče? 5. Ali je to »slučajno«, da ima dr. Krek vedno tam kaj opraviti, kjer so gospodinjki tečaji? Seveda Krek ne bode odgovoril na ta vprašanja, ampak bode rajši in cenejši zabavljaj na liberalce in druge take »hudobneže«. Delal bode svoje dovptie, backi mu bodo ploskali, ampak s tem še ne bode nas prepričal, da je tako nedolžno jagne, kakor se dela. Prosimo tudi Kreka ali Lavrenčiča, naj povesta ljudem na shodu, da je deželni glavar dr. Šusteršič za svoje stanovanje iz deželne blagajne porabil 60.000 K, ljudem iz Črnege grabna naj povesta, koliko stanejo na leto tisti trije deželni avtomobili, v katerih se vozijo dan na dan klerikalci, povesta naj, koliko in komu so dali že toliko stotisočev deželne podpore za hleve in bike, kje je tistih 10 milijonov, ki jih je najela dežela pred par leti, koliko od tega so dobili tisti, ki jih Krek farba itd. Seveda se bode letos tudi kamniški dekan Lavrenčič priporočal ljudem, naj ga drugo leto volijo za deželnega poslanca. Zares, občudovanja vredni so volilci v kamniškem okraju, ki imajo samo duhovnike za državne in deželne poslance, t. j. dr. Kreka in dekana Lavrenčiča. Tako kriči samo zapravljajo deželni denar, da so doklade višje in dolgovir rastejo, ljudje pa beže v Ameriko. Dr. Krek bode tudi napadal gotovo tiste osebe, ki jih ne bode na shodu, in se ne bodo mogli braniti. Seveda to ni junaško, ampak za junaka dr. Kreka je to vse eno.

— **Žegnanje v Trnovem.** Povodom žegnaja v Trnovem priredi tamošnje Napredno gospodarsko in prosvetno društvo v idiličnem Hribarjevem gaju kresno veselico z zanimivim sporedom. Običajnega srečolova ne bo, zato bo pa zelo zanimiv muzej, ki bo vseboval bogato zbirko originalnih karikatur najnovjših političnih dogodiljev, na kar slavno občinstvo posebno opozarjamo. Odbor je skrbel pa tudi za dobro pijačo in druge potrebščine. Točilo se bo namreč pristno in dobro znano Šarčevu (Rastoharjevo) belo vino. — Pred začetkom veselice, med 3. in 4. uro popoldne napravi slavnostna škofjeloška družstvena godba, ki dospe z avtomobilom, pohod po mestu in bo igrala po sledečih ulicah: Od kavarne Evropa po Dunajski cesti, Prešernovi, Wolfovi ulici, Turjaškem trgu, Bregu, Krakovskem nasipu, Cerkveni, Kolezijski in Kopališki ulici v Hribarjev gaj. — Kdor se hoče dobro zabavati, naj ne zamudi ugodne prilike in naj polni jutri v Trnovo in na veselico v Hribarjev gaj.

— **Streljanje na Gradu.** Povodom patrocinija v trnovski mestni župni cerkvi se bo jutri med glavno dopoldansko službo božjo streljalo na Gradu.

— **Sprejem v prvi gimnazij-ski razred.** Na drugi državni gimnaziji v Ljubljani (Poljanska cesta) bode vpisovanje za I. razred šolskega leta 1913/14 v nedeljo, dne 29. junija 1913 dopoldne od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev in prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnje ljudske šole. Sprejemni izpiti bodo v soboto, dne 5. julija od 9. ure dopoldne dalje. Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglašajo, ako dopošljejo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu, zglašiti se pa morajo vsaj pred izpiti pri ravnateljstvu.

— **Delovodska šola za elektrotehniko na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani** se odprla s pričetkom šolskega leta 1913/14, to je 17. septembra t. l. Delovodska šola za elektrotehniko ima nalogo, pripravljati obiskovalce s sistematičnim poukom teoretično in praktično za njihov prihodnji poklic tako, da bodo lahko opravljali posle delovodij, monterjev, strojnih risarjev itd. Učna doba traja dva celoletna tečaja. Učenci so redni in izredni. Za vsprejem je treba dokazati: 1.) da je prosilec dovršil 17. leto, oziroma, da ga dovrši v tistem solarnem letu, v katerem je vstopil; 2.) da je dovršil ljudsko šolo in 3.) da se je izučil kakega mehanično-tehničnega ali elektro-tehničnega obrta, ali pa da ima vsaj triletno prakso v takem obrtu. Pri vstopu se je izkazati za naslednjimi listinami: a) krstni (rojstni) list; b) zadnje ljudsko-šolsko izpričevalo; c) morebitna izpričevala o obrtnih učiliščih, v katerih je hodil prosilec za časa učenja pri mojstru (obratna nadaljevalna šola, javna risalska šola, razni kurzi i. t. d.); d) učno izpričevalo, oziroma delavsko knjižico; e) od domačega župana izdano potrdilo o neomadeževanem vedenju; f) v dvomljivih slučajih domovinski list. Vpisovanje se vrši v dneh 15. in 16. septembra. — Vpisnina znaša 2 K, šolnina 5 K, delavniška taksa 6 K. Ubožni učenci lahko dosežejo na podlagi posebnih, na deželno vlado naslovljenih prošelj, oproščenje plačevanja šolnine in delavniške takse.

— **Gremij trgovcev** naznanja svojim članom: Nekateri trgovci so se pri gremiju pritožili, da hodijo stražniki po prodajalnah ter zahtevajo, da se te v opoldanskem času zapro. Pomočniški zakon z dne 14. januarja 1910 pač zahteva, da imajo trgovski uslužbenci prost opoldanski čas, ne določa pa, da se morajo tačas trgovine zapreti. Gremij trgovcev je naprosil c. kr. policijsko ravnanstvo, da tako nepostavno postopanje svojih uslužbencev prepreči.

— **V pojasnilo za kolesarje.** Stražniki, ki so prišli od drugod, kolesarje pade s hodne poti ob državni Dunajski cesti na cesto, ki je za tovrstne vozove. Občinstvu, posebno pa kolesarjem, je dobro znana deželnovalna naredba, da se kolesarji smejo tam voziti, samo izogibati se morajo pešcem in le, če je teh preveč, morajo s svojimi vozili na cesto, ali jih pa voditi za »ušesa«. Zgodil se je pa tudi že slučaj, da je stražnik ukazal dami z otroškim vozičkom, da je morala na cesto, sam pa se je par dni pozneje tam peljal s kolesom. Ob Dunajski cesti je bil svoj čas tozadevni napis, če je še, nam ni znano. To beležimo pa samo vsled tega, da ta praksa ne postane naredba, katere bi sicer ne bilo v nobenem deženem zakoniku, kakor je ona, ki to dopušča. Le poišče naj se in moštvo pove, da bode mirna Bosna.

— **Oko postave mežika.** Znano je, da je državna policija drakonsko stroga proti občinstvu. So pa tudi izjeme, ko policija zatise obe očesi kadar je »zločinec« slučajno član kakšne policijske uradniške rodbine. Danes ob pol 2. popoldne se je sin nekega policijskega komisarja pripeljal s kolesom iz poslopja, kjer je nastanjeno policijsko ravnanstvo in junaško vozil na trotoarju, pa na desni strani Šubičeve in Bleiweisove ceste mimo Narodnega doma v Tičevu. Po isti poti se je kolesar tudi vrnil v policijsko direkcijo. Policija prime sicer vsakega kolesarja, ki slučajno vozi ob desni strani. Če bi se kdo osmelil voziti celo na pločniku, bi ga čisto gotovo kratkoma zaprla, v tem slučaju pa je oko postave mirno ždelo ob vogalu Veta-hove vile in ni prav nič opazilo »zločina« nadebudnega komisarjevega sina. Zdi se torej, da oko državne policije semtertje venderle zadrema, kakor kaže omenjeni slučaj.

— **Histrost brzojavke.** Brzojavka, katere je bila oddana dne 18. t. m. v Laškem trgu, došla je v Ljubljano na brzojavni urad ob 3. uri 45 minut. Čudno se nam dozdeva, da se potrebuje za dostavitev v Jenkovo ulico do 6. ure 15 minut. Opozarja se pošto-napravo v Ljubljani, da se takim nedostatkom napravi konec, ker brzojavi so radi tega, da je stranka hitrim potom obveščena.

— Velika škoda bi bila za vas, ko bi ne vedeli, da je najboljši kavni pridelek kolinska kavna primes. Če rabite Kolinsko kavno primes, imate lahko vedno dobro in okusno kavo, ki mora vsakemu ugajati. Kajti kavna primes je za kavo jako važna reč: dobra kavna primes napravi izvrstno kavo, slaba jo pa napravi neokusno. Vsaka pametna gospodinja zaradi tega rabi samo dobro kavno primes, ki se imenuje Kolinska kavna primes. Ta kavna primes ima poleg svoje izvrstne kakovosti še to dobro lastnost, da je pristno domače blago, edino te vrste na celim slovenskem jugu. Pred kratkim smo brali, da je Kolinska tovarna darovala zopet družbi sv. Cirila in Metod v Ljubljani 1000 kron. Dolžnost vsake slovenske gospodinjice je torej, da kupuje samo pristno domače in izvrstno Kolinsko kavno primes. Pri nakupu pazite na varstveno znamko Sokol.

Letovičarji in izletniki! Prihajamo v čas, ko si marsikdo želi po trudopolnem duševnem delu in naporu prebiti svoje proste dni v zdravem mirnem kraju. Prijazni trg Vrhnika z njegovo romantično — s črnimi gozdi in urejenimi sprehajališči obdano okolico nudi cenjenim letoviščarjem zdravo, okrepčujočo in ceno letovišče. Na razpolago je dosti lepih, zračnih sob, opremljenih in neopremljenih, s kuhinjo. Življenje je ceno, hrana, pijača in postrežba dobra. Lepi izleti in zanimivosti po celotnem okraju. Priložnost za tople (naravni vrelec) in mrzle kopeli. Petkratna dnevna vozna zveza po železnici proti Ljubljani in Trstu. Nedeljskim izletnikom pa je na razpolago še posebni vlak, ki odhaja ob 9. uri zvečer iz Vrhnike. Ljubljanski izletniki ne zamudite izredno ugodne prilike za nedeljske izlete na Vrhniko in njeno okolico.

Strelna je ubila 25letnega sina posestnice-vdove Sušnik vulgo »Brenkov« iz Gorenje Save pri Kranju. V petek 20. t. m. dopoldne že zbirali so se oblaki in vreme je bilo hudo suhoparno. Proti poldnevni začelo se grmeti in padale so debele kaplje. Gosci so bežali pod streho istotako gorenji, ki je iskal zavetja pod bližnjim kostanjem. Kar naenkrat udari strelna v ta kostanj, ter ubije zgorenjega mladega kosca.

Čudni slučaj lovske sreče. Neki trgovec na Gorenjskem, kateri hodi samo ob nedeljah na lov, imel je pretečene tedne nenavadno veliko srečo. Prvo nedeljo šel je na tiče — roparice, mesto teh je ustrelil — srnjaka, drugo nedeljo posrečilo se mu je dobiti 2 roparici in zadnjo nedeljo pa velikega srnjaka z lepimi rogovi (Sechserbock).

Občinski lov v novomeškem okraju na javni dražbi. V četrtek je bilo na javni dražbi oddanih več lovov novomeškega okraja, izmed katerih omenjamo sledeče: Lov v novomeškem mestnem gozdu in polju se je oddal g. Adolfu Pauserju, oba za 125 K. Občinski lov v Prečini je prevzela klerikalna družba Turk-Kulovec - Rakoše i. dr. za 238 K. Občinski lov Toplic je za kneza Auersperga prevzel njegov oskrbnik pl. Zhuber za 58 K. Občinski lov Bela Cerkev je prevzel Majzelj za 35 K. Obč. lov St. Peter je prevzel Zorko za 30 K. Obč. lov Brusnice je prevzel za večjo družbo Štefanec za 50 K.

Skandalozno trpinčenje živali. Poroča se nam: V Sp. Sušicah pri Toplicah je te dni posestniku Šobru zbolel konj. Ko je posestnik uvidel, da s konjem ne bo nič, je dal poklicati konjača iz Novega mesta. Ta se je konja najpreje lotil s sekuro po glavi. Med to proceduro mu je pa konj ušel. Napravili so nanj lov, med katerim je konjač na konja streljal s samokresom. Konj se tudi za samokresove kroglice ni toliko zmenil, da bi bil crknil, daji je od zadobljenih udarcev in strelcev zelo trpel. Vjeli so ga, vrgli na tla, ovili žlajdro okoli vratu in z vago od voza (trikelcem) žlajdro navijali toliko časa, da je uboga žival med strašnim trpljenjem vsled počasnega zadušjenja končno vendarle morala poginiti. Nekateri celo trdijo, da so konju med to res »šintarsko« proceduro tudi tilnik siloma lomili in da je konj pri tem grozno rjul. Ker je konjaški mojster sam znan, da dela lepše z živalijo, oziroma da razume kako treba žival brez posebnega trpinčenja pobiti, si moramo misliti, da je to delo opravil kateri njegovih hlapcev, za kar pa je mojster sam odgovoren.

Hvala Bogu, v celi fari samo dva liberalca. Poroča se nam: Škof se pri svojem birmovanju po Dolenjskem v vsaki fari pred birmo v prvi vrsti zanima, koliko liberalcev je v dotični fari. Tako je prišel tudi v St. Peter pri Novem mestu, kjer je na svoje veliko veselje izvedel, da je vsa fara strogo na katoliški podlagi, samo dva liberalca še kazita to lepo sliko. Škof je samega veselja vzkliznil: **Hvala Bogu, v celi fari samo dva**

liberalca. Tema veselja je dal duška tudi drugi dan pri birmanski pridigi. Pridiga je bila vseskozi političnega značaja, izvzemši poglavja, ko je nosil materiam priporočal, naj v tem blagoslovljenem stanu ne pijejo alkohola. Pohvalilvi celo farno kot vzor-katoliški fari, se je lotil onih dveh edinih liberalcev, nad katerima je javno razglasil bojko, češ, še teh dveh se ogibajte kakor kuge. Kako nepreviden je bil škof pri svoji pohvali o vzor-katoliški fari, o tem vedo povedati najboljši priče: **sodni akti.** Na celim Kranjskem je ni namreč fare, kjer bi bilo toliko nevarnih zločincev, kakor so ravno v tej vzor-katoliški fari, kjer sta hvala Bogu samo — dva liberalca.

Dolenjske Toplice. C. kr. preizkuševališče radija na Dunaju je preteklo leto dognalo, da vsebuje tukajšnji vrelec, ki izvira iz ogromne globočine, radioemanacijske količine v veliko višji meri, nego vsa druga bližnja kopališča. Vsled tega se letošnja sezija razvija v znamenju radioemanacije prav lepo. V zadnjem času je naraslo število gostov nad 200, torej mnogo več, nego prejšnja leta do tega časa. Poleg domačih gostov iz Kranjske, so obiskali tukajšnje kopališče tudi gostje iz visokih krogov z Dunaja, Gradca, Prage in drugih večjih mest. Kakor pa je že sedaj razvidno iz priglasov, se je trdno nadejati, da bo letošnja sezija nadkrilila po številu gostov vse druge dosedanje sezije. Posebna privlačna sila so novi, elegantni separetni bazeni s stalno menjajočo se toplo vodo, ki priteka v bazene, iz letos novov najdenega posebnega zelo radioaktivnega vreca. Ti komaj dovršeni, novi kopalni separetni bazeni prijačo posebno onim obiskovalcem, ki jim ni ljubo skupno kopanje v velikem bazenu. Poleg kopalnih separativnih bazenov se je uvedla tudi elektroterapija, ki obsega poleg galvaničnega in faradičnega toka tudi štiricelične kopeli in sinusoidalne faradične kopeli ter električno masažo. Separativne kopeli stanejo za vsako kopel 1 K 20 v, druge cene pa se niso od prejšnjih let nič izpremenile, razun da se je zvišala cena v knežji kopeli za 10 vin., kar je umevno pri ogromni množini delavnih moči. To zadnje se nam uvidi potrebno omeniti radi govoric, da so se cene v dolenjskem kopališču znatno zvišale. Dozdeva se, da imajo nekatere toplice agente, ki na ta način operejajo Dolenjskim Toplicam, da tako zakrijejo nedostatek radoaktivitete. — Vkljub vsem tem govoricam naj le pridejo gostje v velikem številu, da se osebno prepričajo, da so Dolenjske Toplice zelo moderno urejene in vendar izmed vseh toplic najceneje, da siračno vsebujejo dokazano največ radioemanacije.

Idrijski Oswald še vedno noče prenehati s farbanjem. V zadnjem sobotnem »Slovincu« zopet piše o demolaranju občinske hiše št. 121 na način, ki zahteva zavrnitev. Prva Oswaldova laž je, da je gerent Zazula žalostnega spomina že leta 1908. odločil, da se hiša št. 121 odstrani kot zdravju nevarna in za razširjenje ceste neobhodno potrebna. Resnica pa je, da je gerent samo zagledal sklenil odstraniti hišo, da spravi na varno terjatev klerikalne ljudske posojilnice v Idriji. Tako zdravju nevarnih in za razširjenje ceste neobhodno potrebnih, kakor je bila sedaj demolarana hiša št. 121, je v Idriji najmanj 200, treba bi bilo demolirati eno tretjino idrijskega mesta. Drugo Oswaldovo grdo zavijanje je, da smo takrat pisali, kako uničuje S. L. S. stanovanja, katerih za nižje sloje tako primanjkuje. Proti gerentovi odločbi smo pisali, ker je bila transakcija izvršena na goljufiv način in se je dobro občinsko poslopje zamenjalo za majhno hišico v skrajno slabem stanju proti nezadostnemu doplačilu na ljubo klerikalni posojilnici. Kako prav smo imeli, dokazuje dražbena oddaja demolaranja hiše. Dasi je ves material podrt hiše ostal prevzemniku podiranja, je morala občina doplačati še 129 K za demolaranje. Tolika je bila vrednost hiše! Županstvo je res iz tehničnih razlogov zadrževalo demolaranje, ker ni moglo nikamor drugam deložirati strank. Urnebesna hinavščina pa so sledeče Oswaldove besede: »Torej take podrtje privoščijo naši liberalci in ž njimi združeni socialni demokrati ubogemu rudarju?« Kam so se preselile stranke! V pol ure oddaljeno opuščeno občinsko konjušnico, kjer so stokrat slabše vlažne luknje za stanovanja, kakor so bile v hiši številka 121. Ljudje morajo stanovati v podrtih hiš. št. 509 in v podstrešnih čumnatah, kjer ni ne zraka, ne svetlobe. In kaj je storila Idrijska klerikalna garda S. L. S. za izboljšanje stanovanj v Idriji! Nasprotuje zgradbi št. 509, kjer so projektirana 4 manjša stanovanja, nasprotuje stavbi zadrugi, kjerkoli more itd. Kaj je storil zaspani Gostinčar na Dunaju za izboljšanje stanovanjske mi-

zerije v Idriji! Nič! Idrijski klerikalci so pač zmogni edino in zgol za bedasto naganjanje vsemu koristnemu, kar hoče napraviti v Idriji napredna stranka, sami so za kako pozitivno delo absolutno nesposobni in tudi ne morejo izkazati najmanjšega uspeha v korist idrijskega mesta, nasprotno pa je Oswaldova hudobija napravila idrijskemu mestu že občutno škodo.

Cerkiško jezero se je zopet popolnoma posušilo. Lepo vreme privabi skoraj slednji dan večje število izletnikov v lepi cerkiški okraj. Vsi izletniki so bili z izleti zadovoljni, kajti ti kraji so res lepi, romantični in izletnikom večinoma še neznani. Izletniki, društva, letoviščarji, turisti, zlasti pa dijaki imajo sedaj najlepšo priliko si ogledati čudovite jame in dupline cerkiškega jezera, kakor tudi orjaške predore in romantične jame v Škocjanu pri Cerknici. V Cerknici je povsod preskrbljeno z dobro hrano in pijačo. Izletnikom priporočamo, da si ogledajo te lepe kraje.

Črnogorski prestolonaslednik Danilo v Opatiji. V nedeljo, 15. t. m., ravno ko je parnik »Slavija« plul s slovenskimi izletniki iz Opatije proti Senju, je mimo »Slavije« priplul velik italijanski parnik, na čigar krovu se je nahajal črnogorski prestolonaslednik Danilo s soprogo in spremstvom. Danilo si je ogledal Opatijo in je bil očividno veselo presenečen, da govore ljudje v Opatiji — hrvaški. Vprašal je g. T. . . ča, s katerim je imel slučajno opravka, kako to, da govore ljudje hrvaški ali srbski, na kar mu je g. T. odgovoril, da je to materni jezik domačega prebivalstva in da je vse ozemlje, kar ga vidi, last tega naroda, ki pa ne govori samo hrvaški, ampak tudi čuti hrvaški. Črnogorski prestolonaslednik je bil ves vesel tega pojasnila in se je omenjenemu gospodu za to pojasnilo prav presrečno zahvalil. Opatijo razkričavajo za nemško in ker ji veliki hoteli in penzije kaze narodno lice, je bilo pač naravno, da je bil črnogorski prestolonaslednik v zmoti glede narodnosti domačega prebivalstva. Videlo se pa je, kako ga je vzradostilo, da je domače prebivalstvo prekrasne Opatije hrvaško. Sploh je napravila Opatija nanj najboljši vtisk.

Kinematograf »Ideal«. Senzacijski detektivski roman »Skrivnost Chateau Richmonda« ki se je včeraj prvič predvajal, je ugaljal kar najbolje. Dejanje tega velezanimivega filma je napeto pozornost vzbujajoče in tajinstveno, scenerija slikovita. Tu di ostale slike so jako zanimive. V torek senzacijska drama »Mojstrski strel lovca na leve«.

Pred tukajšnjim sodiščem se je prala danes zjutraj jako umazana afera radi sovodstva. Ena izmed obeh obtoženek je mlado dekle, ki je bilo odgojeno v najbolj klerikalnih zavodih. Tekom razprave se je med onimi možiki, ki so imeli opraviti s sovodnico in s prej omenjeno obtoženko, imenovala tudi ime odličnega klerikalnega moža, ki igra eno prvih vlog med ljubljanskimi klerikalnimi veljaki in ki se je s sovodnico in njeno tovarišico prav dobro zabaval v nekem znanem hotelu in v neki znani gostilni v bližini Ljubljane. Ker je mož oženjen, zamočimo iz usmiljenja njegovo ime, katero bomo med brezbrižno tedaj obelodanili, kadar se bode kot zagovornik katoliške morale zopet preveč široko ustil. Pri razpravi se je kot kraj izvršenih orgij imenovala tudi soba šte. 87 nekega znanega ljubljanskega hotela, kar nas je zelo iznenadilo, ker kar misliti nismo mogli, da se more v takem hotelu kaj takega zgoditi. Menda je videti v tem nekeke predpriprave za katoliški shod.

Narodna obramba.

Vsem Ciril-Metodovim podružnicam! Na razna pisma vprašanja naznanja se podružnicam ter družbinim prijateljem: Ciril-Metodov dan v Ljubljani napravijo ljubljanske ženske podružnice. Naše rodoljubne dame prodajale bodo namreč cvetke v korist družbi dne 5. julija (v soboto) popoldne in dne 6. julija (v nedeljo) dopoldne. Nameravana prireditve se je povsod in v vseh slojih z velikim veseljem sprejela. Naše narodne dame, ki se ne boje pri takih prilikah nobenega truda in dela, so zelo navdušene za celo zadevo; ljubljansko občinstvo pa ima vedno gorke srce za dobrodelne namene. Upati je torej, da C. M. družba dobi zopet nekaj podpore. Želi se, da tudi podružnice izven Ljubljane prirede v nedeljo, dne 6. julija Ciril-Metodov dan, t. j. cvetlični dan v korist družbe. Kjer ni mogoče napraviti cvetličnega dne, bodisi, da ni dobiti cvetk, ali pa ni kraj primeren, oziroma premajhen, naj se pa napravi samo zbir-

ko. V onih krajih, kjer ni podružnice, naj zbiračo posamezni rodoljubi za družbo. Nikogar se naj ne sili, da naj daruje. Samo prostovoljni in radodarni zneski se naj nabirajo. Dobrodošel je vsak znesek, tudi vinar. One podružnice, katere napravijo cvetlične dneve ali zbirke, naj naznajo prireditve družbi. Naznanja se tudi, da je za prireditev zbirke, oziroma cvetličnih dnevo v javnih lokalih in ulicah, cestah itd. napraviti vlogo na c. kr. okrajno glavarstvo; na vlogo pa je prilepiti kolek za 1 K. Družba ima nad 300 delavnih podružnic. Ako vsaka podružnica nabere dne 6. julija povprečno samo 20 K. dobi družba nad 6000 K. Podružnice in rodoljubi! Na delo torej, dne 6. julija v korist naše ljube šolske mladine ob mejah.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik itd. priredi dne 29. junija na sv. Petra dan v gostilni Hkavc na Javorniku velik cvetlični dan kakor tudi srečolov na krasne dobitke, med katerimi bode tudi živo blago. Ker je gostilna Hkavc tik železniške postaje, se nudi najlepša prilika vsem zavednim Slovincem, da se udeležijo te prireditve. Podružnično vodstvo vabi torej vse za družbo vnete rodoljube na to krasno prireditev in jim kliče: kdor ni z nami, je proti nam! In to je naša mladina, ki nas kliče, da jo rešimo, dokler je še čas. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Svira godba in tamburaški zbor jeseniškega Sokola. Ker se bode odbor obrnil tudi na vodstvo pevskega društva »Sava«, je pač tudi zagotovljeno, da nastopi ta krasno izvežbani zbor na tej prireditvi. Vstopnina 20 vin. za osebo. Otroci so prosti. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Društvena naznanila.

»Slovensko društvo« ima v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer svoj občni zbor pri »Roži«, na kar se člani radi polnoštevilne udeležbe izrecno opozarja.

Kresna veselica in javna telovadba v Narodnem domu. Na to priljubljeno prireditev ljubljanskega Sokola, ki se bo vršila jutri, v nedeljo, na vrtu in v telovadni dvorani Narodnega doma, izvestno kakor doslej še vedno pohiti tudi letos narodno občinstvo v mnogobrojnem številu. Veselica se priredi letos radi večje udobnosti občinstva na vrtu Narodnega doma, ki je eden najbolj sečnatih in hladnih v Ljubljani. Tudi je za primer neugodnega vremena na razpolago telovadna dvorana in arena. Veselica se prične ob 6. popoldne, javna telovadba bo od pol 8. do pol 9. ure zvečer. Vstopnina k veselici 60 vin., k javni telovadbi je udeležnikom veselice prost vstop na stojišča, sedeži po 40 vin.

Na kresni veselici ljubljanskega Sokola bode jutri preskrbljeno kar najbolje za dobro pijačo in jedila (tudi gorka) in so cene navadne. Vsako izkoriščanje naj se takoj naznani ali rediteljem ali pa gostilničarju samemu.

Kresna veselica. Veselični odsek ljubljanskega Sokola vladno prosi vse brate Sokole in druge prijatelje Sokolstva, ki imajo na svojih vrtovih kaj cvetk odveč, da jih podarijo društvu. Cvetke naj se blagovoljno prinese jutri, v nedeljo, dne 22. t. m. dopoldne v restavracijo Narodnega doma.

Kresna veselica v Hribarjevem gaju. Jutri popoldne ob 4. uri se vrši napovedana velika veselica Naprednega gospodarskega in prosvetnega društva za Krakovo in Trnovo seveda, če bo le lepo vreme. Odbor se je potrdil, da uredi tako, da bo vsakdo zadovoljen s pijačo, jedjo in zabavo. Vino bo iz priznane kleti g. Sarca, pivo vrhniško, jestvine pa iz najboljših ljubljanskih narodnih trgovin. Natančnejši program je na lepkih in vabilih, poudarjati pa moramo posebnost te veselice, namreč zelo zanimivi muzej. Vstopnina je tudi minimalna, cene bodo zmerne, da se lahko vsak za mal denar zabava od srca v družbi veselih ljudi. Vabljen je vsakdo, kdor ljubi zabavo in je dobre volje. Torej še enkrat: Jutri popoldne vsi v Hribarjev gaj!

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi dne 6. julija t. l. veliko vrtno veselico na restavracijskem vrtu »Dreherjeve« pivnice na Tržaški cesti št. 19.

Iz odbora stare gasilne zveze kranjske. Pri odborovi seji dne 14. junija t. l. se je sklenilo sklicati občni zbor, ki bode izvolil novega načelnika namesto odstopivšega gosp. ces. svetnika Doberleta dne 28. septembra t. l. v Ljubljani. Več v »Gasilcu«! Vse pošiljate in dopisi naj se pošiljajo novemu tajniku Valentinu Miklužu, nadučitelju v Šmarju nad Ljubljano.

Kongres. Na sestanku, ki se vrši danes v soboto v restavraciji »Nar. doma« po § 2. društ. zak. se bode razpravljalo o kongresu, izvolil

se bo pripravljali odbor za kongres, določil se bo čas in dnevni red kongresa in sestavljal se bo oklic na vsa slov. društva in posamezne interese. Začasno stavimo za kongres sledeče predloge, ki jih blagovolite z dodatnimi ali spremenjivnimi predlogi spopolniti. Kongres se naj vrši 15. in 16. avgusta t. l. in sicer z dnevnim redom: Položaj na Slovenskem: delavstva in uslužbencev vseh strok, trgovine in industrije, splošni v vseh slovenskih pokrajinah, kulturni: šolstvo, ljudsko in strokovno šolstvo itd. Socialno zakonodajstvo: obrtni zakon, bolniške blagajne, zavarovalnice proti nezgodam, starostno zavarovanje, zavarovanje za brezposelnost. Združništvo in samopomoč. Naše naloge in cilji: v organizatoričnem oziru, program dela. Taktika in sredstva. V nedeljo 17. avgusta t. l. dopoldne javen ljudski shod, popoldne pa skupno s Ciril-Metodovo družbo velika veselica na vrtu Narodnega doma, oziroma v vseh prostorih.

»Šišenski Sokol« vabi svoje člane, da se kar v največjem številu udeležijo kresne veselice bratskega ljubljanskega Sokola v nedeljo, dne 22. t. m.

Shod v Litiji. Za v nedeljo 15. t. m. sta sklicali v Litijo N. S. Z. in Z. J. Z. javen društveni shod. Shod je bil dobro obiskan, jako živahen in po zaslugi gosp. soc. demokratov tudi zelo zabaven. V Litiji in okolici je dosedaj delavstvo neorganizirano, to delavstvo hoče organizirati N. S. Z. železničarje pa Z. J. Z. Zato se čudimo, zakaj so prišli soc. demokrati braniti svoje pristaše, ko jih v Litiji sploh ni. Videli smo pa par sodrugov iz Zagorja in Zidanega mosta. Pokazali so zopet na tem shodu, da nimajo niti pojma o parlamentarnem zborovanju, ter da napadajo, kjer morejo samo osebno. A za enkrat so se zopet temeljito uredili, kajti osramočeni in poparjeni so hoče noč zapustili zborovanje še pred zaključkom. Stvarnega govora nista bila zmognata spraviti ne g. Umek ne g. Firm, zato so pa dobili gospodje take odgovore, da jih je gotovo že veselje minilo, udeleževati se na ta način naših shodov. Da, da gospodje, časi so minili, ko ste vi in edino vi delavstvo in železničarje terorizirali, to spoznavate, zato vas je strah. — Shod je otvoril tov. Mlakar s primernim nagovorom, ter podal nato besedo prvemu govorniku tovarišu Škrjancu iz Trsta. Govornik je v krasnem govoru pojasnil položaj slov. železničarjev tako prepričevalno, da smo bili prepričani in edini v tem, da more tako govoriti le železničar, ki skrbi in se trudi za zboljšanje razmer svojih tovarišev železničarjev. Samo soc. dem. so mu z neslanimi dovtipi hoteli ugovarjati, za kar so prejeli zasluženo plačilo. Kot drugi govornik je nastopil g. Juvan, ki je v uvodu odločno in temeljito zavračal napade na g. Škrjanca od strani soc. demokratov, ter povedal sodrugom nekoliko prav bridihih resnic. V nadaljnjem govoru je pojasnil pomen N. S. Z. na slovensko delavstvo. Govoril je nato g. Taufer iz Zagorja, ki je soc. demokrata s Cobalom vred tako za ušesa prijel, da so kar piskali. Vsi govorniki so želi za svoja izvajanja burna odobravanja. Tudi tov. Mlakar je, predno je zaključil shod, povedal tudi par jako krepkih na isti račun. Železničarji in delavstvo je zopet enkrat spregledalo in spoznalo, kje je njegov prostor. Le krepko in tako naprej in kmalu bo pri soc. demokratih res popolnoma »ruhig«!

Prosveta.

III. produkcija gojencev Glasbene Matice. Ta izmed treh najbolj uspele produkcije je obsegala 12, večinoma klavirskih in deloma violinskih in pevskih točk. Matica nam je pokazala, ž njjo že jako spretni moči, ki razpolagajo s precejšnjo tehniko tako, da gredo lahko preko nje do bistva umetnine same. Gosp. Anton Ravnik je na primer zaigral na klavirju tretjo Chopinovo balado z dobrim umevanjem in veliko tehniško preciznostjo. Gosp. Leopold Kovač dobiva popolniji glas in je jako zadovoljil z mračno ubranim Ravnikovim »Vasovalcem«, z zanosno in nežno Pavčičevo pesmijo »Padale so cvetne sanje« in posebno z arijo iz Puccinijeve opere »Boheme«. Na klavirju je pokazala uvaževanja vredno izurjenost gospodična Magda Josin, ki obiskuje 7. klavirski razred pri gosp. Gerbiču. Poleg ostalih učencev in učenek raznih klavirskih razredov je dobro učinkovala gdčna, Mici Macher, učenka 7. razreda gdčne. Chlumecke. Izmed goslačev so se nam predstavili trije: Gdčna. Jela Florian je igrala s sigurnostjo in čutom, gg. Milutin Jelacin in Leon Novak sta enako hvalevredno dokazala svoje uspešno napredovanje. Kot pevka je nastopila še gdčna. Jelica Sadar. S tem nam je pokazala Matica uspehe potekajočega šolskega leta. Priznati ji je

treba popolno resnost, s katero goji glasbo, in odlično zmožnost, ki razpolagajo z njo njene učne moči. Med učenci in učenkami je bilo opaziti par prijaznih glasbenih talentov. — Morja bi bilo na tem mestu primerno opomniti nekaj glede izbiranja sporeda za Matične šolske produkcije. Pri sličnih produkcijah nemške Filharmonije v Ljubljani se je ogorčeval poročevalec v »Grazer Tagblattu« nad tem, ker je obsegal spored te nemške glasbene institucije toliko slovanskih komonistov, zlasti Rusa Čajkovskega. Trdil je tudi, da so si internacionalnost v glasbi izmislili — Slovani. Na resne koncerte morda tako naziranje slabo sodi, vsekakor bi pa nemara kazalo v bodoče vsaj spored slovenskih šolskih produkcij slovenskega glasbenega zavoda slazivirati. To bi se zgodilo brez truda in brez sleherne umetniške škode.

Javna produkcija gojencev Glasbene Matice v Kranju vršila se je, kakor smo poročali, 14. t. m. v telovadnici državne gimnazije z obširnimi sporedom. Na glasovirju je igralo 24 gojencev; vsi so rešili svoje naloge v občno pohvalo; med njimi sta se najbolj odlikovala gđ. Anica Šavnikova in petošolec Fr. Krenner. Veliko pohvalo sta žela za izborni igranje na violini sedmošolec Ferdinand Janša in petošolec Stanko Završnik. Največji uspeh pokazali so gojenci pri pevskih točkah. Deklice in dečki zapeli so pod vodstvom učitelja gosp. Vilibalda Rusa dr. B. Ipavčev »Pomladanska« in »Popotnik« izborni; istotako odzval se je svoji nalogi mešan zbor pod vodstvom profesorja g. Mastenca pri pesmih »Domotožje« in dr. A. Schwabovi »Zdrava Marija«. Pri zadnji pesmi prevzela je vlogo sopranistinja (solo) gđna. Slavica Grajerjeva ter žela burno ploskanje. — Glasbena šola v Kranju je podružnica Glasbene Matice v Ljubljani ter je pokazala tudi letos, da je ta zavod v zelo spretih rokah in da se učitelji (gg. Jugovic, Rus, Masten in Wlassak) zares potrudijo, svoje učence dobro izvežbati. Zanimanje za produkcijo je bilo veliko ter je bila telovadnica natlačena polna. Vabilu se je med drugimi odzval tudi gosp. Matej Hubad, pevski ravnatelj iz Ljubljane.

Izpred sodišča.

Obsojen katehet — zaradi oskrumbe otrok. Bivši katehet v Trutnovu in farni administrator pater Anton Sturm je oskrnil v šoli več otrok. Svoje svinjarije je uganjal del časa nemoteno, ker so se ga otroci bali, deloma pa so se tudi sramovali pripovedovati take svinjarije. Končno pa je prišla zaveza na dan in katehet je, ko je uvidel, da mu postajajo tla vedno bolj vroča, pobegnil v Švico, odkoder je nameraval uiti zasluženi kazni v Ameriko. V Švici pa si je premislil in v dobri veri, da se mu ne zgodi kot takemu nič, in da se bo dalo s pomočjo klerikalnih pristašev vse zakriti, se je vrnil v Trutnov. Tam so ga prijeli in zaprli. Uvedla se je dolgotrajna, mučna preiskava, ki je razkrinila kateheta patra Sturma kot pravega svinjarskega kozla v zelniku. Pri obravnavi, ki se je vršila v sredo, je bil ta vzor katehet in oboževanec klerikalnega starega in mladega ženstva obsojen na 7 mesecev težke ječe.

Morilec svojih svakov.

Pred dunajskim porotnim sodiščem se vrši danes zanimiva obravnava proti 63letnemu Emilu Altmanu. Altman je zaigral ves svoj denar na borzi in je vstopil na to v službo k svojim svakov Rihardu, Otonu in Alfredu Bergerju, ki so vodili samostojno stavbo podjetje. Ker je mož stavlil vedno večje zahteve na svoje svake, je prišlo večkrat med njimi do ostrih sporov. Altman je sklenil, da se bo nad njimi maščeval. Dne 20. februarja jih je pričakoval v pisarni in jih napadel z revolverjem. Oddal je na nje več strelcev, vse krogle so zadele. Alfred in Oto Berger sta obježala na mestu mrtva, Rihard pa je umrl nekaj dni potem v bolnici. Obtoženec dejanje prizna. Po dvadnevni obravnavi je bil obsojen Emil Altman zaradi umora svojih treh svakov Riharda, Otona in Alfreda Bergerja (porotniki so potrdili vprašanje glede umora z 8 glasovi) na smrt na vešalih. Dodatno vprašanje glede zmedenosti misli so porotniki soglasno zanikali.

Razne stvari.

Za rektorja češke Karol Ferdinande univerze v Pragi za šolsko leto 1913/14 je imenovan profesor Mareš.

Umrl je v Hamburgu 92 let star prof. dr. Avx. Mommsen, najmlajši

brat Teodora Mommsena. Bil je priznan filolog.

Pod avtomobil je padel na Dunaju 10letni šolar Edvard Hiesl. Dobil je hude poškodbe na glavi, vsled katerih je v par urah umrl.

Za rektorja zagrebskega vseučilišča je bil izvoljen za bodoče šolsko leto profesor za cerkveno pravo dr. Edvard Lovrič.

Za rektorja nemške univerze v Pragi je imenovan za šolsko leto 1913/14 dvorni svetnik profesor Vencel Rippl.

Splav. Kakor so nam sporočili iz Liverpoola, je pretekli teden veliki, sijajno opremljeni parnik »Alaunia«, last Cunard Linie srečno splaval v morje.

Zbirka poštinih znamk za 70.000 K. Kakor poročajo iz Lipskega, je bila prodana zbirka poštinih znamk znanega industrijca Armina Fischerja Brilla za 70.000. Kupil jo je neki nabiralec iz Gere.

Nesreča pri pogrebu. Na graškem pokopališču je zadel med pogrebom nekega svojega sorodnika mrtvoud 60letnega tobakarnarja Josipa Majerja. Prevideli so ga z zakramenti za umirajočega in ga odpeljali umirajočega z avtomobilom v bolnišnico.

Generalna stavka v Milanu je končana. Delavci so se zadovoljili z malimi ugodnostmi, ki so jim jih dovolili delodajalci in so šli z malimi izjemami vsi zopet na delo. Ker so nekaj delavcev delodajalci odpustili, so hoteli nekateri vprijeti zopet stavko, toda ta nakana se jim ni posrečila.

Vročina v Ameriki. Iz Novega Jorka poročajo, da vlada po celih Ameriki silna vročina, vsled katere posebno veliko trpe mesta, kjer so velike tovarne in obratovališča. V Novem Jorku je dosegla vročina v zadnjih dneh 40 C°. Več sto oseb je zadela vročinska kap, 20 jih je do sedaj umrlo.

Sufragetke požigalke. Iz Londona poročajo, da so zažgale v Solihulu sufragetke veliko hišo, ki je popolnoma pogorela. Škoda, ki jo je povzročil ogenj, je velika. Na ključni glavni vrat so našli listek, na katerem priznajo sufragetke, da so zaletole ogenj one in da ne bodo preje mirovale, dokler ne izpuste iz zapora vseh sufragetk, ki so jih v zadnjem času zaprli.

Veliki požar v Budimpešti. Za zapadnim kolodvorom v Budimpešti sta pogoreli dve tovarni popolnoma, ena tovarna pa in šola sta močno ožgani. Ogenj je izbruhnil v Palagyski tovarni za opravo in se razširil, še predno je prišlo gasilstvo, na sosedno Wertheimovo tovarno za dvigala. Obe tovarni sta popolnoma pogoreli. Škoda je ogromna, kako je nastal ogenj, še ni znano.

Srednješolska reforma na Ogrskem. Naučni minister Jankovics namerava postaviti srednješolski pokup popolnoma na drugo podlago. Med drugim namerava skrajšati tudi dnevni šolski pouk in sicer na nižjih razredih na tri, na višjih pa na 4 ure dnevno. Poduk latinščine v spodnjih razredih odpade. Prične pa se poučevati nemščina že v prvem razredu in sicer ne po slovnici, marveč po konverzaciji.

Smrt gospoda Evgena Maggi. Curih. Pred kratkim je bilo v časnih čitatih vest, iz katere se je v obče sklepalo, da je umrl tovarnar čokolade in mlinski podjetnik Evgen Maggi, Curih, udeležen tudi pri Maggijevih podjetjih, katera izdelujejo in prodajajo znane Maggijeve juhe izdelke. Kakor smo izvedeli, ni bil gospod Evgen Maggi nikdar v kaki zvezi z Maggijevimi podjetji in torej pri njih tudi udeležen ni bil.

Gozdni požar. Iz Inomosta poročajo, da je izbruhnil v Pusterski dolini velik gozdni požar, ki se posebno vsled hude suše zelo nevarno širi. Uničil je požar že velike dele gozda. Na pogorišču dela neprestano več sto gasilcev in veliko vojakov, toda kljub vsem naporom bo treba žrtvovati ognju še velik del gozda, predno se bo mogel požar ustaviti. Zažgali so gozd delavci vsled neopredelnosti.

Kolera. Iz Soluna poročajo iz zanesljivih virov, da vlada v okolici Soluna med bolgarskimi četami kolera, ki se vedno bolj nevarno širi in grozi že Solunu. Oblasti so mesto skoro popolnoma zaprle, vse ceste so zaprte, promet mesta z okolico je mogoče edino le še z železnico. Več kot 1000 bolgarskih vojakov je obbolelo za kolero, veliko jih je že pomrlo, nekaj pa jih je pobegnilo. Nekaj slučajev kolere se je pojavilo tudi že v srbski armadi.

Ponesrečeni zrakoplovc. Na letalnem polju pri Berlinu je padel včeraj iz višine 20 m letalni stroj pilota Krastela, poleg katerega je bil na letalu tudi strojni mojster Grebitz. Letalni stroj se je popolnoma razbil, Krastela in Grebitza so potegnili mrtva izpod razbitega stroja.

— Iz Pariza poročajo, da je padel na vojaškem letališču pri Noversu iz višine 150 m vojaški pilot poročnik Person in je dobil smrtno nevarne poškodbe.

Javna prodaja Nemesove galerije slik v Parizu se je pričela včeraj in se je danes zaključila. Prodali so največ slik modernih Francozov, slike so dosegle nizke cene. Kljub temu je iznašel skupiček prvi dan 2.224.000 frankov. Drugi dan se je število kupcev tako pomnožilo, da so dosegli še precej pred zaključkom prodaje, všteti skupiček prvega dne, lepo vsoto 5.345.000 frankov. Ene slike od Goya — otroci na igrišču — niso smeli prodati, ker se je dognalo, da je bila iz neke španske cerkve ukradena.

Prerušen dvoboj. Pri Grünevaldskem jezeru blizu Berlinu se je odigral v nedeljo komičen prizor. K jezeru se je pripeljala družba za izdelovanje filmov s štabom kakih dvajsetih igralcev in igral, da bi na bregu fotografirali dvoboj za kinematograf. Za operaterja so v jezeru napravili oder, s katerega naj bi fotografiral dvoboj. Od začetka je šlo vse dobro. Dvoboj sta zavzela svoje pozicije, toda v tem hipu, ko sta vzdignila orožje, da streljata, se je zaslišal ropot in oder z operaterjem in aparatom vred je padel v jezero. Vse so srečno rešili, toda dvoboj se ta dan vendar ni vršil.

Dvojčka. O nenavadnem slučaju, da sta napravila dvojčka tudi nekako »dvojčasto« kariero, poročajo »Neues Pester Journal«. Pred par dnevi je bil namreč imenovan dr. Karel Toth, profesor debrecinske pravniške akademije, za rednega profesorja na vseučilišču v Kološvaru, kjer je že profesor njegov brat dvojček dr. Ludovik Toth. Oba brata sta začela istega dne hoditi v šolo, prišla sta skupaj na vseučilišče in sta istega dne promovirala. Ta natančni bratski paralelizmus je najprej prekršil dr. Ludovik Toth, ki je bil preje imenovan za profesorja pravniške akademije. Zdaj ga je njegov brat zopet došel.

Napad blazneža v katoliški Marijini šoli. V Bremenu je vdrl brezposelni učitelj Friderik Schmidt iz Berlinu v dekliško Marijino šolo. Na hodniku je srečal učiteljico Pohl, ki ga je ustavila. Ustrelil je na njo s pištolo, krogla ji je šla tik glave in vdrla v bližnje steno. Nato je vdrl Schmidt v bližnji razred, v katerem je bilo 65 učenk, in je začel nanje streljati. Oddal je več kot 10 strelcev in ranil veliko učenk. Tri dekleta so obležale na mestu mrtve, več pa je smrtno ranjenih. Smrtno ranjena sta tudi učitelj in šolski sluga. Končno so dekleta pobegnile, napadalca pa je množica, ki se je med tem nabrala pred šolo in vdrla tudi v šolske prostore, prišla. Policija je komaj zaobrnila, da ni razjarilo ljudstvo napadalca pobilo do smrti. Pri Schmidtju so našli 6 pištol. Mož je izvršil napad v hipni blaznosti.

Sufragetke in konjske dirke. Pred kratkim je, kakor smo že poročali, preskočila sufragetka Miss Dawson pri konjski dirki pri Londonu ograjo in se vrгла pred konja, katerega je poslal na dirko angleški kralj. Sufragetke so si pridobile sedaj tudi moške sodelavce, ki jim pomagajo izvrševati razne atentate. Pri klasični dirki v Ascotju se je pripetil zopet podoben slučaj. Med dirko so v drugem kolobarju skočili nenačoma čez ograjo na progo neznan moški. Nekateri izmed njih so imeli v rokah zastavice sufragetk, s katerimi so vihteli proti konjem. Eden se je postavil pred vodilnega konja z revolverjem in ga hotel ustreliti. Toda predno je izstrelil, ga je podrl konj na tla in padel sam na njega. Žokej je skočil s konja pred padcem in ostal nepoškodovan. Napadalca so odnesli umirajočega iz dirkališča. Med tem so njegovi tovariši pobegnili.

Pierpont Morgan je hotel baje urediti finance katoliške cerkve. Berolinski poročevalec »Observerja« je baje izvedel od ameriškega kapitalista, ki se zdaj mudi v Berlinu, da si je umrl ameriški milijarder Pierpont Morgan želel udeležiti se nove ureditve financ katoliške cerkve. To je bilo baje tudi glavni vzrok njegovega potovanja, ki je prerušila njegova smrt. Kakor poročajo »Observer« se je živa fantazija Pierpont Morganova, ki je vedno rad računal z ogromnimi številkami, mnogo pečala z ogromnimi viri dohodkov, s katerimi Vatikan po celnem svetu disponira. Brezdvomno bi ugodil ponudbi, urediti finančna sredstva katoliške cerkve. Svojem prijateljem je večkrat rekel, da bi to delo tvorilo najdostojnejši zaključek njegovega življenja. Seveda, da razven vatičanski krogovi ne ve nihče, kakšni bi bili njegovi načrti; vendar pa mejnijo nekateri, da bi Morganov sin lahko nadaljeval pogajanja z Vatikanom. Pierpont Morgan je bil prepričan, da bi milijoni, ki so Va-

tikanu v vseh deželah sveta na razpolaganje, mogli zajamčiti neprecenljive rezultate, če bi jih pravilno urejevali.

K umoru turškega vezirja Mahmuda Šefketa paše. Štirje udeležniki pri umoru turškega velikega vezirja Mahmuda Šefketa paše so se vkrcali v Carigradu na parnik »Srbija« in so se odpeljali pod angleškim varstvom v Pirej, odkoder so šli na Cipr. Trije izmed teh so sinovi Kiamila paše, četrtipajeposinovljenec Esada paše. Vsi štirje odločno zanikajo, da bi se bili udeležili umora velikega vezirja. Tudi princ Sabbah Eddin, o katerem se je raztrosila govorica, da je bil zapleten v zaroto proti vezirju, te vesti odločno dementira. Vojaske guverner v Carigradu je objavil listino onih, ki so jih oblasti prijele in odpeljale v Sinope, češ da poskušajo z govori in s pismi razburiti carigradske prebivalstvo in tvorijo s tem veliko nevarnost za mesto. Med temi izgnanci je čez 60 uradnikov, 7 odvetnikov, 8 časnika, več zdravnikov in profesorjev, 19 tujecev, 150 turških malih trgovcev in obrtnikov, dva brigadna generala v pokoju, en polkovnik in 10 nižjih častnikov. Nemiri, ki so se razširili po Carigradu so našli odmev tudi po drugih mestih in tudi po Mali Aziji. Povsod se vrše obsežne aretacije, vsi aretiranci bodo prišli pred vojno sodišče.

Izza kulis trgovcev s starinami. Pariško sodišče se zopet peča z zanimivim procesom, ki odkriva ves labirint sleparskih cest in potov raznih trgovcev s starinami. Neki pariški trgovec z umetninami je imel arabsko steklenico, ki pa je ni mogel prodati. Postavil jo je torej v kot svoje trgovine, da so jo prevlekli pajki s pajčevinu. In zakaj ni mogel dobiti kupca? Ker ni imel v roki dokazov, da je steklenica arabskega izvora. »Toda temu se lahko odmore«, mu je rekel neki njegov prijatelj, kateremu se je pritoževal. Ta je sporočil trgovcu, da pojde v par dnevi v Kavkaz, kjer ima mnogo znancev, posebno med duhovništvom, predvsem pa nekega tatarskega mullaha, ki se »izvrstno spozna na dokazila sredstva«. Prijatelj je odpotoval. Nedolgo potem se je vrnil ter prinesel trgovcu listino, iz katere je bilo razvidno, da izvira arabska steklenica iz XIV. stoletja. Trgovec je začel iskati kupca. Najprvo se je obrnil na barona Rothschilda. Toda ta ni šel na limanice. Tudi v Louvru niso dosti zaupali, istega mnenja so bili ravnatelji berlinskih in londonskih muzejev. Končno se je pojavil neki nemški trgovec z umetninami, ki je steklenico kupil za 25.000 frankov, toda pod pogojem, da jo da preje strokovnjakom presoditi. In strokovnjaki so jo spoznali kot pravo. Nemški trgovec je kmalu prodal steklenico za 40.000 frankov. Ta kupec jo je na to zopet naprej prodal za 60.000 frankov. In kdo ve, če bi cena ne dosegla višine 100.000 frankov, če bi ne prišlo do omenjenega procesa. Sleparskega trgovca je namreč kar naenkrat tožil oni njegov prijatelj, ki mu je prinesel »dokazilno« listino, za 10.000 frankov, ki mu jih je bil trgovec obljubil, če proda steklenico. In zdaj ve ves svet, da ona dragocena arabska steklenica ni arabska steklenica in da je dokument o njeni originalnosti — ponarejen.

Vozovi »Raf« evropski pohajalci. Liberška avtomobilska tvornica je iz Nice dobila to-le dopisnico: »Prijazno pozdravljam. Decembra sem vozil čez Prago-Heb-Würzburg-Mannheim - Metz - Nancy - Langoes-Dyon-Lyon-Avignon sem in sicer dannadan brez postanka in počitka. Čeprav ima voz »Raf« za seboj že čez 50.000 km, me tudi enkrat ni pustil na cedilu. — W... pl. S...

Slabovoljnost in odpor do dela ima v nešteto slučajih izvor v motenju prebav. Od narave ustvarjeno, v sestavi in moči vedno enakomerno Franc Jožefovo grenčico že desetletja odreja merodajni profesorji in doktorji za odstranjenje telesnega zaprtja. Prirodna Franc Jožefova voda učinkuje, uživana samo v majhnih množinah, zanesljivo in brez bolečin ter v nasprotju z mnogimi kramarsko hvalisanimi in razkošno opremljenimi modnimi kroglicami niti ne vpliva dražljivo na črevesno sluznico, pa tudi nima škodljivih posledic. Med prirodnimi, odvajalnimi rudninskimi vodami, poročajo »Le Journal de Médecine de Paris«, »gre Franc Jožefovi grenčici nesporno prvo mesto.« — Ker prihaja na trg mnogo ponared, naj se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami zahteva s polnim imenom. Kjer bi se ne dobila, obrnite se na razpošiljalno ravnateljstvo Franc Jožefove grenčice v Budapesti.

Za slovensko umetnost!

Dne 1. julija t. l. se vrši žrebanje umetniške loterije. Srečje je pa še nekaj tisoč na razpolago. Slovenci in Slovenke resnično mnogo žrtvujejo za domače narodne in kulturne namene. Naj bi tudi to pot razumeli, da je treba podpirati v prvi vrsti svojo umetnost, kajti narod brez umetnosti je mrtev. Dolžnost vsakega narodno čutečega Slovenca je, da kupi vsaj eno srečko. Slovenke, razpečavajte pridno še teh zadnjih deset dni srečke v prid slovenski umetnosti.

Gospodarstvo.

Gremij trgovcev naznanja svojim članom sledeče: Trgovci se osobito opozarjajo, da je v njihovem najsvetnejšem interesu, da v gotovih slučajih izvolijo trgovce za oskrbnike konkurznih mas. Osobito je to takrat na mestu, kadar so pravne razmere jasne in ne preveč zamotane; pri takih razmerah je trgovsko pomnovanje, hitrost in kulanca ter poznanje tržnih in trgovskih razmer veliko važnejše, kakor juristično znanje. V takem slučaju se priporoča izvolitev neoporečnega zanesljivega in izvedenega trgovca. To se priporoča posebno pri onih konkurznih obravnava, kjer je na razpolago le malo premoženje in kadar se more upnike delno zadovoljiti le na ta način, če narasejo najpotrebnejši troški. To določuje tudi razpis justičnega ministrstva z dne 6. avgusta 1874, številka 11.005. Pripomni se še, da naj stanuje konkurzni oskrbnik tam kakor konkurzni komisar, ali pa vsaj v bližini tega kraja, kjer mora do konca konkurzne obravnave ostati. Oskrbnik mase se lahko izvoli izmed znanih upnikov ali pa tudi ne. Ne sme biti z dolžnikom ne v zakonski zvezi in tudi ne v sorodu do četrtega kolena. Žena ne more biti oskrbnica mase. Inozemec je le takrat lahko oskrbnik mase, če so dani vsi ostali pravni pogoji. Izključene kot oskrbniki so vse one osebe, ki niso samostojne, katerim so kazensko državljanske pravice odvzete in katere se nahajajo v konkurzu. Take osebe se ne morejo smatrati za neomadeževane, odnosno zanesljive.

9. tečaj za obrtno knjigovodstvo v Črnomlju. Priredi zavod za pospeševanje obrti skupno z obrtno zadrugo v Črnomlju za tamošnje obrtnike. Tečaj se bo vršil od 16. julija do 14. avgusta v večernih urah. Vsa pripravljala dela vodi načelstvo obrtne zadruge v Črnomlju, na katero naj se obrača za vsa pojasnila in sprejem. Ob priglasitvi je plačati položnino 5 K, iz katere se pokrijejo stroški za učila. Za prireditev je med obrtništvom obilo zanimanja, radi pravočasne ureditve vseh pripravljajnih del pa naj se zglašajo vse prijave čim prej mogoče.

8. tečaj za knjigovodstvo v Trzinu. ki ga priredi zavod za pospeševanje obrti je bil otvorjen ob prisotnosti g. župnika J. Potokarja in župana Fr. Ahačiča in drugih javnih funkcionarjev v ponedeljek popoldne ob 4. Tečaja se udeležuje 30 obrtnikov, mojstrov in pomočnikov raznih strok, nekaj priglasevcev se je moralo radi prevelikega števila odkloniti. Tečaj vodi bivši suplent slov. trgovske šole g. Fr. Železnik. Poučuje se v večernih urah vse delavne dni in bo trajal tečaj približno 4 tedne. Obila udeležba v tečaju izpričuje, kako zelo se že zaveda naše obrtništvo potrebe knjigovodske in trgovske izobrazbe.

Oficijelno poročilo hmeljarske zaveze v Zatecu, dne 16. junija 1913. Ugodno, vroče vreme, začetkoma meseca junija se je sprevrglo; imeli smo nekaj prav vetrenih in hladnih dni in posebno mrzle noči. Le-to je povzročilo, da je hmeljska rastlina v rasti zaostajala. Krihlih ušic (Aphis-fliege) je vedno manj, med tem ko se število nekrilatih ušic dosedaj še ni zmanjšalo. Ker torej nekrilate ušice ne preletavajo več iz hmeljišča v hmeljišče, se je marljivo pričelo ukončevanje nekrilatih ušic in sicer potom škropljenja. Zaostali nasadi v nizkih legah so posebno okuženi po ušicah n se je v teh nasadih že tudi prikazala medena rosa. Zgodaj razviti in krepki nasadi kažejo bujno zeleno barvo in jim hmeljske ušice dosedaj niso škodovala. Povodom zadnje nevihte so imeli v nekaterih občinah tudi točo, katere je povzročila precejšnjo škodo. Vobče je stanje hmeljske rastline precej neenako; v nekaterih nasadih je rastlina prirasla do 3/4 visokosti drogovi ali žic, pri drugih pa komaj do polovice. Nahajajo se pa tudi nasadi, v katerih je rastlina komaj iz zemlje prirastla; to pa posebno tam, kjer so imeli bolhača. Toplejše vreme, zlasti pa toplejše noči in izdatni dež bi nujno rabili, da bi si rastlina opomogla. V zadnjem času je bil promet v hmeljski kupčiji nekoliko živahnejši; nekaj hmelja se

je prodalo po 160 do 175 K za 50 kg. Razpoloženje je sicer mirno, vendar so se cene dvignile za 2 do 4 K in sicer zaradi priče zaloge in zaradi povpraševanja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zatvoritev dunajskega vseučilišča.

Dunaj, 21. junija. Rektor vseučilišča je izdal naredbo, s katero prepoveduje dijakom nositi barve. Nemškoniacionalni dijaki so poslali k rektorju deputacijo, ki bi ga naj pregovorila, da bi to odredbo prekal. Rektor pa te deputacije ni sprejel. Nemški nacionalci so zato danes zastopili edina še odprta vseučilišča vrata in zabranili vstop v vseučilišče dijakom, ki so hoteli k predavanjem in izpitom. Rektor je na to sistiral vsa predavanja in izpite in dal zapreti vseučilišče. Prizadeji so pri tem največ slovanski dijaki, ki stoje pred izpiti. Bati se je novih nemirov na vseučilišču.

O razpustu »Slovenskega društva« na Reki.

Reka, 21. junija. »Riečki Novi List« javlja o razpustu »Slovenskega društva« te le podrobnosti: Predvčerajšnjim je bil predsednik g. Jurca poklican na policijo, kjer mu je komisar Dorchich ustmeno naznanil, da je »Slovensko podporno in izobraževalno društvo« razpuščeno. Komisar je pozval g. Jurca, naj poskrbi, da se društvo razide, ker ga bo v nasprotnem slučaju policija razgnala. Predsednik je osebno odgovoril, da se društvo razide tekem 24 ur. Odbor »Slov. društva« je najel odvjetnika dr. Boneticha, da zahteva od oblasti pismen odlok o razpustu društva. »Slov. društvo« je šlo par sto članov in se je nahajalo v gnetnem oziru v zelo ugodnem položaju. Imelo je svoje prostore v Plöchovi hiši v bližini guvernerjeve palače. V nedeljo ob 11. dopoldne imajo člani »Slov. društva« sestanek, na katerem bodo sklepali, kako se naj porabi društveno imetje. »Riečki Novi List« zaključuje svoje poročilo z vzklikom: Bratom Slovincem torej na Reki ni dovoljeno niti eno kulturno društvo.

Vojni minister v Zagrebu.

Zagreb, 21. junija. Od včeraj se mudi tukaj vojni minister general Krobatič. Razširjene so vesti, da je njegovo bivanje v zvezi z Redlovo vohunsko afero. Na uradnem mestu to zanikajo in pravijo, da je vojni minister prišel v Zagreb inspicirat zagrebško posadko.

Dogodki na Balkanu.

Na pragu bratomorne vojne.

Belgrad, 21. junija. Srbska vlada je izročila po svojem poslaniku v Sofiji dr. Spalajkoviću bolgarskemu kabinetu noto, v kateri obnavlja svoj predlog glede demobilizacije in vabi bolgarsko vlado, da se udeleži konference balkanskih min. predsednikov v Petrogradu.

Sofija, 21. junija. V poučenih krogih izjavljajo, da je Rusija na vprašanje bolgarske vlade, kakšno stališče zavzema glede razsodišča, odgovorila: Pogodbo bo treba izpolniti, vendar pa se bo s tem definitivno razpravljalo še le na sestanku balkanskih min. predsednikov v Petrogradu.

Z ozirom na to poudarjajo bolgarski uradni krogi, da je ta odgovor nezadovoljiv, zlasti ker se je že bolgarska vlada izjavila, da se ne udeleži petrogradskega sestanka, dokler Srbija v celnem obsegu ne prizna veljavnosti bolgarsko-srbske zavezniške pogodbe.

Sofija, 21. junija. V bolgarskih političnih krogih smatrajo noto bolgarske vlade, s katero se je odklonila srbska zahteva po reviziji zavezniške pogodbe, kot zadnjo besedo. Ako Srbija na to noto ne odgovori, da priznava pogodbo, bo Bolgarska poslala srbski vladi novo noto v obliki ultimata, v kateri bo zahtevala naj Srbija v določenem roku jasno in precizno pove, ali priznava veljavnost bolgarsko-srbske zavezniške pogodbe ali ne.

V poučenih krogih smatrajo položaj za velekritičen. Splošno se sodi, da je vojna med Srbijo in Bolgarsko neizogibna. Odloči se v tem oziru najkasneje do ponedeljka.

Belgrad, 21. junija. Listi priobčujejo bolgarsko noto, s katero se odklanja srbska zahteva po reviziji zavezniške pogodbe brez vsakega komentarja. Samo »Politika« pripominja k noti, da je vzpričo tega bolgarskega odgovora sestanek balkanskih min. predsednikov v Petrogradu postal nepotreben.

Belgrad, 21. junija. Listi priobčujejo podrobnosti o kretanju grške armade proti severu in naglašajo, da je kooperacija srbske in grške

vojske gotova stvar. Srbska armada se je umaknila za reko Vardar in se tam močno utrčila. Iz tega se splošno sodi, da se bo Srbija s prva omejila na defenzivo.

Koncentracija bolgarske armade se je izvršila na črti Vidin-Solun in je že do cela končana.

Na srbski meji je koncentrirala Bolgarska preko 300.000 mož. Glavno bolgarsko taborišče je premeščeno v Sofijo, kjer je obsedno stanje poostreno.

Črna gora in bolgarsko-srbski spor.

Cetinje, 21. junija. Kralj Nikola se je izrazil o bolgarsko-srbskem konfliktu, da vidi v njem jako mučen končni akord balkanske vojne. Črna gora želi, da bi se poravnal spor mirnim putem, vendar pa bo Srbijo v vsakem slučaju in brezpogojno bratsko podpirala, ker se hoče oddolžiti za srbsko pomoč pred Skadrom.

S kompetentnega mesta se razglša, da je črnogorsko vrhovno poveljstvo spet odredilo splošno mobilizacijo in poslalo 3 brigade, da nadomeste srbske posadke v Novopazarskem sandžaku. Te brigade so že na potu proti Peči. Ostala črnogorska armada se porabi proti Albancem, ki bodo skoraj gotovo vprizorili splošno vstajo proti Srbom. Zadnje dni je dobila Črna gora velike pošiljave živil, streliva in orožja iz Srbije. Črnogorska armada se je pomnožila s srbskimi brzostrelnimi baterijami.

Bolgarsko-srbski spor.

Belgrad, 21. junija. Po uradnih poročilih je prišlo v zadnjih dneh na treh krajih srbsko-bolgarske demarkacijske črte do spopadov med srbskimi in bolgarskimi patruljami. Na srbski strani so bili ubiti 1 podčastnik in 2 prostaki, ranjena pa 2 podčastnika in več vojakov. Bolgarske izgube niso znane.

Grška in Bolgarija.

Atene, 21. junija. V zadnjih dneh so se vršile neprestano seje ministrskega sveta, na katerih se je razpravljalo o bolgarsko-grških odnosih. Ko se je snoči vrnil kralj Konstantin v Atene, je bil takoj sklican ministrski svet, ki je trajal pozno v noč in se nadaljuje še danes. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo Grška na bolgarski protest proti zatiranju bolgarskega življa v pokrajinah, ki so jih okupirali Grki, odgovorila z analogno noto, v kateri bo protestirala proti represalijam, ki jih izvršuje Bolgarska v Južni Traciji na tamšnjem grškem prebivalstvu.

Bolgarske priprave proti Grški.

Solun, 21. junija. Bolgarska armada se z mrzlično hitrostjo utrjuje nasproti grškim pozicijam. Pri Strumici in Kočani je koncentrirana močna bolgarska armada, ki šteje 75.000 mož. Bolgarska posadka v Kavali je podvojena.

Nota o kondominiju.

Sofija, 21. junija. Poučeni krogi zatrjujejo, da odklanja Srbija v noti, ki jo je včeraj poslanik dr. Spalajković izročil bolgarski vladi, bolgarsko zahtevo, da se uveljavi v spornih pokrajinah srbsko-bolgarski kondominij.

Evropska konferenca in avtonomna Albanija?

Dunaj, 21. junija. Navzlic kritičnim vestem z Balkana vendar še sodi v merodajnih diplomatičnih krogih, da položaj na Balkanu še ni brezupen. Verjetno je, da vključ vsem težkočam vendarle pride do sestanka balkanskih min. predsednikov v Petrogradu. Med velesilami se vrši živahna izmenjava misli glede predloga, sproženega od gotove strani, naj bi se bolgarsko-srbski spor in sploh vsa balkanska sporna vprašanja spravila pred forum evropske konference, ako ni drugače mogoče zabraniti oboroženega konflikta med balkanskimi zavezniki. Ta konferenca bi se naj vrnila k staremu programu avtonomne Makedonije.

Proces proti morilec turškega velikega vezirja Mahmuda Šefketa paše.

Carigrad, 21. junija. Pred vojnim sodiščem v Carigradu se je pričela obravnava proti morilec velikega vezirja Mahmuda Šefketa paše. Navzočih je 22 obtožencev, 14 pa jih bodo obsodili v odsotnosti. Obravnava je tajna. Sodba bo kmalu izrečena. Govore, da bo 10 obtožencev obsojenih na smrt. Zanimive so izpovedbe nekaterih obtožencev. Topal Tefvik, ki je bil prvi zaslišan, je izpovedal, da je prišel vsled politične

propagande do prepričanja, da je dežela v nevarnosti. Vsled tega se je dal pregovoriti k sodelovanju. Orisal je nato, kako se je vršilo dejanje in je tožil svoje tovariše, češ, da miso držali dane besede in so ga pustili na cedilu. — Bivši poročnik Mehmed Ali je izpovedal, da je princ Sabbach Eddin daroval za komplot 1700 funtov, ravno toliko je daroval bivši poslanik v Stockholmu, Šerif-paša. Tajnik Šerif-paše Pertef Tewfik je služil kot agitator. Nekaj dni pred atentatom se je peljal Kiazim v Constanzo, kjer se je sešel z bivšim notranjim ministrom Rešidom, ki je prinesel iz Pariza denar. Obtoženec izpove nato zelo otežujoče za Damada Salila pašo in opisuje nato natančno boj, ki se je vršil v hiši, kjer so bili skriti zarotniki. Obravnava se nadaljuje.

Požar v Carigradu.

Carigrad, 21. junija. V Peri v evropskem delu mesta je izbruhnil včeraj velik požar. Do sedaj je bilo uničenih 40 lesenih hiš.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: Za Ciril-Metodovo družbo Janko Premrov, rač. nadsvetnik v Sarajevu 29 K 64 vin., nabral med tamošnjimi Slovinci in slovenski realci v Ljubljani ob bridki izgubi svojega dragega profesorja gospoda Milana Pajka 50 K, mesto vencev na gomilo ljubljenskemu pokojniku. Skupaj 79 K 64 v.

Za »Domovino« slovenski realci v Ljubljani ob bridki izgubi svojega dragega profesorja g. Milana Pajka 50 K, mesto vencev na gomilo ljubljenskemu pokojniku in gđ. Marija Virgler v Ljubljani 10 K mesto venca na krsto pokojnega profesorja g. Milana Pajka. Skupaj 60 K.

Živeli nabiranci in darovalci!

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je zame!
Ker se samo z njim krepcam,
Vedno zdrav želodc imam!

Varujte se

ponaredb!

Pristni »FLORIAN« se dobi edino od Rastlinske destilacije »FLORIAN« v Ljubljani.

Postavno varovano.

Zahvala.

Za presrečne dokaze odkritosrčnega sožalja v bolezni in ob smrti naše iskreno ljubljene soproge, matere, stare matere, tete in tašče, gospe

Kordule Križman roj. Gelse

izrekamo vsem svojo srčno zahvalo; posebno pa onim, ki so rajni v dolgi bolezni dajali dušne tolažbe in ki so jo v lepem številu spremili do groba.

Ribnica, dne 19. junija 1913.

Žaljuči ostali.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Cene domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »Mollovega Seldit-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	2. pop. 7. zv.	735-2 734-8	18-9 18-1	sl. jzah. sl. szah.	dež
21.	7. zj.	732-8	16-0	brezvetr.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 18,0°, norm. 18,3°. Padavina v 24 urah 2-3 mm.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 21. junija 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	11-29
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	8-93
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	8-78
Koruzna za julij 1913.	za 50 kg	7-94
Koruzna za avgust 1913.	za 50 kg	8-03
Koruzna za oktober 1913.	za 50 kg	7-53

Zahvala.

Za vse dokaze prisrčnega sočutja ob smrti preljubljenega in nepozabnega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta, gospoda

Josipa Stresena
zasebnika

se najpriljubljeneje zahvalujemo. V prvi vrsti preč. duhovščini posebo pa izrekamo preč. g. župniku Iv. Vrhovniku za večkratne tolažilne obiske, posebno pa ob zadnji uri predragemu nam rajniku, dalje g. c. kr. višjemu štabnemu zdravniku v pokoji Antonu Staretu za pomoč v bolezni, vsem darovalcem prekrasnih vencev, naposled pa vsem res mnogobrojnim pogrebem, ki so s tako obilo udeležbo počastili pokojnikov spomin.

Tako vsestransko izkazano sočutje nam je ob teh bridkih dneh v veliko tolažbo.

Vsem stotera hvala!

Žaljuči ostali.

Kavarna »Central« Ljubljana.

Vsak dan od 9. zvečer naprej

KONCERT

zelo priljubljene

dunajske damske kapele.

Vstop prost. Vso noč odprto.

Sestanek tujcev!

Zahvala.

Za presrečne dokaze odkritosrčnega sožalja v bolezni in ob smrti naše iskreno ljubljene soproge, matere, stare matere, tete in tašče, gospe

Kordule Križman roj. Gelse

izrekamo vsem svojo srčno zahvalo; posebno pa onim, ki so rajni v dolgi bolezni dajali dušne tolažbe in ki so jo v lepem številu spremili do groba.

Ribnica, dne 19. junija 1913.

Žaljuči ostali.

Hiša v Ljubljani

v kateri se izvršuje gostilniška obrt, se pod jako ugodnimi pogoji proda ev. da v najem. Hiša je pripravna za vsako obrt. Koncesija ostane na hiši. — Pismena vprašanja pod „A. B. 5000“ Medija-Izlake pri Zagorju ob Savi.

Prodase 2216

umivalnik z zrcalom in malo rabljen šivalni stroj.

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Zajci velike pasme, mladi in stari, 2212
se s hlevi vred
tako prodajo.
Poizve se
v Mestnem domu
pri gospodu Daxu.

Krasna hiša v večjem mestu na Gorenjskem, v kateri je sedaj gostilna in trgovina, pripravna za vsako obrt, na najboljšem prostoru, se zelo po nizki ceni takoj prodajo ali zamenjajo. Kje pove uprav. »Sl. Nar.«, 2195

Dr. E. Šlajmer
ne ordinira 6 tednov.

Gostilna

pri »Bobenčku« na Glincah
se odda na račun ali pa se pod
zelo ugodnimi pogoji proda

Več se izve pri lastniku

J. Tribuču na Glincah št. 37.

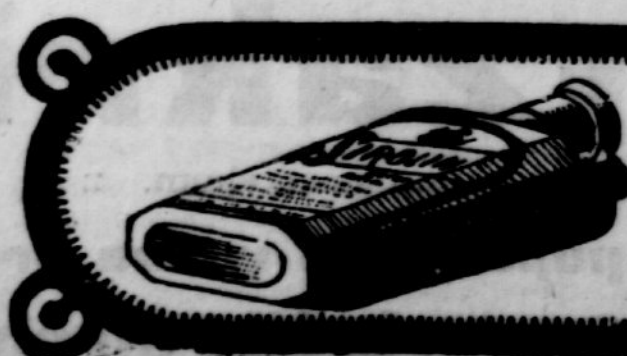
**Vsako nedeljo
velika**

plesna veselica
pri 2218

„Steinerju“
Opekarska cesta št. 31.

Sprejme se 2217

prodajalka
za špecerijsko trgovino.
Anton Steiner
Ljubljana, Opekarska c. 31.

V zdraviliščih za pljuča

i. s. v. Davosu, Arosi, Leysinu itd. je **SIROLIN „Roche“** kot preizkušeno sredstvo v stalni rabi. SIROLIN „Roche“ olajša in odstrani obolenosti sopl v primeroma kratkoročnem. Slasten je, pospešuje tak ter izredno ugodno vpliva na splošno človeško zdravje. Dobivajo se po vseh lekarnah. Originalni zavitki po K 4.— Dobivajo se po vseh lekarnah.

Luserjev obliž za turiste.

Zahtevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev obliž za turiste po K 120 najboljši in najzanesljivejši sredstvo proti kurjim ušesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah. Glavna zaloga L. Schwenk, lekarna, Dunaj, Meidling. — Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliža za turiste. — Pozor pred ponaredbami.

Lepo, veliko 2157
meblirano sobo
s posebnim vhodom, eventualno s hrano,
bliže uradnik v bližini dež. vlade.
Ponudbe pod šifro „Uradnik 2157“
na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.
18 vagonov lahkega, velefinega
svetlega (šilher) in belega

vina

K 60— za 100 litrov prodaja
J. Kravagna, Ptuj, Štajersko.
2095

Aluminijeva
kuhinjska posoda
hišni in športni predmeti.
AVSTRIJSKA
Aluminijska družba
Dunaj, Wollzeile 18.
Ilustrovani katalogi
gratis. Razpošilja
se od K 40— naprej
poštne prosto.

Letna produkcija čes 2000 Lokomobile.

HEINRICH LANSZ MANNHEIM
Naslov za brzojavke:
LANZFILIALE DUNAJ.
Plaarna: DUNAJ VIII.
Langgasse 9. Tel. 18881 b.

Vročeparne-Lokomobile

z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“
zmoglost do 1000 PS.
Jednostavna postrežba. Največji prihranek.

Obisk inženirja in ponudbe brezplačno

Največja zaloga ur, juvelov, zlatnine in srebrnine

Najnižje cene!

Brijantni prstani (pristni la) od 15 K naprej	14 kar. zlate zapestnice z uro od 80 K naprej	14 kar. zlate damske verižice od 19 K naprej
Diamantni prstani 10	Srebrne zapestnice z uro 18	14 kar. zlati damski collier 9
14 kar. zlati prstani 3-50	Srebrne tula zapestnice z uro 20	14 kar. zlate moške verižice 19
Brijantni uhani 60	14 kar. zlate damske ure 20	14 kar. zlate moške ure 40
14 kar. zlati uhani 3-50	14 kar. zlate dam. ure z brilj. 48	14 zlate m. ure z dvoj. pok. 60
14 kar. zlate zapestnice 18	14 kar. zlate dam. ure z diam. 28	i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Velikanska zaloga ur, verižic, zlatih, srebrnih in nikljalstih, kakor vsi drugi v mojo stroko spadajoči predmeti, pariške mamernate ure itd.

Moje cene so postavljene tako nizko, da kljubujem največji konkurenci in nudim svojim cenjenim odjemalcem največje in najboljše jamstvo.

H. Suttner glavna in razpošiljalna trgovina, Glavni trg št. 25
podružnica in delavnica, Sv. Petra cesta št. 8 **H. Suttner**
Lastna protokolirana tvornica ur v Švici. — Tvorniška znamka „IKO“. — Edino zastopstvo za Kranjsko tvornice ur „Zenith“.

SANATORIUM „EMONA“
v Ljubljani, Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. Porodnišnica. Medicinske kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Revmatizem, protin, ishias.

Rimske toplice

Tržič (Monfalcone).

Sezija od 15. maja do sredi oktobra. Toplice
40° slovite lužne kopeli z naravnim fango
iz Tržiča, masaža, elektroterapija. Uspešno
proti protinu, ishiasi, kroničnemu revmatizmu
členkov in mišic, posledicam zlomljenih
kosti in luksacij, ekzudatom, ženskim boleznim
itd. itd. Toplo podnebje, bivanje ob
morju. V kopališčem zavodu izborna stano-
vanje in oskrba. Zmerne cene. Interurbani
telefon št. 26. Voz na postaji in pri ladji.
Prospekte pošilja ravateljstvo L. M. Grač.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj
boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65
V Ljubljani, Cerknici, Trnovem,
Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Za-
dru, Spletu, Ercegovem, Kotoru,
Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu,
Inomestu, Bolcanu in Tridentu
Brzojavi: Valjični mlin, Kranj.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

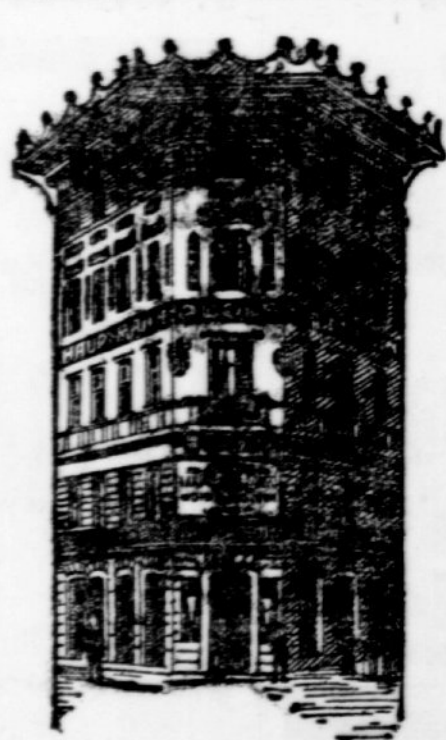
Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Olnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
„firnežev,“
„čopičev,“
„lakov,“

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Strogo solidna najstarejša domača trdnica.
Juveli, zlatnina,
srebrnina ter razne ure.

Popravi la
nova dela po
najnižji ceni.
Edina zaloga ur
z znamko
„TUP“
Ceniki zastonj. Ceniki zastonj.
Lud. Černe,
juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec. 234
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Superfosfat

najpreizkušenejši, najzanesljivejši in
najcenejši

„fosforovo kislino gnojilo“

za vse vrste zemlje dalje 44

amoniakove, in kalijevesnitrove superfosfate

dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil
kupčevalci kmetijske zadr. in društva.

Samo superfosfat
v ceni ni poskočil!!

Centralna pisarna društva
avstr. superfosfat. tvornic
Praga, Příkopy 17.

Proda se veleposestvo

zapisano v deželni deski, Krupa, pošta Gradac,
okraj Metlika na Kranjskem v izmeri 300 ora-
lov, od teh okoli 132 oralov izbornega polja (rdeča
gline), logov 168 oralov 20—80 let starega gozda,
vse v enem kompleksu okoli grada; višina nad morjem 130—150 m. Podnebje toplo, že-
lezniška postaja Gradac in železnica že grajena 10 minut oddaljena. Iz gozdov, če se po-
sekajo, se lahko napravijo zelo rodovita polja, loke, vinogradi. Grad s 36 prostori v I.
nadstropju, mlinom pod gradom na 5 tečajev, vodna sila za veliko žago. Prosperirala bi
tudi tovarna za parkete in tudi pivovarna, ker so mrzle kleti pri roki. Cena z vsem fundu-
som in konstrukcijami 250.000.—. Proda se tam tudi zelo donosna opekarna za K 15.000.—
Ponudbe na **Pozemkova banka v Pragi (Češko)** in od 16.—30. junija tudi
njenemu zastopniku na Krupi. 2071

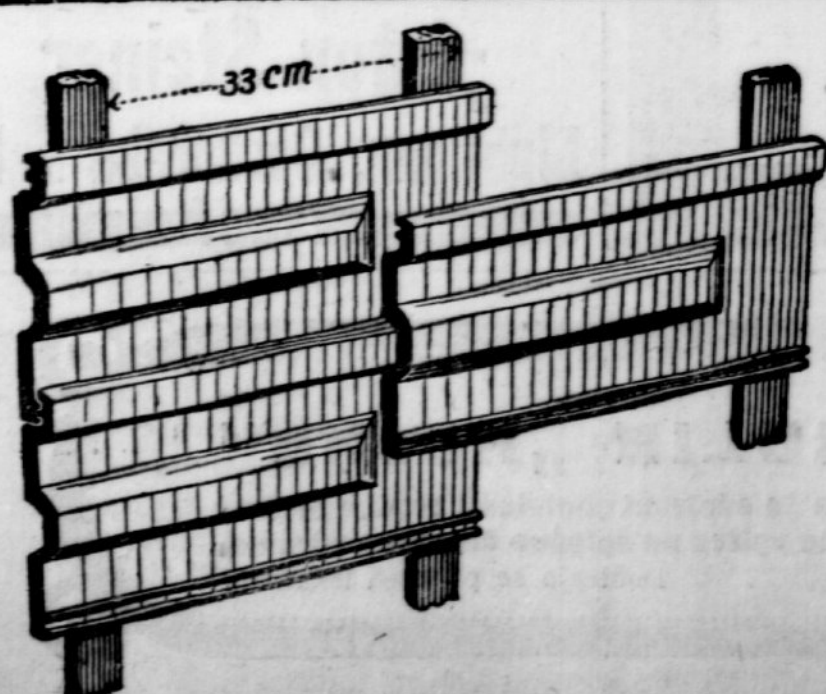
Modna in športna trgovina

P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

V zalogi so vsi športni predmeti
za letni in zimski šport

kakor klobuki, čepice, sviterji, pleteni telovniki,
dokolenice, rokavice, nogavice, pletene,
lodnaste in usnjate gamaše, volnene,
tkane in mrežaste srajce, nepremočljivi
plašči iz olnate
tvarine, nahrbtniki
vsake izvršitve, pa-
lice, cepini, krplje,
dereze, umetnople-
tene vrvi, plezalni
čevlji, raznovrstne
posode iz aluminija,
thermos-posode, pa-
tentne svetiljke itd.

P. F. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

: tovarna zarezanih strešnikov :
ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje stroh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorec in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Pogled za armadne kulise.

V zadnjih mesecih je javna pozornost v Avstriji obrnjena največ na armado. To je pač naravno. Avstrijska zunanja politika, je hodila po nevarnih potih, vsak čas se je bilo bati, da se bojevanje diplomatov umakne bojevanju z meči, na ti-soče in tisoče ljudi je bilo poklicanih pod zastave in milijoni in milijoni kren so bili izdani za vojaške priprave.

To zanimanje za armado je proizvodilo, da so se razvedele stvari, za katere se ni prej nihče interesiral, smatrajoč jih za notranje zadeve armade. Kdo na primer je prej kdaj čital »Armee-Zeitung«. Ta list je sicer brez dvoma nekoliko prismuknjen, njegov patrijotični paroksizem je ravno tako smešen, kakor tista urnebesna ošabnost, ki pravi, da je oficir nad vsemi drugimi stanovi v državi, kavalir vseh kavalirjev, nekako višje bitje, poklicano za gospodstvo nad vsemi drugimi, ali na drugi strani je tudi resnica, da stoji za tem listom visoki in vplivni oficirji, možje, ki se trudijo na vse kriplje, da bi avstrijska zunanja politika postala izvrševateljica povelj generalnega štaba, in resnica je, da izraža ta list misli, čute in težnje merodajnih činiteljev v armadi in morda še višjih krogov.

Ta list dela že nekaj let dosledno in vztrajno propagando za nekako aristokratiziranje armade. Pri vsaki priliki ubira to struno, neprestano ponavlja, da je med avstrijskimi oficirji preveč sinov iz tistih slojev, ki jih s kratko besedo označuje za nižje. Neprestano poudarja, da sinovi poduradnikov, kancelistov, učiteljev, železničarjev, kramarjev in obrtnikov itd. ne spadajo v oficirski zbor, da je treba pri izbiri oficirskega naraščaja gledati na rodbinske razmere posameznika in da je »eine gute Kinderstube« veliko več vredna, kakor še tolika nadarjenost. To struno je s posebno odločnostjo ubrala »Armee-Zeitung« tudi sedaj, ko je prišlo na dan strašno in brezprimerno izdajstvo generalnega špijona Redla. Pri ti priliki je pa »Armee-Zeitung« tudi priznala, da je aristokratiziranje oficirskega stanu silno težka stvar, posebno ker aristokratski naraščaj večinoma nič ne zna in ni za nobeno rabo. Zato zahteva, naj se poleg aristokratskih sinov pritegnejo še sinovi visokih uradnikov in oficirjev.

Poznavalci razmer v armadi zatrjujejo, da bojevanje »Armee-Zeitung« za aristokratiziranje armade ni brez uspeha, nego da so zelo odlični vplivni krogi na delu, da to uredništvu kolikor se pač da. Baje so že izbrani posebni regimenti, zlasti kavalerijski, ki bi dobili polagoma izključno aristokratske oficirje. In tudi generalni štab hočejo čim prej in čim temeljiteje aristokratizirati.

No, nas Slovence to ne zanima dosti, vsaj ne direktno, in zato si ne bomo prav nič belili glave, če je to dobro in koristno ali ne. Samo ker se že o tem govori po celi državi in ker služi pri armadi toliko tisoč in tisoč slovenskih vojakov, smo opozorili slovensko javnost na to veliko gibanje v odločilnih armadnih in še višjih krogih.

Pravi namen tega spisa pa je, podati kratko sliko iz preteklosti naše armade in to na podlagi knjige, ki je pred kratkim izšla v nemškem jeziku. Spisal je to knjigo nekdanji avstrijski generalnoštabsni oficir Viljem Gründorf plem. Löbegeny. Popisal je v njej davno preteklo, a še danes podučne stvari, stvari, ki jih je sam doživel. Lahko se reče: v knjigi je popisana usoda visokondarjenega človeka, ki ni ničesar dosegel, torej prava avstrijska usoda.

Viljem Gründorf še ni bil trideset let star, ko je postal generalnoštabsni stotnik in dosti prej, kakor je dosegel svoje štirideseto leto, so ga spodili v penzijo in od tedaj je imel celih štirideset let časa, da je »daleč od Madrida« razmišljal, zakaj je ravno v Avstriji toliko visokonadarjenih ljudi, ki se jim je kariera skazila, in toliko tepcev in lumpov, ki zavzemajo na občno škodo važna mesta.

Že začetkom svojega vojaškega službovanja je v tem oziru delal skušnje. Vrag vedi, zakaj si jih ni vzela k srcu. Bil je še zelo mlad generalnoštabsni častnik, ko je šel l. 1859. v vojno na Laško. Nekega jutra, ko so drugi še lepo spali, je šel na stolpič cerkve v vasi Bebeco in je zijala prodajal. Ko se je začelo daniti, je zagledal pred sabo — jedro francoske armade. Tekel je, kar so ga nesle noge, v glavno taborišče in kakor upehan pes je prišel pred kornega zapovednika. Ta korni zapovednik, grof Schaffgotsch, je sedel v spodnjih hlačah in srajci s fesom na

glavi ravnodušno pri mizi, pil kavo in pušil ter opazoval, kako so se oblački tobakovnega dima preobračali nad njegovo glavo. Mirno je general grof Schaffgotsch poslušal stotnikovo poročilo, pa se mu ni zdelo vredno, da bi bil kaj ukrenil. »Vi ste se gotovo motili — le pustite — naš vojaštvo bo kakor po navadi ob sedmih dobilo dispozicije...« In ker je ta vojskovodja videl, kako je mladi stotnik nadležen, je poklical svojega »purša« in mu ukazal: »Daj gospodu stotniku skodelico kave, da se bo pomiril...« Stotnik pa se ni pomiril. Nasprotno, prav odločno je dopovedoval vojskovodji in grofu, da je vsaka minuta dragocena, da se vsak čas bitka lahko začne in da bodo posledice strašne. Vse za-tonj. In čez dobro uro se je začela bitka, in ta bitka je bila strašna in krvava in je trajala ves dan... to je bila bitka pri Solferinu.

Temu generalu in grofu Schaffgotschu je bil dodeljen za prvega svetovalca polkovnik Filek. Schaffgotsch se sicer ni z njim posvetoval o vojaških zadevah, pač pa pridno z njim igral — piké. Nekega dne je bil polkovnik Filek komandiran na važno delo. Plemeniti grof Schaffgotsch je bil pa strašno razburjen, da so mu pokvarili zabavo s kvartami, napravil je strašen škandal in hotel po sili izdati povelja, ki bi bila pokvarila vse razpostavljenosti armade ob neki Adizi, samo da bi bil mogel — igrati piké. Komaj so njegove odredbe omilili.

Vojne leta 1864. se je Gründorf udeležil pod poveljstvom nadarjenega in temperamentnega Gablenza. General Gablenz je vodil avstrijske vojaške od zmage do zmage. Moltke sam mu je izrekel svoje najtoplejše priznanje, priboril si je križ cesarice Terezije, a zameril se je dvornim kavalirjem in po slavadobitnem koncu bojevanja je dobil — brco. Kaj mu je pa tudi na misel prišlo, da je v odgovorih na armado in v armadnih poveljih govoril o domovini. V cesarjevi vojaški pisarni je takrat kraljeval grof Creneville. Ta je bil samo ljubosumen na vojaške uspehe generala Gablenza in razburil se je, da govori ta general o domovini. »Pravi vojak nima nobene domovine nego samo najvišjega zapovednika«, je odločil in je proglasil, da se obnaša Gablenz kakor kak Wallenstein. In Gablenz je odletel. Ta grof Creneville je tisti mož, ki je leta 1866. brez vednosti in dovoljenja cesarja pripisal cesarjevi brzojavki na generala Benedeka tiste stavke, ki so tega nesrečnega vojskovodjo proti njegovemu boljšemu spoznanju prisilili, da je sprejel bitko. Ta bitka se je bila pri Kraljevem Gradcu. In omenjeni, na led postavljeni general Gablenz je tisti Gablenz, ki si je leta 1870. s par besedami vrnil zlo-mil. Rabili so ga tako samo še za dekoracijo. Leta 1870. so ga poslali v Berlin, da izroči tedanjemu nemškemu cesarju čestitko za neko zmago nad Francozi. Bismarck pa ga je jako hladno sprejel in mu povedal, da je pričakoval iz Avstrije toplejše dokaze prijateljstva za nemškega cesarja. In ker je Gablenz na Dunaju pošteno povedal, kar mu je Bismarck očital, za to je bil — poslan v penzijo. In še kako! Navaden podčastnik dvorne straže mu je tretji dan po povratku iz Berolina prinesel dekret, da je odslovljen. Tako zahvalo je žel zmagovit general...

Ko je bil Gablenz tako vržen na smetišče, tedaj je bil Gründorf že moralno mrtev. Zlomil si je vrat koj, ko je prišel iz vojne v Slezvik-Holstejn. Tedaj je bil poklican na avdijenco k cesarju. Oglasil se je najprej pri zgoraj omenjenem grofu Creneville. Ta mu je rekel: »Slišite — nikar ne recite pred cesarjem nič o naših Lorenz-puškah...« Gründorf je obljubil, da iz lastnega nagiba ne bo nič rekel, če ga bo pa cesar vprašal za njegovo mnenje, da bo povedal resnico, da namreč puške niso za nič. »Nikar«, je dejal grof Creneville, »ne recite nič.« Ta neumni mladi generalnoštabsni stotnik je pa izjavil: »Moja sveta dolžnost je, da povem cesarju čisto resnico,« na kar mu je grof Creneville hladno izjavil: »Storite, cesar ne morete pustiti.«

Gründorf je stopil pred cesarja in poročal o vojski v Slezvik-Holstejn. O konjenikih je poročal, o topničarjih in o trenu in saniteti, o vseh mogočih rečeh je povedal in cesar ga je poslušal z zanimanjem in z veseljem... Naenkrat je cesar rekel: »Kaj je pa z našimi Lorenz-puškami... o teh mi niste še nič povedali.« Oj ta mladi neumni generalnoštabsni stotnik, ki ni pojnil Crenevillevega posvarila in v svoji prosti duši ni nič slutil, da je dvorna komarila pri Lorenz-puskah milijone pobasala v svoje žepe in cesarja sistematično nalagala, da so Lorenz-

puške izvrstne, da pa bi radi neki špekulantje te izvrstne puške nadomestili z drugimi, da bi kaj zaslužili, milijončke, in da so ti špekulantje tudi razne oficirje podkupili in spravili na svojo stran...

»Kaj je pa z našimi Lorenz-puskami — o teh mi niste še nič povedali?« Gründorf je moral na to cesarjevo vprašanje odgovoriti in je povedal — resnico. Naenkrat je videl, da je cesarju zatemnelo čelo — cesar je odmahnil z roko in — konec je bilo tako srečno začete avdijence in karijere. Gründorf je odletel.

Dve leti pozneje, na strašnem bojišču pri Kraljevem Gradcu, se je seveda le prebrdilo izkazalo, da je imel mladi generalnoštabsni stotnik Gründorf prav, ko je rekel, da Lorenz-puške niso za nič. A tedaj je bilo že prepozno za Gründorfa in za Avstrijo.

Minoli časi! A te slike, ki vstajajo iz knjige, ki jo je sedaj že 80letni Gründorf objavil, nam živo pred očujejo čase, ko je bil avstrijski oficirski zbor skozinskoz aristokratičen. Ti Creneville in Schaffgotschi in Gyulaji in Grümeji in kakor se že zovejo — ali naj ti zopet dobe armado v roke? Ali so tisti ljudje, ki se zbirajo okrog »Armee-Zeitung« že pozabili, kako so aristokratje vodili avstrijsko armado od Wagrama čez Solferino v Kraljevi Gradcu?

Solnčno zdravilišče
na Bledu 267 na Kranjskem, prekrasna gorska lega ob jezeru, atmosfersko in diščno zdraviljenje, vodno zdraviljenje. Maj — oktober. Izvratni zdravilni uspehi. 1078

Najboljša osvežilna pijača
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina

Čistost okusa
Šumeča ogljikova kislina
lahko prebavno,
ves organizem poživlja.

Zaloge v Ljubljani: Mihael Kastner, Peter Lassnik in A. Sarabon.

STOLLWERCK
ZLATO

Teodor Kunc
Ljubljana,
Prešernova
ulica št. 5
I. nadstr.
Damski modni salon
Izdolovanje
najfinjših
angleških
kostumov,
paletotov,
franc. joalet itd.

A. KUNST
Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovoli vzorce poslati. 40

Pozor! Pozor!
Dobro blago se samo hvali!

Kupite le **dober glasovir** in ne dajte se begati po kričeh reklamiranih trgovcev, ki imajo instrumente v komisijski in ki manj vredno blago na vse pretege hvalijo, da dosežejo večji dobiček. Jaz ne trgujem v komisiji, imam le **prvo vrstno blago** in kupujem le za gotov denar, ker se le na tak način more **dobro** **robo po nizki ceni** prodati. **Jamčim pla-meno 10 let** za dobro kakovost svojih instrumentov. **Uglaševanje ter popravila** vseh sistemov izvršujem solidno in **računam ceno.**

G. F. JURÁSEK
koncesijonirani uglaševalec in trgovec glasovirjev
v Ljubljani, Poljanska c. 13.

Josip Stupica
jermenar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo
vprežno opravo
katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče **potreb-**
ne ščine, že obrabljene vozove in
konjske oprave.

Svoji k svojim!
Zastonj

dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Automati že od 80 K naprej
tudi na prav primerne mesečne obroke.
Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih tvornic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Specialna trgovina
finih
ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica št. 5.
Originalni
starokranjski vzorci
porabljeni v usnjati aplikaciji na blazinah, torbah in pasovih.
Kot specialiteta samo pri meni.

Motorno kolo

Puch 3 1/2 HP, dobro ohranjeno, 2162

se ceno prodaja.

Peter Škafar, Rimska cesta št. 11.

Kdor potuje v Primorje,

naj obišče 845

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavarna, restavracija z izvrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki

Spoštovanjem Pero Trpinac.

Prodaja se radi opustitve trgovine po polnoma nova, lepa, 2104

praktična oprava

kakor špecerijska in manufakturna štelaza, pudelni, tehtnice in drugo, sejmski štant s predpudelnom, 2 zraven spadajoči plati, 1 vozna (kotranova) plaha. Vse za polovico pod lastno ceno. Odstopi se tudi nekaj špecerijskega in galanterijskega blaga 20% pod dnevno ceno. Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“, pod št. 200/2104.

Vsakovrstne slamnike

od priprostitih do najfinejših
priporoča 1840

Franc Cerar

tovarnar slamnikov
v Štobu, pošta Domžale pri Ljubljani.
Gene primerno nizke.

Pozor! Pozor!

Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozarjam pa, da moje materične drože so za 50%, boljše od vsakih špirtitnih drož. Spiritne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož 3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Že od l. 1863 sijajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke G. HELL & COMP.

priporočeno od najodličnejših zdravnikov, se v skoro vseh evropskih državah s sijajnim uspehom rabi proti **izpuščajem vsake vrste**

zlasti proti kroničnim in letajnim na glavi in paratarnim izpuščajem. **Bergerjevo kotranovo milo** vsega 40 odstotkov leznega kotrana in se bistveno razlikuje od vseh drugih kotranovih mil, kar jih pride na trg.

Pri trdovratnih boleznih se obrnite na jako učinkovito **Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.**

Milejšje kotranovo milo za odstranitev vseh nečistosti polti, proti izpuščajem na koži in na glavi pri otrokih, ter kot neprekosljlivo kosmetično umivalno in kopelno milo za vsakdanjo rabo je:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Za radikalno zdravljenje proti izpuščajem las in boleznim lasišča rabimo

Bergerjevo tekoče kotranovo milo.

Izvrstne uspeha kot odlična kožna sredstva dosežajo nadalje **Bergerjeva medicinska mila brez kotrana:**

Bergerjevo boraksovo milo

proti ogrojam, pogam in pritočim ter kompozicije s benzoem, žveplom, žveplanim mlekom, naftolom in timolom in druga v brošuri priporočena.

Gena komada vsake vrste 70 h z navodilom vred. Zahtevajte pri nakupu izrečno **Bergerjevo kotranovo milo** in borksovo milo in glejte na tu vprodajeno varstveno znamko in na poleg stoletni podpis firme G. Hell & Comp. na vsaki etiketi. — Odklikovana z časno diplomom na Dunaju leta 1888 in z zlato svetinjo v Parizu leta 1906.

Dobiva se po vseh lekarnah in zadevnih trgovinah. Na dabelo: 1383

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Bihorstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milana Leustika dodič, Ph. Mr. Jožip Čizmar, J. Mayer, G. Piccoli, Ubald pl. Frankózy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Kupi se dobro mangeljano rudišče.

Ponudbe v nemškem jeziku z navedbo lege, velikosti in vsebine mangana pod „D 8338“ na Haasenstern & Vogler, d. d. Dunaj I. 2208

Pozor letoviščarji!

Oddam za letošnje poletno sezijo šest novo moderno opremljenih

sob s kuhinjo

ali brez te. Vodovod v hiši. — Cena ugodna. Ponudba na Fran Mlakarja, trgovca v Lescah, Gorenjsko. 2203

Pisarnovodjo in izurjeno stenografino

išče 2211

odvetnik dr. Fran Šolar v Zrstu
ulica Farneto št. 1, I. nadstr.
Nastop takoj.

Velik semenj za posodo na Resljevi cesti.

Prodaja porcelana iz Karlovi varov, steklenega, emajlnega litega in luksuznega blaga. Prodaja se samo od 23. junija do 5. julija.

2214

Obilega obiska prosi

Ivan Kus.

Razpis. Za zgradbo 2 železobetonskih mostov na deželni cesti Škofljica-Turjak

na 5500 K proračunena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napoventjo enotnih cen za posamezna proračunena dela naj se predložijo

do 14. julija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzeto gradbo dveh železobetonskih mostov na dež. cesti Škofljica-Turjak“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurznih ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu (Turjaški trg št. 4.)

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 19. junija 1913.

Kako si drzneš, prinesiti kaj
drugega nego dokazano dobri
cigaretni papir ali stročnice

Ottoman.

„SLAVIJA“

„... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Generalno zastopstvo v Ljubljani čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Prav dober

2207

klavir

(železna konstrukcija) se zaradi pomanjkanja prostora proda prav poceni.
Krakowska ulica šte. 19.

„Najnovejša prezidana prostorna“

hiša

2165

z lepim gozdom, z lastnim vodovodom, zraven Save, pri Črnuškem mostu, blizu kolodvora, jako ugodna za letovičarje,

se proda ali pa da v najem čez poletje. Cena jako nizka. Več se poizve na gostilni „Tavčarjev dvor“ p. Jezica pri Ljubljani.

Kupim že rabljen, v dobrem stanju se nahajajoč, lahek, 2178

pokrit koleselj

za potovanje z 1 konjem. — Prijazne ponudbe pod „Primerna cena šte. 2178“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Lattermannov drevored.

V soboto 21. t. m. otvoritev 2197

umetnega razpihovanja in predenja stekla.

Najnovejša senzacija.
Louis Müller Oskar Thurm
dipl. stekl. umetnik. impresario.

G. Škrbič

Zagreb, Ilica 40.

Tvornica žaluzij
rolet, lesenih in
železnih vetrnic

Telefon 492.

Ceniki in troškovnik
na zahtevo brezplačno.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove
vzorke 3 za 1 K, 6 za
1 K 80 h, 12 za K, 3-42
ilustrovan cenovnik i,
zdravniški nasveti
gratis in franko (zaprtr
30 h). — I. Singe.
higienična manu-
faktura, Dunaj I.
Wiesingerstr. 8 F

Krepkega in zdravega

2194

dečka

poštenih starišev, ki ima veselje do trgovine, sprejme večja trgovina vseh strok na Gorenjskem. Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Mestna hranilnica ljubljanska

proda

osem prav dobro ohranjenih pultov.

2202

Ravnateljstvo.

Pri demoliranju Naglasove hiše na Turjaškem trgu

2209

je na prodaj vsakovrsten

stavbni material

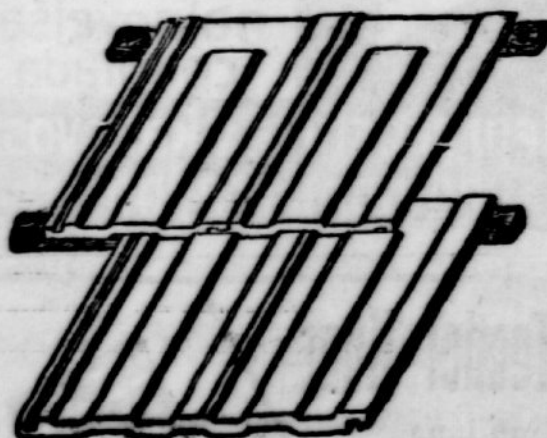
strešna in zidna opeka,
stavbni les, kamenje za
nasipanje (šuta) itd. itd.

Povpraša se v pisarni

„Kranjske stavbinske družbe“ v Levstikovi ulici.

Parna tovarna opeke v Brdu

p. Vič, tvrde I. Knez v Ljubljani

priporoča svoje izdelke strojne zidne in
vsakovrstne zarezne strešne opeke
garantirano dobre in trpežne kakovosti po znižani ceni.

Vzorco pošilja brezplačno. 579

Sprejema zastopnike.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

„ K 214,160.979- „

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 31. maja 1913:

„ K 69,642.871- „

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroke spadajočih transakcijah vsakdan brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in naknile v Ameriko in iz Amerike. 1660

Erzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41.

Cirkvenica

Amerika o balkanskih narodih.

Pittsburg. Pa. Amerika.

Zanimivo je vedeti, kako sodbo imajo Amerikanci o balkanskih narodih, ozir. o Zvezi štirih pravoslav-
nih držav. Že iz tega ozira, ker živi
tu v Ameriki naseljenih več Jugoslovanov, kakor kjerkoli si bodi v Evropi, razen prvotne domovine, nadalje vsled tega, ker se svetovno nemško časopisje na vse načine trudi omalovaževati balkanske narode. Tudi ameriško - nemško časopisje sledi v tej smeri svojim bratom v Evropi. In vendar splošno ameriško časopisje visoko ceni Jugoslovane po zadnjih junaških bojih. Amerikanci imponira junaštvo, saj je sam pred malo desetletji bil junaški boj za svobodo. In ko se je končno poznalo za nesoglasje v Balkanski zvezi, se je splošno mislilo, da bo ameriško časopisje sledilo nemškemu in proglasilo Jugoslovane za nekulturne narode, za druhal, ki ne more mirno živeti, ki se bije z lastnim bratom, ko je sovražnika premagal. Kako napačno je bilo to mnenje! Sedaj šele je to časopisje pokazalo, kako dobro je poučeno o evropski situaciji, kako dobro pozna diplomate evropskih velesil in da zna to časopisje povedati resnico v pravem času. Tako podajemo tu le en prevod izmed obilnih člankov, ki jih je objavilo tukajšnje časopisje ob času, ko je Evropo prešinjal strah, diplomate pa veselje, da si bodo bratski zavez-
niki sami skočili v lase. Članek se glasi: »Brzjavke iz Evrope se glase, da je Turčija pregnana iz Evrope in da se je sedaj mirno vdala v svojo usodo mlitica, ki ga položi v rakev in okrase s cveticami, njegovo premoženje si pa lepo med seboj razdele. Življenje pa se na grobu zakonpanega nanovo oživi. Solnce topleje sije, otroci Balkana prosteje dihaajo. Kultura vidno napreduje, gospodarstvo raste in cvete. Tak bi moral biti po slavni zmagah sedaj Balkan. Toda kdo ni slišal o trudapolnih konferencah evropskih diplomatov v Londonu? Delali so, a zakaj in kako, o tem se je časnikarskemu svetu poročalo le o delovanju za ohranitev svetovnega mira in miru posredno tudi na Balkanu. Uspeh teh dolgih konferenc na vidimo že danes, ko neustrašeni diplomati še niso končali svojega posla. Komaj, kakor smo v začetku rekli, je izdihnil Turak v Evropi, udan v svojo usodo, že se poroča o spopadih med zavezniški samimi. In če se dejansko postavimo v balkanski položaj, nas preleti smrtna zona, ko vidimo iste vojake, ki so se rano ob rami borili skupno proti skupnemu sovražniku, da so sedaj obrnili še zakajene puške in se obrnili proti drugemu. V mislih vidimo te boje in vidimo tudi poraz krasnih uspehov balkanskih vojakov. Ali ni to škoda, ki se v svetovni zgodovini da težko primerjati...

Koga zadene v tem težkem trenutku silna odgovornost bratskega sovražstva. Ali neukročeno bojažel-
nost še s krvjo oblitih vojakov? Ali nevoščljivost radi plena? E kaj še, sedaj se spomnite našega opomina o diplomatskih konferencah v Londonu. Tam na konferencah se je položil temelj balkanskega nesporazuma, diplomati so Balkancem zopet potisnili orožje v roke. Le poglejte! Diplomati so privlekli na krvava tla, osvobodena stoletnega sovražnika, mladega junca, ki naj se napase na račun vojskujočih in zmagujočih narodov. In ta junec naj opravi dela prejšnjega sovražnika v prenovljeni obliki. Ta junec je že pohrustal sadove Črnogorcem, Srbom in Grkom. Ti trije narodi so po diplomatski mo-
gočnosti oropani zrelih sadov, ki so jih že spravili v svoje shrambe. Črnogorcem je ta mladi junec požrl Skader z okolico, Srbe je zapodil od morja daleč tja, odkoder so prišli, Grkom se godi ista, čeprav manjša krivica. Bolgari, kot najmočnejši del zveze, so še na najboljšem. Na njih zemljo si ni upal ta junec. Kaj je potem naravnost nego to, da po zmagi oropani narodi, hočejo sedaj deliti sadove skupno z Bolgarsko, ki pa se temu protivi. To je tako umetno sestavljeno za novo vojsko zveznih armad, da kraljica diplomatskih rož - Avstrija čaka z oboroženo silo, kedaj se bodo sprožili na novo oni topovi, ki so pri Odrinu bruhalo smrtonosni ogenj na zadnjo postojanko turškega carstva. In ta pripravljena svača oborožena sila je pripravljena

po določenem načrtu zatisniti oči mladim državam, ki so v teh časih pokazale tako silno življensko moč. To je vzrok še vednemu vznemirjenju Evrope, ki ga hočejo ravnosti diplomati naprtiti na rame tem mladim štirim silam. Zato pa hočejo nositi sedaj kulturo med narod, ki kaže večjo kulturo nego njihovi učitelji, le da mu puste prosto se razvijati na očičnem ozemlju.

Ni-li to moška beseda! Vredna pač, da si jo sleherni delegat in diplomat evropskih konferenc zatakne za klobuk, predno gre k diplomatskim konferencam.

Jakob Hočevar.

Tri leta dolgo silno trpljenje!

Prijatelji, ki me je zagotavljal, da ga je Stomoxigen rešil jako bolečega motenja prebave, me je napotil, da tudi jaz poskusim to sredstvo. Tri leta sem trpel na kroničnem motenju prebave. Vsa sredstva, ki sem jih rabil so mi donesla samo nepomembno olajšanje, pa ne ozdravitve. Kako drugačen pa je bil učinek Stomoxigena! Napenjanje je takoj minilo, prebavam pa tako dobro, da si bolj mislim ne morem. Čas jedi je sedaj zame pravi užitek in ne več muka, kakor prej. Izvleček poročila iz Brna od 10. maja 1913: »Stomoxigenove tablete temelje na podlagi najnovejših raziskavanj o učinku kisika. Lekarnarji poročajo z vseh strani, da vsak dan bolj povprašujejo po Stomoxigenu. Stomoxigen je idealen izdelek za motenje prebave in telesno zaprtje ter njih spremljevalce n. pr. glavobol, boleznii ledic, želodčne kisline, utripanje srca itd.« (2190)

Jščem učenca

iz poštene družine za pekovo obrt obenem se lahko priuči nekoliko slaščičarske obrti. — Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. 2030

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »MERKUR«, Brno, Neugasse Nr. 20. 1602

5 vinarjev

vas stane dopisnica, s katero lahko zahtevate moj najnovejši, 4000 slik obsegaajoči glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino potrebnih porabnih predmetov in primernih daril, ki ga pošljem vsakomur za-
stoj in poštne prosto.

Razposiljalnica JAN KONRAD, c. in hr dvorni do-
bivatelj, Most št. 2399 (Česko).

Prave niklaste žepne ure K 4-20, 5— in več. Niklaste budilke K 2-90, harmonike K 5—, vijoline K 5-80, samokresi K 8—.

Razposilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez rizika. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Seydlin

Najboljše za zobe

1995 Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika

v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vna v stavbo in pohištveno : mizarstvo spadajoča : dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Cenik na pošiljki na zahtev brezplačno in poštne prosto.

Vodne elevatorje

(črpalnice na vrtilo)

za vodnjake

kakor tudi

črpalnice

na vodo, ročni in

strojni obrat,

motorje,

na veter, topli

zrak, plin, petro-

lej in bencin.

Izdeluje najceneje

I. K. Rudolf

c. in hr. rač. v Ptuju.

I Pohištvo železne in od medi

Najmodernejše postelje od medi, toalete, umivalniki po tvorniških cenah.

Modroci iz jeklene žice od K 10— naprej

Pristne postelje od medi » 70— »

Napol medene postelje » 34— »

Otroške postelje » 14— »

Medene karnise » 350 »

Umivalnik » 5— »

Razložljive žel. postelje » 14— »

Specialist za opremo hotelov, vil, sanatorijev.

Ob sklicevanju na ta list 5% popusta.

Na debelo. Cenovnik zastoj. Na drobno.

H. Hofmann, Dunaj VI., Webgasse 29, telefon št. 10046.

Narodna tiskarna

— v Ljubljani. —

Telefon št. 85.

Se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

Telefon št. 85.

Obleke po meri **B. Götzl** Ljubljana

najnovejše oblike pri:

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

315

Štajersko slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna

ROBERT DIEHL
V Celju

159

Pege

in vse napake polti, ogrce, rdečo raskavo kožo, celo gube odpravi samo in edino dr. A. Rix Pasta Pompadour v malo dneh. Oblastveno preiskano in spoznano, za zar. neškodljivo. Od mnogih profesorjev in zdravnikov najboljše priporočeno. Ob neučinku denar nazaj. Poizkusna škatlija K 1—, velika K 3—. Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E. Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem Jelenu“, drogerija A. Kanc in drogerija „Adria“.

2022

Bruselj in Buenos Aires 3 grand prix.

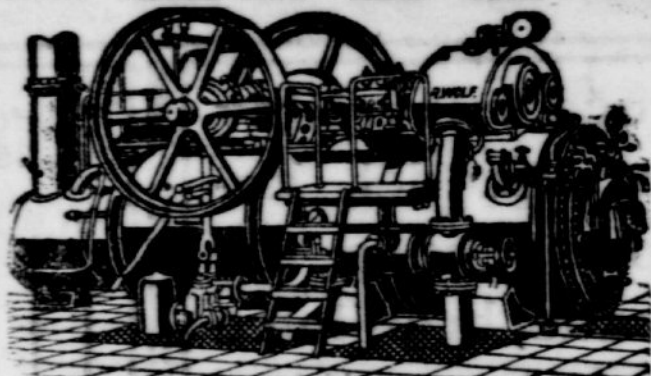
R. WOLF

Devin-Buckau.

Podružnica:

Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Patentne

vročeparne lokomobile

s preciziranim krmilom brez ventila.

4289

Originalni Wolfov gradbeni način 10—8000 PS.

Obratni stroji največje popolnosti in hranljivosti za industrijo in poljedelstvo.

V celom izdelanih nad 750.000 PS.

Stanovanje

v prvem nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, dela vrta in drugih pritlikin, se odda takoj ali za avgust na Dunajski cesti št. 71. Letna najemščina 560 K z vodarino in gostaščino vred. Ravno tam se odda takoj

2044

mehilirana mesečna soba

z eno ali dvema posteljama s posebnim vhodom, mesečno 24 K.

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podplatujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modrčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroji od 70 kron naprej. Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

 Ultonia iz Trsta dne 25. junija 1913.
Saxonia iz Trsta dne 6. julija 1913.
Pannonia iz Trsta dne 20. julija 1913.
Iz Liverpoola:

Campania dne 28. junija 26. julija 16. avgusta 1913.

Caronia dne 19. julija 26. avgusta 1913.

Mauretania dne 12. julija 9. avgusta 30. avgusta 1913.

Carmania dne 5. julija 12. avgusta 9. septembra 18. oktobra 1913.

Lusitania dne 2. in 23. avgusta 13. septembra 4. oktobra 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj I., Kärntnering 4, Trst, Via Ghega 8.

pri vseh agencijah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agencijah in agentih Dalmatie. — Cene:

III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 120 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Novi 1913 modeli

Vzorne konstrukcije.

Izbornega materiala

Nedosežne zmožnosti.

Laurin & Klement

7/20 HP Sportni in vozički za zdravstvene, lanske, letni in zimski

13/20 HP Factoni za hitre vožnje, električni, letni in zimski

16/40 HP Sestrosedalniki, letni in zimski

Izbornica v Mladí Boleslavi.

Podružnice: Praga, Brno,

Dunaj, Budapešta.

Prav zmožna firma išče

za prve vrste renomiran izdelek (lepilo) pridnega, dobro uvedenega

2192

okrajnega zastopnika.

Ponudbe z navedbo referenc pod P. H. 2734' odpošilja Rud. Mosse, Praga, Příkopy 6.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg. velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K.

Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega

nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 8 K, 8-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K, 17 K, 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar.

Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Št. 11951

2193

Razpis.
Za zgradbo napajališča v vasi Studeno

obč. Bloke, okraj Logatec na 4627-90 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplatila v odstotkih na enotne cene proračunana naj se predlože

do 5. julija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopolniti je zapečaten z napisom „Ponudba za prevzetje gradbe napajališča v vasi Studeno, obč. Bloke“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe v deželnem stavbnem uradu za znesek 160 K (Turjaški trg št. 4.)

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 18. junija 1913.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Kolesarji! Pazite,

da ne padete v roke raznim špekulantom in ne dajte se premotiti

pri nakupu kolesa od papirnatih obljub, dokler si še niste ogledali moje veliko zalogo prvovrstnih in originalnih

ES-KA IN ADLER KOLES.

Izvolite si torej ogledati in preizkušiti se bode, da se najbolje in primerno najceneje kupi samo pri domači, strogo solidni trdki

ANA GOREC, specialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. (Novi svet) nasproti Kolizeja. Zahtevajte cenik. Največja izposojalnica koles.

Koroško! Koroško!

Edino slovensko narodno podjetje!

Hotel TRABESINGER

v Celovcu, Velikova cesta št. 5.

Podpisana voditeljica „Hotela Trabesinger“ se v ljubeznivo priporoča vsem vele. slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnega vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa ob sredah, prijetno slovensko družbo.

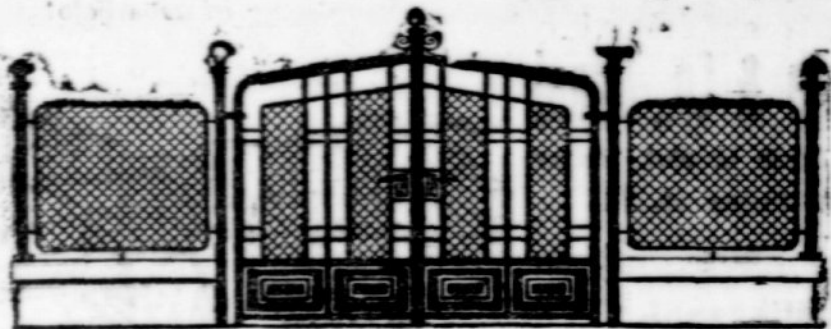
Slovenici, ustavljajte se samo v edini slovenski narodni gostilni „HOTEL TRABESINGER“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi. Za mnogobrojni obisk se toplo priporoča voditeljica hotela

2122

Leon Alojzija.

Praktične in cené ograje

za predvrtovce, parke itd. itd.

791—II.

iz žičastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrajše opremljene, vrtné ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane šesterokotne, v ognju pocinkane ter štiriostrane strojne žicaste pletenine za ograjitve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerije, voliere, igrališča za lawn-tennis, Rabitzve stene in monirake gradbe, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena hodeča žica za plotove, ves ograjevalni material in vse zadavne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrautz d. d., Dunaj VI., Windmühlgasse 26/42
tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles

šivalni stroji

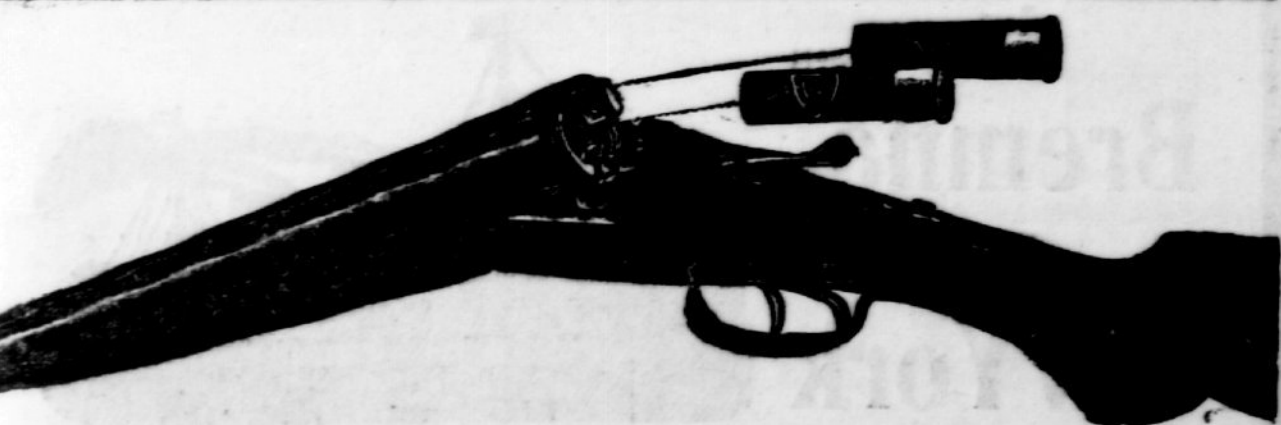
Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.

Pisalni stroji

„ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

63

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suiskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceveke in puške Beck s Kruppovimi cevni za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino pristo.

Naša zaloga umetnih in najfinjših otroških vozičkov in naprav do najfinjših

žimo.

M. Pakič

v Ljubljani.

Imamo umetne in polne s povzajem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi trdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. I steklenica K 1'80.

Zoper kašelj, zasliznost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušen in mnogostransko priporočen trpotčev sok. — I steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“. Vedno sveže gumijske specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolnišniških blagaj. Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čižmár

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Salonirna ul. 6, zravna glavne počte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po naročilih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Bratovi: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Trgovina s orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl. Gradec. Sporgasse 1.

priporoča po tvornikih cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5'50 naprej. Roberti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Hotel Lloyd.

Restavracijo in najlepši gostilniški vrt

priporoča slavnemu občinstvu

2106

KAROL TAUZES, hotelir na Sv. Petra cesti št. 7.

Gospice za pouk v kuhanju se vedno sprejemajo.

Najbolje ogrske salame, fina sočna gnjat (šunka), kranjske klobase, prekajeno meso, slanina s papriko, najboljši pristni ementalški sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča trdka

1772

I. Buzzolini, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do največje množine po najnižji ceni.

Blagovolite pisati po vzorce! Blagovolite pisati po vzorce!

Radevolje Vam na ogled pošlje dobro znani izvozni zavod modnega in manufakturnega blaga

V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.

Novosti modnega blaga ZEFIRJI eponge deleni vezeno blago, svila BATISTI Havličkova tkanina, kanafasi, robci, brisače, DAMASTI platno, pregrinjala, sipkovina.

Havličkova tkanina „Kvėtuše“ 1 kos 18 m K 12'60, 23 m K 15'80. Posebnost. Poděbradska kopališka tkanina 1 kos 23 m K 22'40. 4 zavoj raznih pralnih ostankov, okusni vzorci 40 m za K 18—, najboljše vrste za K 24—. Pregrinjala za na steno K 5'60. Ceniki in vzorci franko! — Okusni vzorci — nizke cene — dobro blago — Vas iznenadi!

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vljuda postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York

v Ljubljani, Kolodvorska ulica odsej stev. 35,

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, kmetni modroci, otroški vozički itd.

Najcelodnejše blago.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdiko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se!

3440

Prosim, prepričajte se!

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priloga svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremotljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v slaščičarni
J. ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priloga

klobuke

slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIRUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priloga svojo veliko izbor

dežnikov in sončnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priloga in izpričevala

2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Usta-
novljeno
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
številka
154.

BRATA

EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

231

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.

nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:

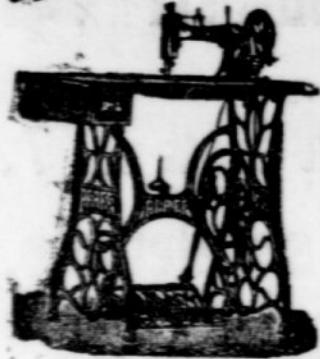
Igriška ulica št. 6.

Električna sila.

„PFAFF“ Pozor!

Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojalu ime „Pfafl“ in se zanj 10 let jamči

Velika zaloga koles

kakor Waffenrad, Puch, solidno ljudsko kolo Kosmos in Ilirija kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri tvrdki:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najsposobnejša slovenska trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

ničtelj Glasbene matice in sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnije

»Zvezda« nasproti : nunske cerkve : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti : nunske cerkve :

Klavirji, pianini in harmoniji najslovitejših svetovnih tvrdk Bösendorfer, Rudolff (ne Anton) Stelzhammer, (najboljši : angleški sistem sedanosti), Hörl & Heitzmann (neprekosljivi pianini z Lexovo mehaniko), Bratje Stingl, Czapka, Laub & Gross (koncertni 7/4 okt. pianini) in Hörugel (amer. harmonij od 90 K naprej), imam le jaz, njih edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov). Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke od 15 naprej prvovrsten instrument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamenja najugodnejša. Uglajevanje in popravila sol. in ceno. Nobena druga trdka ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj, ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kakor edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake režije.

Otvoritveno naznanilo.

Podpisani naznanjata slav. občinstvu, da je lepi, proti vetru zavarovani

vrh restavracije pri „Plzenjskem prazdroju“ otvoren.

Točijo se zajamčeno pristna vina, Reininghausovo marčno pivo ter plzenjski prazdroj. Vedno dobra kuhinja. Zmerne cene. Naročniki na hrano pri znižani ceni se sprejmejo.

Za obilen obisk se priporočata

A. J. Schmidt, restavraterki,
Gradišče št. 2, prej Flala.

1957

Štajerske fužine litega jekla

Fužine: Judenburg (Štajersko)

Centrala: Dunaj VI., Wallgasse 39

Danner & Co.

Izdeluje najboljša elektr. jekla za :: orodje, konstrukcijska jekla, :: jekla za vrtanje kamenja, jeklo za sekire, nože in različno domače orodje, :: pille, kladva l. t. d. :: :: najboljše kakovosti. ::

Dopisuje: slovensko, hrvaško, srbsko, rusko, francosko, angleško, italijansko itd. ::

Avtomobilske vzmeti.

Avtomobilna zveza

Idrija - Logatec, kolodvor.

Idrija - Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Priloh v Logatec:	Odhod iz Logatec:	Priloh v Idrijo:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj	ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
12— popoldan	1:40 popoldan	2:30 popoldan	4— popoldan
3:30 popoldan	5:10 popoldan	6:30 zvečer	8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim umnibusom:

4649	I. razred za osebo	II. razred za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno	K 3—	K 2—
Idrija - Godovič	1:50	1—
Godovič - Hotedrsica	1:50	1—
Hotedrsica - Logatec	1:50	1—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razred za osebo	II. razred za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno	K 3—	K 2—
Idrija - Godovič	1:50	1—
Godovič - Hotedršica	1:50	1—
Hotedršica - Logatec	1:50	1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamemo nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pejasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Mehiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Atlantski ocean. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

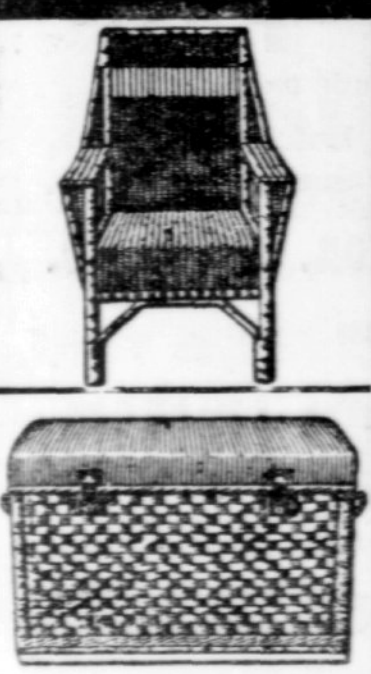
Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. konc. inštalator za električne naprave, luči, prenos sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strokovna naprava Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, preračuni na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najnovejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidni!

Pri gospodinjstvu 50% prihranka

lahko doseže vsaka gospodinja, ako namesto presnega masla rabi edini polnovredni nadomestek za presno maslo: margarino Blaimscheina »Unikum«. Margarina »Unikum« se izdeluje iz najčistejših govejih obistne tolače v zvezi z najfinišo smetano ter rumeni in se peni kakor navadno presno maslo. Kraje, kjer se dobiva v vsakem mestu ali v vsaki vasi, naznani na vprašanje edina izdelovalnica svetovne znamke Blaimscheina margarina »Unikum« združene tvornice margarine in presnega masla, Dunaj XIV.

Prva gorenjska košariška obrt v Radovljici.

(Izdelki državnih učnih delavnic).

Moderno pleteno pohištvo, vrtna zaslonila, popotne in kupejske košare, cvetlična in stojala za dela, obsežni solnčni stoli, zaklopni stoli, vlaknaste preproge, kopalni čevlji.

Vse porabnostno in luksusno košarištvo.

Pfaff šivalni stroji so priznani najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen.

NOVOST: Najnovejši brzošivalni stroj za krojače, obrtnike, brez čolniska, do 3000 vbovljajev v 1 minuti. Dobi se le pri

Ign. Vok specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Lubljana, Sodna ulica šte. 7.

Desetletno jamstvo. — Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

Kongresni trg šte. 2

s pravico javnosti vsled razpisa c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 20. avgusta 1911, št. 28.837.

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci

dne 5. in 7. julija t. l. od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne izkušnje se sprejmejo v I. letnik le učenci, ki so vsaj z zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu starišev ali njih namestnikov ter naj prinesejo **krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in K 15** — vpis, nine in prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pismenim potom —

ravnateljstvo.

V LJUBLJANI, 20. junija 1913.

Canadian Pacific iz Trsta v Ameriko.

Nova direktna brzoparobrodna linija

1363

za potnike in razno blago v Kanado in Zdr. države Severne Amerike.

Odhod iz Trsta v četrtek, 10. julija 1913.

Brzoparniki so tako zgrajeni, da obstoji III. razred samo iz kabin ali kamric za 2 in 4 osebe skupaj, so najmoderneje opremljene in zračne, na razpolago imajo potniki na krovu sprehajališče, jedilni in kadični salon s kompletno domačo godbo itd. Hrana je domača, izvrstna postrežba in najnižje cene. Prilaga je do 100 kg prosta. Vsi potniki 3 razreda so nastanjeni v kabinah in imajo vse udobnosti, zato je ta nova linija najpripravnejša za potnike v Ameriko in za pošiljanje raznega blaga na vse strani Amerike. Vsa tozadevna pojasnila daje točno in brezplačno, koncesionarna potovalna pisarna

Ed. Smarda v Ljubljani, Dunajska c. 18, v hiši Kmetske posojilnice.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravlja pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštnine prosto.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda

po najnižjih cenah.

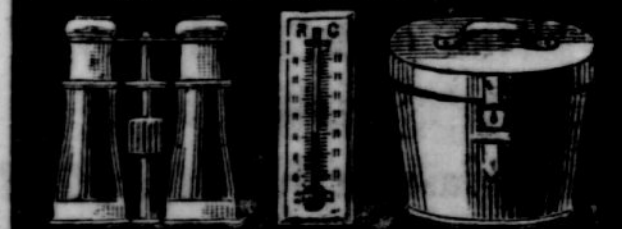
Fr. J. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

IZPRAŠANI OPTIK.

NAJVEČJA ZALOGA OČAL, ŠČIFALNI KOV, TOPLOMEROV, ZRAKOMEROV, DALJNOGLEDOV ZEISS, BUSCH, GOERZ, ITD. MIKROSKOPOV, INSTRUMENTOV ZA INŽENIRE, ITO.

DELAVNICA Z ELEKTRIČNIM OBRATOM CENIKI BREZPLAČNO

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Ugodna prilika za nakup!

KONJI

4 za poštno vožnjo :: :: ::

3 pincgavci za težko vožnjo

2 za hitro vožnjo (jukerja)

1 za ježo in :: :: :: ::

1 lepa plemenska kobilica ::

vsi stari od 4—8 let so takoj po ugodni ceni na prodaj pri gosp.

Josipu Seidlu v Spodnji Šiški št. 2.

POZOR: Ker izdelujejo enako se glaseče, ničvredne ponaredbe, zahtevajte torej izrecno **gozdni biser iz izdelovalnic gozdnega bisera, Erno-Huzovice.**

Št. 1378.

Razpis.

2169

Mestna občina v Idriji namerava svoje poslopje št. 509 dograditi v stanovanjske namene.

V to svrhu se razpisuje oddaja del, ki so proračunjena, kakor sledi:

1. Zidarska dela . . .	45774 K 46 v	6. Pleskarska dela . . .	1435 K 50 v
2. Tesarska dela . . .	10506 » 80 »	7. Steklarska dela . . .	902 » — »
3. Krovna dela . . .	3143 » 50 »	8. Pečarska dela . . .	2272 » — »
4. Kleparska dela . . .	4068 » 66 »	9. Silkarska dela . . .	1068 » 20 »
5. Mizarska in ključavničarska dela . . .	9236 » 80 »	10. Razno . . .	556 » 33 »
		skupaj 78964 K 25 v	

Od svote za zidarska dela se odračuni vrednost že stoječega zidšča, ki se bo moglo porabiti pri novi zgradbi.

Pismene, vsa ali posamezna dela obsegajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne proračunjene cene, se naj dološijo

do 30. junija 1913 županstvu v Idriji.

Ponudbe, kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečateno z napisom: „**Ponudba za prevzem gradbe občinskega poslopja št. 509 v Idriji.**“

V ponudbi mora ponudnik izrečno izjaviti, da so mu stavbni pogoji v vsej vsebini znani in da se jim v slučaju prevzema zgradbe brezpogojno ukloni.

Ponudbi je dodati kot varščino 10% stavbnih stroškov v gotovini ali v sirotinsko varnih papirjih po kurzni vrednosti.

Občinski odbor ima pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe ali cene.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na vpogled v občinski pisarni v Idriji.

Mestno županstvo v Idriji,

dne 17. junija 1913.

Župan: **Ivan Straus.**

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Krasne **BLUZE** Moderne **STEZNIKE**, **SPORTNE KAPE**, **OTROŠKE CEPICE**, **PERILO**.

OTROŠKE oblekice — obleke za **MLADENKE**

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.
Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Angleške kostume različne toalete

prilagojena in izvršuje
damski modni atelje
Josipina Šetinc-Bersin
Ljubljana, Kongresni trg 6.
Naročila z dežele se točno izvršujejo.
2120

Uničevalec stenice :: Ting-Zing, ::

oblastveno varovan, pomori takoj vse
stenice z zalego vred.
Nestrujeno, blagodišče, razkužujoče.
Dobiva se v steklenicah po 60 vin.,
zraven spadajoča brizgalna 20 vin.,
v 1/1 in 1/2 litrskih steklenicah raz-
meroma ceneje 2132
v glavni zalogi v Ljubljani pri
Antonu Kanc, drogerija in
:: B. Čvančara, drogerija. ::
Druga sredstva odločno odvrčate!
Poglavitna zaloga: Dunaj, XVIII. Genzgasse 27.

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solncu beljeno — izgleda
perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu
hitremu učinku — nikakih perilu
škodljivih snovi. Zajemeno neškod-
ljivo pralno sredstvo.

TOVARNA:
Gottlieb Voith
DUNAJ III./1.
Naprodaj po vseh trgovinah.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

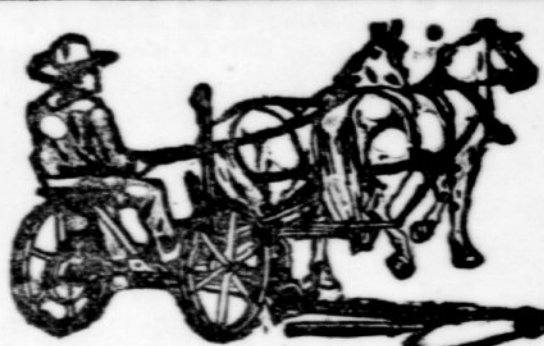
Na patentiranem dr. Gasparyjevem :

stroju za strešno opeko

dela mnogo sto obratov. Tudi na
dr. Gasparyjeve votloskladovne betonske stroje,
cementne zidne opeke, plošče, drenažne cevi itd.
Oblike za stopnice, cevi, beton. stebre itd.

Tovarna strojev
Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.
Obisk dobrodošel. Korespondenca češka.
Katalog št. 24 zastoj.

Za košnjo!

Za košnjo!

Kdor namerava kupiti en stroj naj ne zamudi ogledati si
najnovejši patentovani kosilni stroj „ZMAJ“
za 40% lažji za goniti, kakor vsak drug dosednji kosilni stroj.
Tudi so v veliki izbiri izvrstne ameriške kosilnice

Mack Cormick in Deering

enovprežne, dvovprežne in kosilnice za vole ter preobračalni
stroji in grablje najboljših sistemov pri

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in stroji Ljubljana, Dunajska cesta 16.
Nizke cene! Jamstvo! Točna postrežba!

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Kolizejska ulica št. 16
priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
:: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahtnej-
ših cvetlic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brzjavke: I. Bizovičar,
:: vrtnar, Ljubljana. ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun
:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

4 3/4 %

Promese k srečkam
Žrebanje 1. julija 1913.

Dunajskim komunalnim à K 20.—. Glavni dobiček K 300.000.—.
Kreditnim à K 26.—. Glavni dobiček K 300.000.—.
Žrebanje 1. julija 1913.

Naprodaj je glavno poslopje

(krasna dvonadstropna hiša, posebno solidno zidana) v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 31. K hiši pripada okoli 340 m² dvorišča in okoli 700 m² vrta ob Bleiweisovi cesti ter dve postranski stavbi h glavni hiši prizidani, okoli 17 m dolgi in okoli 6 m široki. Vpeljana je kanalizacija, elektrika in plin, izredno lepi, veliki in visoki prostori, v vsakem oziru moderno opremljeni. Porabljivo za gosposko bivališče kakor tudi za vsako obrt in trgovino, izredno ugodno ležeče pa za hotel ali gostilno z vrtom in hlevom event. tudi garažo, na najbolj prometnem mestu med južnim in državnim kolodvorom, oziroma v posredni bližini obeh kolodvorov. V vsakem slučaju izredno ugodna prilika.

Vse kar se proda, se lahko ogleda ob delavnikih od 4. do 6. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne. Pismene ponudbe in vprašanja na **JOS. ZIDAR, Ljubljana.**

2144

Ugoden nakup!

Ugoden nakup!